

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל')

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת פקודי תשפ"ד

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

בני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

בבא מציעא. שנים אווזין – פרק ראשון דף יא עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" קצא

תוספות

1 **לְפִינָן מַצִּיא מַגֵּט**. כי היכי דבני נז אית לה חצר לקטנה גבי מציעא נמי אית לה: ופר
2 **כבר לא ילפינן**. ממוזא מיואסרא וגבי ממוזא חצר מאז הקוצא אתרביאי ואיכא למימר
3 דשליחות הוא ומשום דאין לרבר בערדא אצטרך למכתב הותם: והקא בקשן פליגי:
4 **דלא אשכחן דרבי ביה חצר**. מי אמר חדא כו'. ריש פן לקיש אמר לענין מציעא הרבי
5 יוחנן לענין נז אי נמי נז אמר קשן וזר אמר
6 **קטנה מתני' אחר צבי שבור**. רדוא דווקא

7 **דמציעא שאינו יכול לרדף ומשתמר בתוך**
8 **השדה אם לא יטולוה אחרים: גמ' אי עובד**
9 **בגד שדרו אין**. דעבישי היא משתמרת על יד:
10 **עובר שיש לי בשדה**. שהנתחיו קום מדעתי
11 ומקטתו על הפועלים שביארוהו ופועלים
12 שבחנה: אל יאמר שבתה אם חזר ושבתה בשדה
13 ושבתה אם שבתה בכוואן קום השדה חזי שבתה
14 ואלא ששבתתו שבסוכתא לעיה אלא לאו הכי
15 **קאמר בשדה שכות מערפין כו'**. בעוד האיש
16 בשדה עומר השכות מערפין ושכחו הוא
17 תחילה לפועל היו שבתה אבל נכור שהנתחו קום
18 מדעתו ולבסוף שכוה על ידי פועלים לא הוי
19 שבתה: אבל בעיר. משבכנס לעיה אפילו נכור
20 ולבסוף שכוה הוי שבתה וליתיה גבי כו' והכי
21 קא נסיב ליה תנא לתלמודיה: יכול לא לאו

22 **שבתה חיל שדרה ושבתה בעורך בשדה הוא**
23 **דבעינן דשבתתיה אהו ולא בעיר** לא בעינן
24 **ושבתה שאף שבתה ושבתה עושה אותה**
25 **שבתה: ופסא**. דקרא הכי ומרץ ומתני הכי
26 **אמר: דלמא גזירת התבוס היא**. דמשמע
27 **דבשדה זהא שבתה אבל משקא בעל הבית**
28 **לענין אין שבתו ושבתו פועלים כלום והכי**
29 **קאמר יכול זהא שבתה חיל כו'**: שפליגין אין
30 **שבתה**. בשבתה הקוצר קאי יחיד שהנתחיו
31 **לקצור מראש השנה ושבת לפניו ולא תחילי**
32 **שלא תחיו הוי שבתה שלפניו לא הוי שבתה**
33 **תהי**. לבר לתתם ולא לקטנה יתיה: עיורש שאני
34 **עתיד לפוד**. נוכר שלא עיורש משנתחיו
35 **ודקשה לו ומתחיל לעיורש באשיר הוא**: שנתחיו
36 **ליהשיע**. לרבי יהושע בר תנאי שדה עמו
37 **בספתיא הוא** לו ונטול מעשר ראשון כדאמרן
38 **בערבין את ר' יא**. מעשה רבי: יהושע שאמר
39 **לסיעי עת ר' יוחנן פן נדרבא בהנפת הלחות**
40 **אמר לו חזור בך שאתה נז המשוורים ואני מן**
41 **המשוורים ומשורר ששירי בביתך**
42 **ובמזבזי**

1 **לְפִינָן מַצִּיא מַגֵּט** וזר כבר לא ילפינן מציעא
2 **מגט ואיבעית אימא** במקטנה כולי' עולמא לא פליגי
3 **דילפינן קשון מקטנה** וזר כבר לא ילפינן קשון מקטנה
4 **ואיבעית אימא** מר אמר חדא וזר אמר חדא ולא
5 **פליגי: מתני' ראה** אותן רצין אחר מציעא אחר
6 **צבי שבור** אחר גולותו שלא פרחו ואמר וכתה לי
7 **שדי וכתה לו היה צבי רץ פרחו או שהיו גולות**
8 **אמר רב יהודה** אמר שמואל והוא שעומד בצד
9 **שדרו ותקני ליה שדרו דאמר ר' יוסי בר' חנינא**
10 **חצרו של אדם קונה לו שלא מדעתו הני מילי**
11 **בחצר המשתמרת** אבל חצר שאינה משתמרת אי
12 **עומד בצד שדרו אין אי לא לא ומנא תימרא דהצד**
13 **שאינה משתמרת אי עומד בצד שדרו אין אי לא**
14 **לא דתנאי היה עומד פער ואומר וידע אני שעומד**
15 **שיש לי בשדה פועלים שבתוהו לא יהא שבתה**
16 **יכול לא יהא שבתה תלמוד לומר ושבתה עומד**
17 **בשדה בשדה ושבתה ולא בעיר** הא גופא קשיא
18 **אמרת יכול לא יהא שבתה אלמא הוי שבתה ונסיב**
19 **לה אמרא בשדה ושבתה ולא בעיר אלמא לא הוי**
20 **שבתה אלא לאו הכי קאמר בשדה שכות מערפין**
21 **הוי שבתה וכו' ולבסוף שכות אין שבתה מאי מעמא**
22 **דיכין דקאי גבה תווא ליה חצרו וכתה ליה אבל**
23 **בעיר אפילו וכו' ולבסוף שכות תווא שכתה מאי**
24 **מעמא דליתיה גביה דלפי ליה מנאי דלמא גזירת**
25 **התבוס היא דבשדה נתווי שכתה ובעיר לא נתווי**
26 **שכתה אמר קרא לא השבו לקחתו לרבות שכתה**
27 **העיר האי מופיע ליה ללאו אם פן נימא קרא לא**
28 **תקנו מנא לא תשוב לרבות שכתה העיר ואפתי**

1 **מופיעי ליה לכתנן שלפניו אין שכתה שלא תחיו יש שכתה**
2 **שהוא כולל תשוב שכתה פל שאינו כולל תשוב אמר רב**
3 **אמר יהיה לרבות שכתה העיר וכן אמר עולא והוא שעומד בצד שדרו וכן אמר רבה**
4 **קרא שיהי והוא שעומד בצד שדרו איתוכיה רבי אבא לעולא מעשה ברבן גמליאל**
5 **וזננים תהי באים בספתיא אמר רבן גמליאל עשוור שאני עתיד למוד נתון ליהושע**

1 **דררשי בשדה ושכות דהיינו שכות מערפא אבל וכו' ולבסוף שכות לא הוי שכתה**
2 **הוי שכתה שכות מערפא ולא בעיר והכי מסתברא טפי לאוקמי מעוט אנפיא דקרא שכות ולא בעיר והשתא משני ספיר לרבות שכתה העיר וגיב לא מיץ קאי אפטישה דקרא:**
3 **זה הכלל לאתיי פון ותי:**

1 **עשוור** שאני עתיד למוד. פרשי פרק קמא דקידושין וף כו. ויש דרשי מעשה שדה ורא פן יסמכו עליו בני ביתו שעשויר ואכלו טבל דחוקה על חבר שמצא מתחת ידו ופר שאינו
2 מתוקן וקשה דהיינו דוקא בחבר שמת או בחולק דאן בועתו שלש בע ימים רבים ועוד לפה נתנם לרבי יהושע ולרבי עקיבא קראם קום שמי ורבי יוחנן ודאן פן קריאת
3 שם דלא אמר עשהה הוא מעשר אלא אמר מעשר ראשון וכן נתן ליהושע ופרתי דשנת הביעור היהוה וכבר הפרשיים והייז צריך להוציאם מתחת ידו

1 **ולתנם**

1 **לְפִינָן מַצִּיא מַגֵּט**. כי היכי דבני נז אית לה חצר לקטנה גבי מציעא נמי אית לה: ופר
2 **כבר לא ילפינן**. ממוזא מיואסרא וגבי ממוזא חצר מאז הקוצא אתרביאי ואיכא למימר
3 דשליחות הוא ומשום דאין לרבר בערדא אצטרך למכתב הותם: והקא בקשן פליגי:
4 **דלא אשכחן דרבי ביה חצר**. מי אמר חדא כו'. ריש פן לקיש אמר לענין מציעא הרבי
5 יוחנן לענין נז אי נמי נז אמר קשן וזר אמר
6 **קטנה מתני' אחר צבי שבור**. רדוא דווקא

7 **דמציעא שאינו יכול לרדף ומשתמר בתוך**
8 **השדה אם לא יטולוה אחרים: גמ' אי עובד**
9 **בגד שדרו אין**. דעבישי היא משתמרת על יד:
10 **עובר שיש לי בשדה**. שהנתחיו קום מדעתי
11 ומקטתו על הפועלים שביארוהו ופועלים
12 שבחנה: אל יאמר שבתה אם חזר ושבתה בשדה
13 ושבתה אם שבתה בכוואן קום השדה חזי שבתה
14 ואלא ששבתתו שבסוכתא לעיה אלא לאו הכי
15 **קאמר בשדה שכות מערפין כו'**. בעוד האיש
16 בשדה עומר השכות מערפין ושכחו הוא
17 תחילה לפועל היו שבתה אבל נכור שהנתחו קום
18 מדעתו ולבסוף שכוה על ידי פועלים לא הוי
19 שבתה: אבל בעיר. משבכנס לעיה אפילו נכור
20 ולבסוף שכוה הוי שבתה וליתיה גבי כו' והכי
21 קא נסיב ליה תנא לתלמודיה: יכול לא לאו

22 **שבתה חיל שדרה ושבתה בעורך בשדה הוא**
23 **דבעינן דשבתתיה אהו ולא בעיר** לא בעינן
24 **ושבתה שאף שבתה ושבתה עושה אותה**
25 **שבתה: ופסא**. דקרא הכי ומרץ ומתני הכי
26 **אמר: דלמא גזירת התבוס היא**. דמשמע
27 **דבשדה זהא שבתה אבל משקא בעל הבית**
28 **לענין אין שבתו ושבתו פועלים כלום והכי**
29 **קאמר יכול זהא שבתה חיל כו'**: שפליגין אין
30 **שבתה**. בשבתה הקוצר קאי יחיד שהנתחיו
31 **לקצור מראש השנה ושבת לפניו ולא תחילי**
32 **שלא תחיו הוי שבתה שלפניו לא הוי שבתה**
33 **תהי**. לבר לתתם ולא לקטנה יתיה: עיורש שאני
34 **עתיד לפוד**. נוכר שלא עיורש משנתחיו
35 **ודקשה לו ומתחיל לעיורש באשיר הוא**: שנתחיו
36 **ליהשיע**. לרבי יהושע בר תנאי שדה עמו
37 **בספתיא הוא** לו ונטול מעשר ראשון כדאמרן
38 **בערבין את ר' יא**. מעשה רבי: יהושע שאמר
39 **לסיעי עת ר' יוחנן פן נדרבא בהנפת הלחות**
40 **אמר לו חזור בך שאתה נז המשוורים ואני מן**
41 **המשוורים ומשורר ששירי בביתך**
42 **ובמזבזי**

1 **לְפִינָן מַצִּיא מַגֵּט** וזר כבר לא ילפינן מציעא
2 **מגט ואיבעית אימא** במקטנה כולי' עולמא לא פליגי
3 **דילפינן קשון מקטנה** וזר כבר לא ילפינן קשון מקטנה
4 **ואיבעית אימא** מר אמר חדא וזר אמר חדא ולא
5 **פליגי: מתני' ראה** אותן רצין אחר מציעא אחר
6 **צבי שבור** אחר גולותו שלא פרחו ואמר וכתה לי
7 **שדי וכתה לו היה צבי רץ פרחו או שהיו גולות**
8 **אמר רב יהודה** אמר שמואל והוא שעומד בצד
9 **שדרו ותקני ליה שדרו דאמר ר' יוסי בר' חנינא**
10 **חצרו של אדם קונה לו שלא מדעתו הני מילי**
11 **בחצר המשתמרת** אבל חצר שאינה משתמרת אי
12 **עומד בצד שדרו אין אי לא לא ומנא תימרא דהצד**
13 **שאינה משתמרת אי עומד בצד שדרו אין אי לא**
14 **לא דתנאי היה עומד פער ואומר וידע אני שעומד**
15 **שיש לי בשדה פועלים שבתוהו לא יהא שבתה**
16 **יכול לא יהא שבתה תלמוד לומר ושבתה עומד**
17 **בשדה בשדה ושבתה ולא בעיר** הא גופא קשיא
18 **אמרת יכול לא יהא שבתה אלמא הוי שבתה ונסיב**
19 **לה אמרא בשדה ושבתה ולא בעיר אלמא לא הוי**
20 **שבתה אלא לאו הכי קאמר בשדה שכות מערפין**
21 **הוי שבתה וכו' ולבסוף שכות אין שבתה מאי מעמא**
22 **דיכין דקאי גבה תווא ליה חצרו וכתה ליה אבל**
23 **בעיר אפילו וכו' ולבסוף שכות תווא שכתה מאי**
24 **מעמא דליתיה גביה דלפי ליה מנאי דלמא גזירת**
25 **התבוס היא דבשדה נתווי שכתה ובעיר לא נתווי**
26 **שכתה אמר קרא לא השבו לקחתו לרבות שכתה**
27 **העיר האי מופיעי ליה ללאו אם פן נימא קרא לא**
28 **תקנו מנא לא תשוב לרבות שכתה העיר ואפתי**

1 **מופיעי ליה לכתנן שלפניו אין שכתה שלא תחיו יש שכתה**
2 **שהוא כולל תשוב שכתה פל שאינו כולל תשוב אמר רב**
3 **אמר יהיה לרבות שכתה העיר וכן אמר עולא והוא שעומד בצד שדרו וכן אמר רבה**
4 **קרא שיהי והוא שעומד בצד שדרו איתוכיה רבי אבא לעולא מעשה ברבן גמליאל**
5 **וזננים תהי באים בספתיא אמר רבן גמליאל עשוור שאני עתיד למוד נתון ליהושע**

1 **דררשי בשדה ושכות דהיינו שכות מערפא אבל וכו' ולבסוף שכות לא הוי שכתה**
2 **הוי שכתה שכות מערפא ולא בעיר והכי מסתברא טפי לאוקמי מעוט אנפיא דקרא שכות ולא בעיר והשתא משני ספיר לרבות שכתה העיר וגיב לא מיץ קאי אפטישה דקרא:**
3 **זה הכלל לאתיי פון ותי:**

1 **עשוור** שאני עתיד למוד. פרשי פרק קמא דקידושין וף כו. ויש דרשי מעשה שדה ורא פן יסמכו עליו בני ביתו שעשויר ואכלו טבל דחוקה על חבר שמצא מתחת ידו ופר שאינו
2 מתוקן וקשה דהיינו דוקא בחבר שמת או בחולק דאן בועתו שלש בע ימים רבים ועוד לפה נתנם לרבי יהושע ולרבי עקיבא קראם קום שמי ורבי יוחנן ודאן פן קריאת
3 שם דלא אמר עשהה הוא מעשר אלא אמר מעשר ראשון וכן נתן ליהושע ופרתי דשנת הביעור היהוה וכבר הפרשיים והייז צריך להוציאם מתחת ידו

1 **ולתנם**

1 לתקום ככלעיס וזה המעשה דהיינו דהן נתן במסכת מעשר שני (פ"ה מ"ו) גבי ביעור דתתן חתם
2 ערב וריש ושל כביעית וזה הביעור נתון תרומה ותרומת מעשר לכתן כי
3 מי שהיה פירוהו רחוק צריך מניין לקרות להם שם פירוש שם הבעלים שקנה אותם ללוי
4 ולכתן ומעשה נמי ב"ר יונתן גבי ו"א ו"אמאי לא נתן תרומה גדולה כדתנן בפרק תע"ש
5 נתון תרומה תרומת מעשר לכתן שרתי ר"ב ו

6 עוריה וזה עמו ברבינו סיפא עמר רבי הושע
7 ואמר תרומת מעשר שבו נתן לר"ב גן עוריה
8 ור"ל תרומה גדולה כרם שנטע הפרשה והתנה
9 לפי שקלה היתה להפריש חזקה אחת פורת
10 את הכרי וישלח באומד ועוד שהתבואה היתה
11 כפר ממוחזק בביתו של ר"ג כדמוכח בירושלמי
12 והתרומה גדולה מפרשה בשדה מיד אכר הטרחה
13 כדאמרין בירושלמי ומעשר שני מצא פירות
14 בשדה מפורזין מותרין משום גול וזה תיבין כמעשר
15 והפירות מתחייבין לאתן שתיקער א"כ
16 נתנה תרומה הרבה א"כ
17 נתון להדיחיש וא"ת וזה קטניו עורא ור"ל
18 דס"ל כ"ר דאמר קודם קנס וקא"ל ללוי
19 ואמר קנא לכתן וללוי כדאמר פ"ב דבבביתו וף
20 כו. ושם ר"ד ר"א ואם האמר ר' יוחנן גן גדוהא
21 שאמר לר' הושע חוזר כפר שאהא מן המשוררים
22 ואני מן המשוררין (ועי"ב דף י"א) שמעמי שהיה
23 עניהם ליום ובעלמיה החיליל (סוכה דף ט"ו) אמרין
24 מניפי לרתות שבמקרא היה נטולין שכתן אמרין
25 הפנים ולתם הפנים אינו מוקף אלא בפתיה ור"ל
26 ב"י מקומות היו הפנים שומרים בבביתם
27 כדאמרין בירושלמי וזה הוה ואתון גמיה לרתות
28 היה נטולין שכתן מלתם הפנים.

29 **מקומנו** מושבר לו ויעיבור אחר שאני עתיד למוד
30 זה מנה וא"ת אמאי קבלי שפר היה לו
31 להשילא להם וא להשכיר בחליפין ור"ל שאשלה
32 השכירות אנה נקנית בחליפין וכו' בצד שדוד
33 של ר"ג היה עומדיו. וא"ת וכלא התבואה היתה
34 בביתו של ר"ג כדמוכח בירושלמי פרק י'
35 דמעשרות וביתו של רבן גמליאל היה משתמר
36 ושל למר ולגבי קנים לא היה משתמר שלא היה
37 הפסק בין התבואה והתבואתן ואם תאמר שליה
38 השואל ליקמן דף ק"ב) גבי הובל של בעל הבית
39 מוקף בגמרא בחורי דאיתו מעלקא ובחצר
40 דמאשרי רובבי יוסי ר"ב ואתון ודחיקא וכלא
41 השוכר משמש בחצר ור"ב מן הובל משתמר לדעת השוכר בחצר וא"ת וזה המשכיר
42 בובל חודר דאיתו מעלקא וזה למר שבו משכיר ביתו פוחל לאיתו ומוקי עמיד בצד
43 שדודו ור"ע תוספת גיטין ע"ג דת"י פנימית:

1 ומקומו מושבר לו ויעיבור אחר שאני עתיד למוד
2 וכל כפר לקוח כדי לקנות מעשר שתתא חצרו קונה לו לפי שהמטלטלין אין קנין קלא אלא
3 במשכית או חצרו תקנה לו נתון לעקובא. ובאי היה ואוקה שנה מעשר עני היתה
4 כ"א א"ת רבי אבא לטורא אמר להו רבי: פטילטי אב מפרקעי קנה להם. ולא נקמה
5 דתנן חצרי אחרת מקנה תורת חצר שאפילו מקנה
6 לתן חצר שאני בתנאי חצרי בני דתנן
7 (קדושין דף כ"ב) נכסים שאין לתן אחריתו נקנין
8 ועל נכסים שיש לתן אחריתו בכסף משתלם הכסף
9 בשביל התקנה והמטלטלין לא אפילו קרקע
10 בכמר ומטלטלין במתנה נקנין והמטלטלין בקנין
11 התקנה בלא משכית כדלפנין בקדושין (שם)
12 מותרין להם אביהם מקנות רבות לכסף ולזהב
13 עם עבדים וצבאות אשר ביהודה: קבלת. להאי
14 תירוצא: וכו' לא היה לתן סודר כו'. לקוח לו
15 לקבל מנה מנות: אלא. סודר מנא טעמא לא
16 דטובת הנהגה שיקחה לו לרבן גמליאל
17 כמעשרות הללו: איך השוכה פסון. והראו
18 נקנית בחליפין ורביא למימר כי קנה ליה ר"ג
19 להאי סודר אקניה חליפין דידה בכל מקום
20 שהן רבין דאין לו כותן אלא טובת הנהגה שקינד
21 לתתו לכל מי שירצהו אין זו השוכה ממון לחיל
22 על זו עסק חליפין הקא נמי. גבי קנין קרקע איך
23 קבלו לקנות על גבי פרקעי בקנין שהקרקע נקנה
24 בו אלא אפסורי בעלמא אפסרי בביתו לו אויר
25 להו מקום קנהו לו חצרו בתורת חצר שפאר
26 הפקרו ויא. אמאי דבי לא היה לתן סודר
27 לאו ראה היה למיפוק מינה דאין טובת הנהגה
28 נקנית בחליפין ועל גבי קרקע דשפיר איבא
29 למימר מטלטלין אב מפרקעי תקנה לתן ודקשא
30 לך לקנינה בחליפין: מתנת. של בדיקה וזהו
31 ומעשר עני: נתינה פתיבא שבו. בחובתו וריש
32 (כו) ותתנה ללוי זה מעשר ראשון לר"י לתתם
33 ואלתמאן זה מעשר עני לסיפר אסור להקנותן
34 בסודר דררר מקח הוא שזה נתון לו בלוי
35 תחתיתו ונראה זה כמובחר לו: נתינה אלימיתא
36 היא: מותר להקנות מתנות בהנהגה על גבי קרקע
37 רב פפא אמר. לעולם בתורת חצר קנאו ואפילו
38 הכי רב תקשי לעולא ור"א ור"א בעינן הקא
39 עמד בצד השדה משום דדעת אחרת מקנה
40 אותן שבו גמליאל הקנה לתן מטלטלין שהיה
41 חצר

1 לו בחצר שלחן לא מהפקרא קנו ונתנה מתנה זו לקנות ואע"פ דאין עומד בצד השדה
2 והוא שרין אחרתיו. הצבי מהלך והנזולות מדיין ומתניתין דקטני וכתה זו שדודו כגון
3 שהיה יכול לרוץ אחרתיו ומגיע קודם שיצאו משדה: ח"ג וכו' י' היתה במקנת היא.
4 אהי עבי ונזולות של אדם אחר והם בתוך שדה תבירו ונתון בעליהן לבעל שדה
5 במתנה היא הדין מי בעינן והוא שרין אחרתיו ומגיע ואי לא לא קמי ימני נתון למיחוד
6 היה או לא קבלה מינה רבי אבא. לכה בקר מרבי ורמיה דשפיר דק שיש חילוק בין מתנה להפקר ובמתנה אינ"פ כו' ואמר עופא במסכת גיטין דף ע"ג) הוה חזירי וגט לאשתו בתוך
7 ביתה או בתוך חצרה: שאני עני דאיתיה בעל פרחה. שהוא נתונה לו ולא ניתא לה למעשרה: ולא קל וחומר הוא. מן השעם הנהי ש דרין כוש לקנן אחר חם גט. דכי אינה בעד
8 חצרה ולא ניתא לה למקניה אפילו הכי קניה לה חצרה אמרין דאי איתא אין לא לא מתנה. דלימה בעיב אי אמרה לא בעינא לא קנא: לא כ"ש. דכי אמרה בעיקר עיקר
9 שתתא בצד חצרה. אלא אמר רב אישי. לא תתלי טעמא משום דאיתיה בעל פרחה אלא גבי מתנה היינו טעמא דלא בעינן עומד אצלה וביקן רמיה אחרתא: לא קריעה משליחה
10 להיטיב לה ואילו שליחה שקיבלה מתנה מי לא קני לה ואפילו אין עומדת בצדו חצרה נמי לא שנה הלכך גבי מתנה דכות הוא על אן הוה ותיאן קל שתתא שליחה וקניא לה
11 כשליח אבל גט בני דחוב הוא לה לא ניתא לה שתתא שליחה הלכך כי עומדת בעדה על פרחה דהוה וזה קנא גבי על פרחה ואי לא לא היה וזה לא שליחה הוא טעמא
12 דיש חילוק בין גט במתנה ואף על גב דהרדמה דעת אחרת מקנה אותן משום דררר חצר אף על גב דאחרתא: משום י' כדאמרין לעיל (דף ה') לא קריעה משליחות דאי נמי לא אחרתא
13 מונתן בידה ווי נפקא לן חצר משליחה וכו' אצטרין לרובי משום י' משום קטן וקטנה דלתנהו בתורת שליחות אצטרין וכל היבא דאיתיה לשליחות איתיה לדין חצר הלכך גבי נט
14 דחוב הוא לן אין חבין בו כלומר אין אדם יכול לעשות שליח לחוב אדם שלא מדעתו וחרצו נמי לאו בתורת שליחות מצית לאתניו דתתגרש שלא מדעתה הלכך בגט לא תריבא
15 אלא משום י' דמה וזה דסמוכה לה אף חצירה כמנוכה לה.

1 וזהו שרין אחרתיו. הצבי מהלך והנזולות מדיין ומתניתין דקטני וכתה זו שדודו כגון
2 שהיה יכול לרוץ אחרתיו ומגיע קודם שיצאו משדה: ח"ג וכו' י' היתה במקנת היא.
3 אהי עבי ונזולות של אדם אחר והם בתוך שדה תבירו ונתון בעליהן לבעל שדה
4 במתנה היא הדין מי בעינן והוא שרין אחרתיו ומגיע ואי לא לא קמי ימני נתון למיחוד
5 היה או לא קבלה מינה רבי אבא. לכה בקר מרבי ורמיה דשפיר דק שיש חילוק בין מתנה להפקר ובמתנה אינ"פ כו' ואמר עופא במסכת גיטין דף ע"ג) הוה חזירי וגט לאשתו בתוך
6 ביתה או בתוך חצרה: שאני עני דאיתיה בעל פרחה. שהוא נתונה לו ולא ניתא לה למעשרה: ולא קל וחומר הוא. מן השעם הנהי ש דרין כוש לקנן אחר חם גט. דכי אינה בעד
7 חצרה ולא ניתא לה למקניה אפילו הכי קניה לה חצרה אמרין דאי איתא אין לא לא מתנה. דלימה בעיב אי אמרה לא בעינא לא קנא: לא כ"ש. דכי אמרה בעיקר עיקר
8 שתתא בצד חצרה. אלא אמר רב אישי. לא תתלי טעמא משום דאיתיה בעל פרחה אלא גבי מתנה היינו טעמא דלא בעינן עומד אצלה וביקן רמיה אחרתא: לא קריעה משליחה
9 להיטיב לה ואילו שליחה שקיבלה מתנה מי לא קני לה ואפילו אין עומדת בצדו חצרה נמי לא שנה הלכך גבי מתנה דכות הוא על אן הוה ותיאן קל שתתא שליחה וקניא לה
10 כשליח אבל גט בני דחוב הוא לה לא ניתא לה שתתא שליחה הלכך כי עומדת בעדה על פרחה דהוה וזה קנא גבי על פרחה ואי לא לא היה וזה לא שליחה הוא טעמא
11 דיש חילוק בין גט במתנה ואף על גב דהרדמה דעת אחרת מקנה אותן משום דררר חצר אף על גב דאחרתא: משום י' כדאמרין לעיל (דף ה') לא קריעה משליחות דאי נמי לא אחרתא
12 מונתן בידה ווי נפקא לן חצר משליחה וכו' אצטרין לרובי משום י' משום קטן וקטנה דלתנהו בתורת שליחות אצטרין וכל היבא דאיתיה לשליחות איתיה לדין חצר הלכך גבי נט
13 דחוב הוא לן אין חבין בו כלומר אין אדם יכול לעשות שליח לחוב אדם שלא מדעתו וחרצו נמי לאו בתורת שליחות מצית לאתניו דתתגרש שלא מדעתה הלכך בגט לא תריבא
14 אלא משום י' דמה וזה דסמוכה לה אף חצירה כמנוכה לה.

1 וזהו שרין אחרתיו. הצבי מהלך והנזולות מדיין ומתניתין דקטני וכתה זו שדודו כגון
2 שהיה יכול לרוץ אחרתיו ומגיע קודם שיצאו משדה: ח"ג וכו' י' היתה במקנת היא.
3 אהי עבי ונזולות של אדם אחר והם בתוך שדה תבירו ונתון בעליהן לבעל שדה
4 במתנה היא הדין מי בעינן והוא שרין אחרתיו ומגיע ואי לא לא קמי ימני נתון למיחוד
5 היה או לא קבלה מינה רבי אבא. לכה בקר מרבי ורמיה דשפיר דק שיש חילוק בין מתנה להפקר ובמתנה אינ"פ כו' ואמר עופא במסכת גיטין דף ע"ג) הוה חזירי וגט לאשתו בתוך
6 ביתה או בתוך חצרה: שאני עני דאיתיה בעל פרחה. שהוא נתונה לו ולא ניתא לה למעשרה: ולא קל וחומר הוא. מן השעם הנהי ש דרין כוש לקנן אחר חם גט. דכי אינה בעד
7 חצרה ולא ניתא לה למקניה אפילו הכי קניה לה חצרה אמרין דאי איתא אין לא לא מתנה. דלימה בעיב אי אמרה לא בעינא לא קנא: לא כ"ש. דכי אמרה בעיקר עיקר
8 שתתא בצד חצרה. אלא אמר רב אישי. לא תתלי טעמא משום דאיתיה בעל פרחה אלא גבי מתנה היינו טעמא דלא בעינן עומד אצלה וביקן רמיה אחרתא: לא קריעה משליחה
9 להיטיב לה ואילו שליחה שקיבלה מתנה מי לא קני לה ואפילו אין עומדת בצדו חצרה נמי לא שנה הלכך גבי מתנה דכות הוא על אן הוה ותיאן קל שתתא שליחה וקניא לה
10 כשליח אבל גט בני דחוב הוא לה לא ניתא לה שתתא שליחה הלכך כי עומדת בעדה על פרחה דהוה וזה קנא גבי על פרחה ואי לא לא היה וזה לא שליחה הוא טעמא
11 דיש חילוק בין גט במתנה ואף על גב דהרדמה דעת אחרת מקנה אותן משום דררר חצר אף על גב דאחרתא: משום י' כדאמרין לעיל (דף ה') לא קריעה משליחות דאי נמי לא אחרתא
12 מונתן בידה ווי נפקא לן חצר משליחה וכו' אצטרין לרובי משום י' משום קטן וקטנה דלתנהו בתורת שליחות אצטרין וכל היבא דאיתיה לשליחות איתיה לדין חצר הלכך גבי נט
13 דחוב הוא לן אין חבין בו כלומר אין אדם יכול לעשות שליח לחוב אדם שלא מדעתו וחרצו נמי לאו בתורת שליחות מצית לאתניו דתתגרש שלא מדעתה הלכך בגט לא תריבא
14 אלא משום י' דמה וזה דסמוכה לה אף חצירה כמנוכה לה.

1 וזהו שרין אחרתיו. הצבי מהלך והנזולות מדיין ומתניתין דקטני וכתה זו שדודו כגון
2 שהיה יכול לרוץ אחרתיו ומגיע קודם שיצאו משדה: ח"ג וכו' י' היתה במקנת היא.
3 אהי עבי ונזולות של אדם אחר והם בתוך שדה תבירו ונתון בעליהן לבעל שדה
4 במתנה היא הדין מי בעינן והוא שרין אחרתיו ומגיע ואי לא לא קמי ימני נתון למיחוד
5 היה או לא קבלה מינה רבי אבא. לכה בקר מרבי ורמיה דשפיר דק שיש חילוק בין מתנה להפקר ובמתנה אינ"פ כו' ואמר עופא במסכת גיטין דף ע"ג) הוה חזירי וגט לאשתו בתוך
6 ביתה או בתוך חצרה: שאני עני דאיתיה בעל פרחה. שהוא נתונה לו ולא ניתא לה למעשרה: ולא קל וחומר הוא. מן השעם הנהי ש דרין כוש לקנן אחר חם גט. דכי אינה בעד
7 חצרה ולא ניתא לה למקניה אפילו הכי קניה לה חצרה אמרין דאי איתא אין לא לא מתנה. דלימה בעיב אי אמרה לא בעינא לא קנא: לא כ"ש. דכי אמרה בעיקר עיקר
8 שתתא בצד חצרה. אלא אמר רב אישי. לא תתלי טעמא משום דאיתיה בעל פרחה אלא גבי מתנה היינו טעמא דלא בעינן עומד אצלה וביקן רמיה אחרתא: לא קריעה משליחה
9 להיטיב לה ואילו שליחה שקיבלה מתנה מי לא קני לה ואפילו אין עומדת בצדו חצרה נמי לא שנה הלכך גבי מתנה דכות הוא על אן הוה ותיאן קל שתתא שליחה וקניא לה
10 כשליח אבל גט בני דחוב הוא לה לא ניתא לה שתתא שליחה הלכך כי עומדת בעדה על פרחה דהוה וזה קנא גבי על פרחה ואי לא לא היה וזה לא שליחה הוא טעמא
11 דיש חילוק בין גט במתנה ואף על גב דהרדמה דעת אחרת מקנה אותן משום דררר חצר אף על גב דאחרתא: משום י' כדאמרין לעיל (דף ה') לא קריעה משליחות דאי נמי לא אחרתא
12 מונתן בידה ווי נפקא לן חצר משליחה וכו' אצטרין לרובי משום י' משום קטן וקטנה דלתנהו בתורת שליחות אצטרין וכל היבא דאיתיה לשליחות איתיה לדין חצר הלכך גבי נט
13 דחוב הוא לן אין חבין בו כלומר אין אדם יכול לעשות שליח לחוב אדם שלא מדעתו וחרצו נמי לאו בתורת שליחות מצית לאתניו דתתגרש שלא מדעתה הלכך בגט לא תריבא
14 אלא משום י' דמה וזה דסמוכה לה אף חצירה כמנוכה לה.

1 וזהו שרין אחרתיו. הצבי מהלך והנזולות מדיין ומתניתין דקטני וכתה זו שדודו כגון
2 שהיה יכול לרוץ אחרתיו ומגיע קודם שיצאו משדה: ח"ג וכו' י' היתה במקנת היא.
3 אהי עבי ונזולות של אדם אחר והם בתוך שדה תבירו ונתון בעליהן לבעל שדה
4 במתנה היא הדין מי בעינן והוא שרין אחרתיו ומגיע ואי לא לא קמי ימני נתון למיחוד
5 היה או לא קבלה מינה רבי אבא. לכה בקר מרבי ורמיה דשפיר דק שיש חילוק בין מתנה להפקר ובמתנה אינ"פ כו' ואמר עופא במסכת גיטין דף ע"ג) הוה חזירי וגט לאשתו בתוך
6 ביתה או בתוך חצרה: שאני עני דאיתיה בעל פרחה. שהוא נתונה לו ולא ניתא לה למעשרה: ולא קל וחומר הוא. מן השעם הנהי ש דרין כוש לקנן אחר חם גט. דכי אינה בעד
7 חצרה ולא ניתא לה למקניה אפילו הכי קניה לה חצרה אמרין דאי איתא אין לא לא מתנה. דלימה בעיב אי אמרה לא בעינא לא קנא: לא כ"ש. דכי אמרה בעיקר עיקר
8 שתתא בצד חצרה. אלא אמר רב אישי. לא תתלי טעמא משום דאיתיה בעל פרחה אלא גבי מתנה היינו טעמא דלא בעינן עומד אצלה וביקן רמיה אחרתא: לא קריעה משליחה
9 להיטיב לה ואילו שליחה שקיבלה מתנה מי לא קני לה ואפילו אין עומדת בצדו חצרה נמי לא שנה הלכך גבי מתנה דכות הוא על אן הוה ותיאן קל שתתא שליחה וקניא לה
10 כשליח אבל גט בני דחוב הוא לה לא ניתא לה שתתא שליחה הלכך כי עומדת בעדה על פרחה דהוה וזה קנא גבי על פרחה ואי לא לא היה וזה לא שליחה הוא טעמא
11 דיש חילוק בין גט במתנה ואף על גב דהרדמה דעת אחרת מקנה אותן משום דררר חצר אף על גב דאחרתא: משום י' כדאמרין לעיל (דף ה') לא קריעה משליחות דאי נמי לא אחרתא
12 מונתן בידה ווי נפקא לן חצר משליחה וכו' אצטרין לרובי משום י' משום קטן וקטנה דלתנהו בתורת שליחות אצטרין וכל היבא דאיתיה לשליחות איתיה לדין חצר הלכך גבי נט
13 דחוב הוא לן אין חבין בו כלומר אין אדם יכול לעשות שליח לחוב אדם שלא מדעתו וחרצו נמי לאו בתורת שליחות מצית לאתניו דתתגרש שלא מדעתה הלכך בגט לא תריבא
14 אלא משום י' דמה וזה דסמוכה לה אף חצירה כמנוכה לה.

1 וזהו שרין אחרתיו. הצבי מהלך והנזולות מדיין ומתניתין דקטני וכתה זו שדודו כגון
2 שהיה יכול לרוץ אחרתיו ומגיע קודם שיצאו משדה: ח"ג וכו' י' היתה במקנת היא.
3 אהי עבי ונזולות של אדם אחר והם בתוך שדה תבירו ונתון בעליהן לבעל שדה
4 במתנה היא הדין מי בעינן והוא שרין אחרתיו ומגיע ואי לא לא קמי ימני נתון למיחוד
5 היה או לא קבלה מינה רבי אבא. לכה בקר מרבי ורמיה דשפיר דק שיש חילוק בין מתנה להפקר ובמתנה אינ"פ כו' ואמר עופא במסכת גיטין דף ע"ג) הוה חזירי וגט לאשתו בתוך
6 ביתה או בתוך חצרה: שאני עני דאיתיה בעל פרחה. שהוא נתונה לו ולא ניתא לה למעשרה: ולא קל וחומר הוא. מן השעם הנהי ש דרין כוש לקנן אחר חם גט. דכי אינה בעד
7 חצרה ולא ניתא לה למקניה אפילו הכי קניה לה חצרה אמרין דאי איתא אין לא לא מתנה. דלימה בעיב אי אמרה לא בעינא לא קנא: לא כ"ש. דכי אמרה בעיקר עיקר
8 שתתא בצד חצרה. אלא אמר רב אישי. לא תתלי טעמא משום דאיתיה בעל פרחה אלא גבי מתנה היינו טעמא דלא בעינן עומד אצלה וביקן רמיה אחרתא: לא קריעה משליחה
9 להיטיב לה ואילו שליחה שקיבלה מתנה מי לא קני לה ואפילו אין עומדת בצדו חצרה נמי לא שנה הלכך גבי מתנה דכות הוא על אן הוה ותיאן קל שתתא שליחה וקניא לה
10 כשליח אבל גט בני דחוב הוא לה לא ניתא לה שתתא שליחה הלכך כי עומדת בעדה על פרחה דהוה וזה קנא גבי על פרחה ואי לא לא היה וזה לא שליחה הוא טעמא
11 דיש חילוק בין גט במתנה ואף על גב דהרדמה דעת אחרת מקנה אותן משום דררר חצר אף על גב דאחרתא: משום י' כדאמרין לעיל (דף ה') לא קריעה משליחות דאי נמי לא אחרתא
12 מונתן בידה ווי נפקא לן חצר משליחה וכו' אצטרין לרובי משום י' משום קטן וקטנה דלתנהו בתורת שליחות אצטרין וכל היבא דאיתיה לשליחות איתיה לדין חצר הלכך גבי נט
13 דחוב הוא לן אין חבין בו כלומר אין אדם יכול לעשות שליח לחוב אדם שלא מדעתו וחרצו נמי לאו בתורת שליחות מצית לאתניו דתתגרש שלא מדעתה הלכך בגט לא תריבא
14 אלא משום י' דמה וזה דסמוכה לה אף חצירה כמנוכה לה.

1 וזהו שרין אחרתיו. הצבי מהלך והנזולות מדיין ומתניתין דקטני וכתה זו שדודו כגון
2 שהיה יכול לרוץ אחרתיו ומגיע קודם שיצאו משדה: ח"ג וכו' י' היתה במקנת היא.
3 אהי עבי ונזולות של אדם אחר והם בתוך שדה תבירו ונתון בעליהן לבעל שדה
4 במתנה היא הדין מי בעינן והוא שרין אחרתיו ומגיע ואי לא לא קמי ימני נתון למיחוד
5 היה או לא קבלה מינה רבי אבא. לכה בקר מרבי ורמיה דשפיר דק שיש חילוק בין מתנה להפקר ובמתנה אינ"פ כו' ואמר עופא במסכת גיטין דף ע"ג) הוה חזירי וגט לאשתו בתוך
6 ביתה או בתוך חצרה: שאני עני דאיתיה בעל פרחה. שהוא נתונה לו ולא ניתא לה למעשרה: ולא קל וחומר הוא. מן השעם הנהי ש דרין כוש לקנן אחר חם גט. דכי אינה בעד
7 חצרה ולא ניתא לה למקניה אפילו הכי קניה לה חצרה אמרין דאי איתא אין לא לא מתנה. דלימה בעיב אי אמרה לא בעינא לא קנא: לא כ"ש. דכי אמרה בעיקר עיקר
8 שתתא בצד חצרה. אלא אמר רב אישי. לא תתלי טעמא משום דאיתיה בעל פרחה אלא גבי מתנה היינו טעמא דלא בעינן עומד אצלה וביקן רמיה אחרתא: לא קריעה משליחה
9 להיטיב לה ואילו שליחה שקיבלה מתנה מי לא קני לה ואפילו אין עומדת בצדו חצרה נמי לא שנה הלכך גבי מתנה דכות הוא על אן הוה ותיאן קל שתתא שליחה וקניא לה
10 כשליח אבל גט בני דחוב הוא לה לא ניתא לה שתתא שליחה הלכך כי עומדת בעדה על פרחה דהוה וזה קנא גבי על פרחה ואי לא לא היה וזה לא שליחה הוא טעמא
11 דיש חילוק בין גט במתנה ואף על גב דהרדמה דעת אחרת מקנה אותן משום דררר חצר אף על גב דאחרתא: משום י' כדאמרין לעיל (דף ה') לא קריעה משליחות דאי נמי לא אחרתא
12 מונתן בידה ווי נפקא לן חצר משליחה וכו' אצטרין לרובי משום י' משום קטן וקטנה דלתנהו בתורת שליחות אצטרין וכל היבא דאיתיה לשליחות איתיה לדין חצר הלכך גבי נט
13 דחוב הוא לן אין חבין בו כלומר אין אדם יכול לעשות שליח לחוב אדם שלא מדעתו וחרצו נמי לאו בתורת שליחות מצית לאתניו דתתגרש שלא מדעתה הלכך בגט לא תריבא
14 אלא משום י' דמה וזה דסמוכה לה אף חצירה כמנוכה לה.

1 וזהו שרין אחרתיו. הצבי מהלך והנזולות מדיין ומתניתין דקטני וכתה זו שדודו כגון
2 שהיה יכול לרוץ אחרתיו ומגיע קודם שיצאו משדה: ח"ג וכו' י' היתה במקנת היא.
3 אהי עבי ונזולות של אדם אחר והם בתוך שדה תבירו ונתון בעליהן לבעל שדה
4 במתנה היא הדין מי בעינן והוא שרין אחרתיו ומגיע ואי לא לא קמי ימני נתון למיחוד
5 היה או לא קבלה מינה רבי אבא. לכה בקר מרבי ורמיה דשפיר דק שיש חילוק בין מתנה להפקר ובמתנה אינ"פ כו' ואמר עופא במסכת גיטין דף ע"ג) הוה חזירי וגט לאשתו בתוך
6 ביתה או בתוך חצרה: שאני עני דאיתיה בעל פרחה. שהוא נתונה לו ולא ניתא לה למעשרה: ולא קל וחומר הוא. מן השעם הנהי ש דרין כוש לקנן אחר חם גט. דכי אינה בעד
7 חצרה ולא ניתא לה למקניה אפילו הכי קניה לה חצרה אמרין דאי איתא אין לא לא מתנה. דלימה בעיב אי אמרה לא בעינא לא קנא: לא כ"ש. דכי אמרה בעיקר עיקר
8 שתתא בצד חצרה. אלא אמר רב אישי. לא תתלי טעמא משום דאיתיה בעל פרחה אלא גבי מתנה היינו טעמא דלא בעינן עומד אצלה וביקן רמיה אחרתא: לא קריעה משליחה
9 להיטיב לה ואילו שליחה שקיבלה מתנה מי לא קני לה ואפילו אין עומדת בצדו חצרה נמי לא שנה הלכך גבי מתנה דכות הוא על אן הוה ותיאן קל שתתא שליחה וקניא לה
10 כשליח אבל גט בני דחוב הוא לה לא ניתא לה שתתא שליחה הלכך כי עומדת בעדה על פרחה דהוה וזה קנא גבי על פרחה ואי לא לא היה וזה לא שליחה הוא טעמא
11 דיש חילוק בין גט במתנה ואף על גב דהרדמה דעת אחרת מקנה אותן משום דררר חצר אף על גב דאחרתא: משום י' כדאמרין לעיל (דף ה') לא קריעה משליחות דאי נמי לא אחרתא
12 מונתן בידה ווי נפקא לן חצר משליחה וכו' אצטרין לרובי משום י' משום קטן וקטנה דלתנהו בתורת שליחות אצטרין וכל היבא דאיתיה לשליחות איתיה לדין חצר הלכך גבי נט
13 דחוב הוא לן אין חבין בו כלומר אין אדם יכול לעשות שליח לחוב אדם שלא מדעתו וחרצו נמי לאו בתורת שליחות מצית לאתניו דתתגרש שלא מדעתה הלכך בגט לא תריבא
14 אלא משום י' דמה וזה דסמוכה לה אף חצירה כמנוכה לה.

בבא מציעא. שנים אווזין – פרק ראשון דף יג עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"

קעה

תוספות

אב"י אמר ע"ז בתרומין זכין לו. מן קשה לרשי' דר"ש מסכת ראש השנה דף ב. ושם ד"ה לשרות) דתנן באחד בניסן ראש השנה מלמדים ומפשיט גמרא דנפשא מניה לטשרי רוב המוקדמים ופרשי' שאם לא קבעו יום לחתולת שנת המלך אלא כל מלך לפי מה ששמו פנעמים שאין להבחין בנזן אם כתב בו בסבלי בשנת ג' למלך ובא עדים ואמר כשהתנו בו לא ראנו שהלוחין אלא אמר הלוח כעל חמנו ואתה ששנתו בתרביץ קשה לוח

א"ע"פ שאין מלך עמו אבל ראנו שהלוחין אותה מלוח בתמו בשנת ג' למלך ואין אנו יודעים אם קודם לכן או אחריו כן שאין אנו יודעים מתי עמד המלך או את תמוה לכסלו של אחריי והיה ליה כסלו תחלה א"כ מוקדם הוא ופסול או כן כסלו לתמוה של אחריי והיה ליה מאחריו וכשר והשנה שקבעו ניסן ר"ה ויהי ליה תמוה תחלה ושטר מאחריו הוא וכשר והשנה לאבי כה"ג לאי מוקדם הוא ודעויה בתרומין זכין לו ולרב א"ש נמי דלית ליה למה הוצרכו לעשות תקנה הקאה ועוד וכי גרילות הוא שישבחה כל העולם הסופר וביד מתי עמד המלך שהוצרכו לעשות תקנה שקבעו ניסן ר"ה ועוד הנהיה ליה למישר דנ"מ טובא בכל שטרות שלא ידעו מאמייה לגבות כיון דאין יודעים מתי מתחלת שנת המלך ועיקר יותר אך אין מקומו הנה ויורה לפשר דנ"מ לטשרי רוב המוקדמים יהיה בטון שאם עמד המלך בב"ט בארץ כשיגיע כ"ט בארץ כשהה של אחריי פנעמים טענה הסופר ביום ארבע ויבדוק שעמד המלך אשתקד אחריו בניסן ויבדוק עתה בב"ט בארץ שנה ראשונה ומצא שטר זה מוקדם שנה שלמטה וזה פסול לבגלי' עלמא שכוחה עתה שנה של אשתקד אבל כשיבשע ניסן ר"ה לא ישעה דמיים שני לעמידת המלך שהוא ראש חדש ניסן כתב הסופר שנה שניה ומשם ואילך עד ניסן הבא:

משום דקשא ליה לאביי תימה דבשכיל כך דלא הוצרכו לומר ערין בתרומין זכין לו דאפילו יסבור דאין זכין כרב אסי ומתניין שכותבין שטר ללוח בשטריו הקאה ודלמא מיקרי יחיד משום דחיישין לפרעון ולקנוגיא כדאמר בסמוך ור"ל משום דקשא לאביי לא ניתא ליה שנקיא דרב אסי ומלתא באפי נפשח היא לא קאי אדאמר אביי ערין בתרומין זכין לו: וי"יני טעמא דחיישין לפרעון ולקנוגיא. וסביר כגון אחריות טענת סופר דלא ולרב לא יחיד אפילו אין בו אחריות נכן לרב אסי תימה אמאי קאמי משום דחיישין לקנוגיא לימא משום דחיישין שקא פרעו וכבר נמחל שעבדו ועתה רוצה לחזור וללוח בו כדי להרדיח פשיטי וספרא מלוח נמי רוצה בדבר שיתרוץ ממונן מוקדם ור"ל משום דספרא וספרא לא יספיד ללקחות ממונ מרובה ואל על צ"ב דרב אסי וישיי לכתב לוח ליה וזה אף על פי שחיישין ללקחות משום פשיט דספרא היינו משום שכתב נהך לסופר ואינו רוצה להספיד ועוד שסובר המלוח שיצא השקל משעת כתיבה אבל כשהלוח פורע לא הספיד פשוט שקתן

לסופר ועוד שירא המלוח ששמעו הפריעה והאלוהא שנית לא בכתב השקל: דאמר

רש"י

בשטריו הקאה. שמקנה לו נכסיו מהיום בין ילוח בין לא ילוח יגבה מן המהיום: א"י רב. דבשטריו דלא הקאה לא עבדי דכתבי אלא אם כן נרא הקאה המעשה ומני דקתני כ"ז: כי ליכא סוף בתייה. ונותן מעות בפניהם כן פתבינן: אבי אחר. הוא דתנן כותבין שטר ללוח כל לוח מלוח אפילו בשטר דלאו הקאה הוא וניי אמי למישר

מקאינא הוא לא לוח עד תשרי דן שאלמו בדין
הוא דערין בתרומין זכין לו מינש שהתמוה וכן
לו השעבר ואפילו לא הלוח המעשה עד תשרי
ולכתיב מוקף ליה אביי מהאי קנא שמום שקשיא
ליה כיון דאקרת בו אבל השתא דתנו בתרביץ
חיישין דלמא כתב ללות ולא לוח ולקמה פרך
אמאי לא יחידו וכו' וכן ליה ערין בתרומין
ושפיר טורף ד"תיקו. עזאת שכיב מרע ולשון
ידיתיקו ודעויה חייבם דרבך שכיב מרע
כתבתינו ובמסורין דמי: סתני. מתנת כריא
ושבתי. פרעון שטר: וני פירי ח"כא דקשא שטר
לדיה. ואפילו לאתר דתנו זכין לו וכו' ודחיינו לגבות
מומן מכתוב בו ואי קשיא הא דתנן שביעתי פ' ד'
מ"ז שטרי רוב המוקדמים פסולין והמאחרין
כפרין במאי מוקף לה אביי הריץ במוקדמים
כתיבין לחתומין ולכתיב פסולין שקא לטרוף
משעת כתיבה א"כ שכתבו והתמודה בתשרי והם
כתבו בתוכו ניסן שהוא ראש השנה לשטרות
בשלמא לרב אסי. דמוקף לההוא דכותבין
בשטריו אקנייתא: מוקף. מתיבתא כדלא אקנייתא
ולכתיב לא: יחידו כדאמר איתרע ליה וחישי
דלמא אקרי לכתב והיה ליה מוקף ולרב דהפך
להשליכו: לפרעון ולקנוגיא. שקא פרעו ומן
הלוח נפל ליה דקא מודה לא פרעתי עצה וכו'
בניזים של רמאות לטרוף את הלקוחות שלקחו
ממנו קרקע שלא באחריות ויחלף ביניהם:
ולשמואל דאמר. לקפו. לא חיישין לפרעון:
בשטר המצא ואפילו אין חייב מודה דאם איתא
דפרעיה מקרע ויהי קודם ליה דאמר שמואל
לקפו (דף טו) דהמוצא שטר הקאה בשטר יחיד
לכעלם ור"ש כשיבין מודה ממאי טעמא גופיה
דמיים פרעויה הוא קורע הלך ליכא למיחש
לאחר זמן לקנוגיא מתני במאי מוקף ליה הניחא
כו'. ואי קשיא על פרקא לא סבירא ליה באביי
דאי באביי ס"ל מני אקרא שטר הקאה הא
לאביי אין חילוק בין זה לזה דאפילו דלאו
הקאה מני יחיד הווליס ושמואל לא חיש
לפרעון לא פירקא הוא מודה אביי כדלא
קנא שטרא לדיה דאמרון הלך איכא למימר
כתב ללות ולא לוח לגמרי ולא קנא ליה
משולם שמואל מוקף לה כשיאן חייב מודה
בכתיבת השטר שאומר לוח לא כתבתי ומוקף
הוא אית' ותיקם בתרומין כיון שנפל אטרע
ליה ואמרין מפני שפסול היה לא נהרע
ומתנייה ליה לתנאי:

א"י

חרי וכו' מאחר שאינו גובה אמאי יחידו אמר רבי נתן בר אושעיא לצור על פי צלוחיותו של מלוח ונתרדיה ליה ללוח לצור על פי צלוחיותו של לוח לוח הוא

דאמר

בבא מציעא. שנים אווזין – פרק ראשון דף יג עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – שטיינזולץ"

תוספות

1 הא קאמר לא היו דברים מעולם. משמע שהלוח טוען שהוא מוזף דליקא למיז ממוז לא שטען
 2 לא היו דברים מעולם היינו משמע פרעתי דאיב נהדר ליה ללוח לצור ע"פ עלותו
 3 ועוד רשמואל לא חיש לפרעון וקשה דאפילו יש בו אחריות אמאי לא חזיר אם לא יקיימנו
 4 לא יגיד מלום וקיימנו ברין יגבה וצין לומר דתישנין שמא יוציאנו שלא בפניו או על
 5 הלקוחות ויתומים ולא נטעון להם מוזף משום
 6 דלא שכיח כמו שאין מוטעין ליתמינן נאנסו משום
 7 דלא שכיח בדארמין מרמזוכי ואתא דבתיב"ב דף
 8 ע"ש ועין דאין טוענין לזה מוזף גם אין
 9 טוענין להם פרוע הוא אע"ג דרשמואל קבר בפ
 10 מי שמת (שם דף קה. ושם) מודה בשטר שקתבו
 11 צריך לקיימו ונאמן לומר פרוע הוא במוז דאי
 12 בעי אומר מוזף מלך מקום ליתמינן וללקוחות ו
 13 טענין מוזף לא טענין פרוע הוא דלא ליתא
 14 דאפילו לא נטעון להם מוזף הוא נטעון להם
 15 פרוע בדארמין דהבומר (אתא) דבתיב (שם דף ע'
 16 ושם) כפי שטר סתם היצאנו על יתומים ונתבע
 17 וטובה מחצה אבל כפלגא דפרעון טענין לזה
 18 החזירי כמו אביהם שקיה נאמן לומר החזירי
 19 במוז דאי בעי אמר נאנסו ולכך גם להם טענין
 20 החזירי אף על גב דלא טענין לזה נאנסו ועוד
 21 דעל כרחק טענין לזה מוזף או פרוע דאם לא
 22 כן לא שקתיי ת"ל לכל כרה ויובל כל אדם
 23 להוציא על יתומים ולקוחות וישראל פגיוו שטר
 24 מלוח או שטר מעבד שקשה כרעונו ולא נטעון
 25 להם וכן מוכח בפרק גט ששטט (שם דף קעה. ושם)
 26 דרב ורשמואל דארמי תרויהו שכיב מרע אמר
 27 מנה לפתני קרי אמר תנו ותנין לא אמר תנו
 28 אין ותנין ומפרש ההם דנקיט שקרא אמר תנו
 29 קיימיה לשקרא אל אמר תנו לא קיימיה
 30 בשקריה אלקט טענין מוזף הוא בשביל יתומים
 31 דרב קבר ביה דבנותא (דף יט.) מודה בתוס'
 32 שקתבו אין צריך לקיימו ולא טענין פרעתי איב
 33 לא אי קיימיה לשקריה טענין מוזף ואיב אמאי לא חזיר וצין לומר דליקא למיז ממוז לא שטען
 34 הנפילה דהא אמרין לקמן (דף טו.) אמר שמואל מצא שטר הנקאה חזיר דאי משום כתב ללות ולא לזה כי משמע דאין הלה בבעניו שהוא מודה מדקאמר שקוט כתב ללות ולא לזה
 35 ואמאי חזיר ניהוש שקא מוזף הוא ואפילו אם מקיים אותו אינו מועיל וכן ר"א אבי דאמר לקמן (דף יז.) הוציא שטר שקתבו בו דנפס חזיר אמאי חזיר ניהוש שקא ויזף חתימתו הידיעין
 36 וי"ל דמילתא דרשמואל תיב אסי מירי שאין הלה בפניו ולכך חזיר וצין לחוש שקא מוזף הוא ויזף חתימתו הידיעין וכן נטעון מוזף
 37 שהוא אין לחוש כיון שקא לידו דביתרו וכן משמע לעיל (דף יז.) דקאמר אתרו שמצא שטר שנפול ליד ריין כי משמע אם המלוח מצאו גובה כיון שקא לידו דביתרו האל הכא במתני' איירי
 38 הלה בבעניו בשעת מציאה וטוען מוזף וצין לומר דאיכא ריעותא דנפילה וכן טוען הלה בודאי מוזף לא חזיר כי יש לחוש שקא יגבה מיתומים ולקוחות או שלא בפניו ע"י קיום
 39 השטר והדקיא אינו מועיל כי שקא טרח לזיף השטר בטוב ע"ש שכתבתי העדים שהיא חתימתו כי ההיא דנט פטוסי (כ"ב דף קסז.) דמנח זדיה אורנאקא וכתב שרפא בעצמו יהה סבר
 40 שהיא חתימתו ומידה מלוח עצמו כולו לודות שיגבה ע"י קיום לפי שהוא יודע באמת שהוא מוזף ויזף חתימתו וצ"ל לעיל (דף יז.) דאמר רבי יוסי נפל ליד ריין היה בחוקתו
 41 ולא חזישין לפרעון ואע"ג כי משמע שהלוח בפניו וטוען פרעתי והדיקא דרשיא דשנים אדוקין בשטר ואמאי לא ידא נאמן לומר פרעתי במוז דאי בעי אמר מוזף הוא דאן לא חזיר פן
 42 יגבה מיתומים ולקוחות ואפילו מקיים לא מתיי ליה כדפרשית וי"ל דאין לו חזיר דטוב לו לומר פרעתי שלא יבחישוו שום אדם מלומר מוזף כי ידא פן יקיימנו ואע"ג שהקיים אינו
 43 מועיל לנכות בו מלך מקום אין טוען כרעונו דרב שכיול להכחישו ואם נאמר שמון הלה בעצמו הוא גובה ע"י קיום מצונו למימר דצרי הוא בחוקתו לא שחזירנו למלוח שיש לחוש פן
 44 יוציאנו על יתומים ולקוחות ואין יקיימנו המלוח בעדו בדי המוצא יגבה פון הלה ולא חזישין לפרעון דרב"ה הכל יקיימו וצ"ל לעיל (דף יז.) דאמר רבי יוסי נפל ליד ריין היה בחוקתו
 45 ונמי לא חזישין קרובא ולקיימנו משום שיש בו אחריות ונקט בדשאן בו אחריות לא שייך קנינא דלא גבי ממשעבדי ולא ידע ברייתא דבמקור א"י רבי אלעזר קבר דאין בו אחריות גבי
 46 ממשעבדי לרבנן דאחריות ט"ס הוא אע"ג ולא ידע ברייתא דבמקור דקבר אי לא טעת סופר הוא מבני תיני נמי לא גבי דכיון שקשה להשבע מלם מלם הךרן כמו לרבי מאיר בו משמע קצת
 47 דקאמר מלוקח שקא חזיר מודה היינו באין בו אחריות ועל זה קאמר בטר הכי אבל חזיר מודה לפרעון ולקנינא אל חזישין משמע דאין בו אחריות קאי אלא מבני תיני גבי. אבל ודיקא
 48 דרי קצי לאתמי דקאמר ברייתא ונחיה מנכסים בני חורין אלא שכן דרך הנקרא: אל משה חזישין לקנינא. ואע"ג דמצינו למימר שטענו דלא חזיר משום דכתיב בלתי גבינו מיני קשיא
 49 דריא דאמר חזיר דאי חיש ה"ה חתי מילי גינהו תיב דריא דריא. ואי' ואמאי תיב דריא דריא לא חזיר וצ"ל לעיל (דף יז.) דאמר רבי יוסי נפל ליד ריין היה בחוקתו
 50 בין במוז דין באני מודה לרבי מאיר חזיר באין בו אחריות דאנו גובה בו מלום ולרבנן לא חזיר דגבי ממשעבדי וחזישין לקנינא וי"ל דהא דקאמר לפרעון ולקנינא לא חזישין מתיינין
 51 שקייהו דתנו וכל מעשה ביד חזיר אלקא לא חזישין לקנינא ולא יעמידנו בשטרי חלסאתא כדדחי לקמן (דף טו.) וכן דמכתב מתיינין קאמר לא חזישין לפרעון ולקנינא לא חזישין מתיינין
 52 גובה כלום באין בו אחריות ולא חזיר וצ"ל לעיל (דף יז.) דאמר רבי יוסי נפל ליד ריין היה בחוקתו וצ"ל לעיל (דף יז.) דאמר רבי יוסי נפל ליד ריין היה בחוקתו
 53 בעלמא קאמר ליה מצא שטר הנקאה בשוק בו:

1 אינו נזכה לא מנכסים משועבדים ולא מנכסי חורין. אם אין הלה מודה שטרקא דלא
 2 שעבד בה נכסים לאו שטרקא הוא וצ"ל מלוח על פה ושואן עליה עדים ורבנן סברי.
 3 לזה מיהא חזי שקרא שתתא מלוח על פה בעדים הלכך גבי מבני דרי ולחכי לא חזיר
 4 וכן דנפל אתרע ליה ואמרין מוזף הוא בדקאמר לזה ממשעבדי נמי גבי. כדמפרש
 5 לקמן אדריות טעת סופר הוא וחזישין לפרעון
 6 ולקנינא אבל בשאי חזיר מודה ואפילו מודה
 7 שקתבו אלא שאמר פרעתי: דרי הכל לא
 8 חזיר. חזישין לפרעון בדקאמר: אף על פי
 9 ששקיה מודים בו. חזישין לקנינא: כיון
 10 שהלוח מודה. שהוא חזיר ליה לא חזיר ולפלוט שאין
 11 כאן קנינא דלא גבי ממשעבדי גובה מנכסים
 12 משועבדים. ולא חזיר ואפי' שקיה מודים
 13 דחזישין לקנינא: ולא חתי מילי וי. ואת
 14 אמרתי חזיקא דרבי אלעזר בריא:
 ומשני

1 **אבל בשאי חזיר מודה הכל לא חזיר דתישנין לפרעון תניא בנותיה דרבי יוחנן**
 2 **והיובתא דרבי אלעזר בריא תיובתא דשמואל בתייבא מצא שטר חוב ויש בהם אחריות**
 3 **נכסים אף על פי ששניהם מודים לא חזיר ולא לזה אין בהן אחריות נכסים כיון**
 4 **שהלוח מודה חזיר לפלוט אין תלוח מודה לא חזיר ולא לזה דרבי רבי מאיר**
 5 **שהיה רבי מאיר אומר שטר שיש בהם אחריות נכסים גובה מנכסים משועבדים ושואן**
 6 **בהם אחריות נכסים גובה מנכסים בני חורין ונכסיהם אומרים אחר זה ואחר זה גובה**
 7 **מנכסים משועבדים תיובתא דרבי אלעזר בריא דאמר לרבי מאיר שטר שאין בו אחריות**
 8 **נכסים אינו גובה מנכסים משועבדים ולא מנכסים בני חורין וקאמר בן לר' מאיר בין לרבנן**
 9 **לא חזישין לקנינא וברייתא קתני שטר שאין בו אחריות נכסים משועבדי הוא דלא גבי**
 10 **הא מבני חורין מנבא גבי וקתני בין לר"מ בין לרבנן חזישין לקנינא וקתני אע"פ ששניהם**
 11 **מודים לא חזיר לא לזה ולא לזה אלאא חזישין לקנינא והא חזי תרתי תיב**
 12 **הא**

בבא מציעא. שנים אווזין – פרק ראשון דף יד עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" קלעט תוספות

מאי טעמייהו דרבנן. תימיה אי שמואל דדע ברייתא דקמיין אחיו וזו וזאחיו זה גובה מבסמס
 משעבדים אי יהוה לו לפרש המושקע פותחה ולא וזהו אחותב ואי לא דדע ברייתא
 מליה דלרבנן אין בו באחריות ונבי משעבדו ויל דל דע הברייתא ומימ לא היה מסבירא
 בדפרשיית לעיל (וה יד דרבי) דאי לא גבי משעבדו לא גבי נמי מבני חור כמו לר"מ

שעבודו צריך לילקח. בשטרין מקח ואי לא כתבו
 מבני חרי נמי לא גבי אי בעל חוב קטרפה לה
 כדאמר בסמוך אפי' שלא באחריות דלא ניתא לי
 לדחוי' תרומתו ושעמוניו עליו לא אמנא לא הדר יבלה
 אכלא ואי נגלו קטרפה חזוי לעולן אפילו בלא
 אחריות אפילו ממשעבדו כיון דהוי מקח טעת
 דהו ליה שטר הלואה והוסקא אי' שלא קאמר
 אפי' ברייתא דתמירי שבעל חוב קטרפה ולית ליה פירי
 כדאמר (לחן טו) בעל חוב גובה את השבח
 שבח אין פירי לא וזהו נתיא נמי דלדלקן (שם)
 ואמר שמואל אמליך ותבוח פשוטא ושבתא פירי
 לא קאמר שעבוד כדבאקא משום דלדלקן פירי
 בגולן קטרפה אף בלא כתיבת שעבוד חזוי עליו
 ואפי' ממשעבדו והניני טעמא בדפרשיית דבין
 דיש לו שטר מהו חרי מקח בטל שעבודא הנהה
 דהו ליה שטר מהו חרי מקח בטל שטר אחריות
 טעות סופר הוא והא דאמר שמואל בחוקת
 הבתים (כ"ב דף מג) המומר שדה שלא בעל
 אין מעיד לו עליה מפני שמעמידה בעל
 חובו את לאו הכי מעיד לו עליה אפי' נמצאת
 שאנה שלו משמע דלא הדר עליה הךם מיירי
 שפירש לו בשטר על באחריות אבל סתמא
 דהך גליה

דינא הוא דחיי רבובן. תימיה נמי אפיק מקח
 דהא כל מה שיכול לטעון רבובן שטון
 שמעון דומענין דלוקח ואין לומר דנימ אם יש
 לבגית עדים שקרובים לראובן דחוקים לשמעון
 דאי טעני נמי שמעון הם סתולים דבין דאי מפסיד
 שמעון הדר על ראובן דמפסיד ספק דמותו (וה)
 א) אילעא וכוזבין קרובים דרבאק וזו וזאק
 מסיק דפסולים אף ללוה ולמלוה כיון דאי לית
 ליה ללוה אילן בטר ערבא ומהאי טעמא נמי
 א"ל דנימ אם יש לשמעון עדים שהם קרובים לו
 וחוקים לראובן דחי נמי טוען ראובן פסולים
 שעל פי עדותם יפאר הפרקע ביד שמעון שהוא
 קרובם וכל שבן כשקנה שלא באחריות שהם
 פסולים שאו מרודים לו דהקטע לגמרי ויל
 דנימ אם אמר שמעון אין לי עדים ונמי יבול
 ואח"כ מצא עדים אז רבאק שהוא אבי

להקב דאין הלקב פרשיב"ג בראיה אחרונה (סתריהו דף לא.) וראובן ויבאם א"ג כגון שבעל
 חוב חייב בשבועה לראובן והשתא וילגל עליה שבועה שלא פרע אכל לשמעון
 לא ישבע אלא שבועה דרבנן ויבפרק הכותב (מכוחו דף פח.) אמר אי פקח הוא מייחיה ליה
 דהו חייב בשבועה דרבנן נפרות דולקת נפרות נפרות כדפרשי' בחשבות הנאותים ועוד נפקא מינה כגון שראובן פקח גבעל
 דקיים ועוד שאינו מעין כרעון נגד ראובן לפי שרע פקשו ואם יבול ראובן ללקח עמו לכ"ד נהדול וישמעון אינו יבול ויע' תוס' בחובות דב. דהו דינא הוא וכו' ויבא' עליה
 עסיקן. פי' עוררין אין בו באחריות ללא באחריות וכן מוכח פ' שבועת העדות (שמינתה דף לא.) ושם ואפשר לא טוב עשה וכו' הוה חוקה שדה שיש עליה עסיקין ואי
 אסוקי תבא ג'עלו כרבה

עד דהי חוקה פה בו. תימיה הכי מיירי א' אם לא נתן מעות פשיטא ויבול לחזור בו דאפילו מי שפרע ליכא וא' כיון המעות אמאי יבול לחזור בו ומה קרקע נתיבא כספא אם לא נעמיד
 באתרא דאי כן נפקא מינה ועוד משתוקבא אהי יבול לחזור בו אבל באחריות יבול לחזור בו אמאי יבול לחזור בו כיון שמעון חתוקים ומקח ועוד חוקה נתיבא אמציר לא אשכחן
 בשום מקום ולמה הניח חוקה נתנו מבטני' (כ"ב דף מב.) דער גלעל ועוד פרין ועוד מני' שאה הכא שמואל מאימיתו הוי חוקה יותר מבשום מקום דבכמה מקומות מוכיז חוקה ולא בעי מאימית
 דהו חוקה ופרש ר"ב' דמיירי כגון ששקאה כקנן גומר כגון בחליפין ולא נתן מעות וקאמר עד שלא חתוקי בה חוקה ומפרש בטר הכי דיש אמצירי שלא להך לראב"ה ולרנבה ולא
 קסמה דעבתי' יבול לחזור בו מהשתוקבא בה שהלך לראב"ה ולרנבה ואי יבול לחזור בו אבל באחריות יבול לחזור כיון שלא נתן מעות ויש עוררין הואיל וסופו לישלם מעותיה עד שהם
 כרזי ויבא' וא' שדיש אמצירי אהה חוקה גמורה אלא לאותקא אם היא משיבת על לבו וא' מהשתוקבא בה אמאי אינו יבול לחזור בו כיון שלא נתן מעות וליקא ליה שקלא אינא
 בחוק אפילו אית ליה וזו לפי המפרשים דאפילו אית ליה וזו מצ' ללפל על לבעי' בשאר דברים וירסוקן כהמוכר פירות (כ"ב דף וס' דה א) אי לתנהו לתנהו חזי וכו' ויל דרבא
 מצא א"ל האי אינא אהה חוקה שפי מעותיה לפי שיש עליה עוררין אבל שור שנגז כיון דאבקר שדה מעותיה שפיר.

ומצי' קר' הוא דהך ומצי' הוא. טעם אהך חוקוקי לרבי אלעזר לומר את שתיקן דמשום
 דקאמר מפרלות דמעותיהו בשאין חייב מודה הווקע לומר שאינו גובה אפילו מבני חורין
 ויכן הודערין לסיים אבל כשהייב מודה דרבי הכל יחזיר חוקק לומר לא תיישיון לקטנאי:
שמי הקנאה. דליכא למימר קלות רבוב ולא קלה דהא אפילו לא לנה שעבד נפשתי' ולא
 תיישיון לפרעון. אפילו אין חייב מודה דאם
 אימא דפרעיה מקרע וזהו קרע ליה חובא קתני
 אנפי' ששנינים מודים בו: וכו' בשאינו מודה.
 והא לא קשיא: ל' אלעזר דהוא אמר בשב' חייב
 חייב מודה לא יחזיר שום שטר קנאה גבולת
 דהאי דקאמר ר' מאיר יחזיר משום דלאו בר
 נבייה הוא: מא' מטיהויה דרבנן. דאמרי כי אין
 בו אחריות נכסיים גובה אין הם המשועבדים:
 אחריות מעות אופר חוב. כשאני כותב בשטר:
 סופר הוא ששקעה אבל זה לא קלה לו מעותיה
 בלא אחריות נכסיים אלא שדי אינש וזו כבדי'
שבע שמי ושעבודו צריך לילקח. הסופר צריך
 למילקח במבור שדה לחזירו לישאל הימנא אם
 יקבל עליו לכתוב בשטר המפרידה שהיא שיעבד
 לו בכסיו למכירה זו שאם יבא בעל חובו
 ויתפרעה בו הלוקח ישנבה לוקח זה חזון
 והשבח שהשביח בה לפני טרפא משפר עדיה
 שנקבשים ואם לא נמלק' לו לא יתבוח שיש מוכר
 שאין מקבל עליו אחריות ואף אם קבל על הפרך
 לא קבל על השבח ואף אם קבל על שתיכם לא
 קבל להתבונן מן העדיית אלא מן הבעונת
 אמנא לאו טעות סופר הוא דיקא למימר
 אמליך ביה ולא קבל עליה ליקח מאן דרובא
 הא משמיה דשמואל: לא אמר הא. ואמוראי
 נתיירא ליקא' דשמואל: בשפירי הלואה. טעות
 סופר הוא כיון דלא אכיל פירות ולא מהתני'
 מיירי לא שדי וזו כבדי לאוהיבה בלא אחריות
 וזה ימכור נכסיו והשביא לבנות לא ימנא כלום:
עבד אינש וזו יבול חזון. יבול חזון
 שעתא לא יטרפה קמנא ועוד אם יטרפה שעתא איה
 מרובה ואוכל בתוך כך פירות הדיבה וזו
 לשלמא. אין כאן ער דין שמחלת על הכל'
 באחריות. אם יטרפה ממנו ושלם: לא משתקו'
 דינא כהדיה דבעי' ודלסקו מעל שמעון כגון
 טענה שיכול לטעון ולומר פרעתיך דף וכך או
 כך וכך ויש עלי' תביעה ואני מבני חוב וכו'
 חתוקי: ולא יבול. בעי' למימר ליה לאו בעל
 דקרי' דדיי את כרזי זה קרקע שמעון אני נטיל
 אם יש לך תביעה עלי' תמצינני ברה: דקפיקת
 מינה עלי' הדי מה שאנה מוציא מעותן יחזור עלי' עסיקין ועמו

קר' הוא דהך ומצי' הוא. טעם אהך חוקוקי לרבי אלעזר לומר את שתיקן דמשום
אלעזר מחלוקת בשאין חייב מודה הוא מתרין
הכי תיובתא דשמואל בתרתי קר' רבי אלעזר
דהא מוקי מתניתין בשאין חייב מודה והרא דאמר
שמואל מצא שטר הקנאה בשוק יחזיר לבעלים ולא
תיישיון לפרעון תיובתא דקתני הכא אנפי' ששנינים
מודים לא יחזיר לא קלה ולא ליה אלמא תיישיון
לפרעון וכל שכן הכא דלא מודה לנה דתיישיון
למעון אמר שמואל מ"מ דרבנן סברי אחריות
טעות סופר הוא א"ל רבא בר איתי רב' אוי' בר
אבין וכו' אמר שמואל הכי והאמר שמואל שבה
שפר ושעבודו צריך למילקח למאן דאמר הא
לא אמר הא לא קשיא פאן בשטר הלואה דלא
ירוב אינש וזו כבדי פאן במקח וממפר עבדי
אינש דובין ארעא לוימיה פי' ההיא דבאבה בר איתי
ובין עליתא מאחתיה אהא בעל חוב מרפא מיניה
אתא לקמיה דמר' שמואל אמר ליה כרבה לך
אחריות אמר ליה לא אמר ליה אם כן וזל לשלמא
א"ל והא מר הוא דאמר אחריות טעות סופר הוא
א"ל הני מילי בשטרי הלואה אבל בשטרי מקח
וממפר לא דעבדי אינש דובין ארעא לוימיה והא
אבי ראובן שעבד שדה לשמעון באחריות וכן
בעל חוב דראובן וקא טרפה ליה מיניה דינא הוא
דאזיל ראובן ומשפתי דינא בהדיה ולא כפי' א"ל
לאו בעל דברים ידדי את דא"ל דמפקת מיניה
עלי' דידי הדר איכא דאמר אפי' שלא באחריות
נמי דא"ל לא ניתא לי ליהויה לשמעון תרעומת
עלי' ואמר אבי' ראובן שמוכר שדה לשמעון שלא
באחריות ויצאו עליה עסיקין עד שלא החזיק בה
 כול

עוררין כמו החתשקע ועמו
 יבול
 יבול

ל"ד חוקה פה בו. תימיה הכי מיירי א' אם לא נתן מעות פשיטא ויבול לחזור בו דאפילו מי שפרע ליכא וא' כיון המעות אמאי יבול לחזור בו ומה קרקע נתיבא כספא אם לא נעמיד
 באתרא דאי כן נפקא מינה ועוד משתוקבא אהי יבול לחזור בו אבל באחריות יבול לחזור בו אמאי יבול לחזור בו כיון שמעון חתוקים ומקח ועוד חוקה נתיבא אמציר לא אשכחן
 בשום מקום ולמה הניח חוקה נתנו מבטני' (כ"ב דף מב.) דער גלעל ועוד פרין ועוד מני' שאה הכא שמואל מאימיתו הוי חוקה יותר מבשום מקום דבכמה מקומות מוכיז חוקה ולא בעי מאימית
 דהו חוקה ופרש ר"ב' דמיירי כגון ששקאה כקנן גומר כגון בחליפין ולא נתן מעות וקאמר עד שלא חתוקי בה חוקה ומפרש בטר הכי דיש אמצירי שלא להך לראב"ה ולרנבה ולא
 קסמה דעבתי' יבול לחזור בו מהשתוקבא בה שהלך לראב"ה ולרנבה ואי יבול לחזור בו אבל באחריות יבול לחזור כיון שלא נתן מעות ויש עוררין הואיל וסופו לישלם מעותיה עד שהם
 כרזי ויבא' וא' שדיש אמצירי אהה חוקה גמורה אלא לאותקא אם היא משיבת על לבו וא' מהשתוקבא בה אמאי אינו יבול לחזור בו כיון שלא נתן מעות וליקא ליה שקלא אינא
 בחוק אפילו אית ליה וזו לפי המפרשים דאפילו אית ליה וזו מצ' ללפל על לבעי' בשאר דברים וירסוקן כהמוכר פירות (כ"ב דף וס' דה א) אי לתנהו לתנהו חזי וכו' ויל דרבא
 מצא א"ל האי אינא אהה חוקה שפי מעותיה לפי שיש עליה עוררין אבל שור שנגז כיון דאבקר שדה מעותיה שפיר.

1 י"ש ו. שבת. והתגול לוקח הפרקע עם השבח ואינו משלם ללוקח רק היצאה פרוי יורד
 2 לתוך שדה חבירו שלא בפרקע דאם השבח יתר על היצאה הניח לו את היצאה
 3 ואותו שבח היתיר יקח הלוקח מן הגזלן תמירי שנגזלה רביתו: **וְשִׁמּוּאֵל** אמר מעתה יש
 4 לו אפילו קנאה שלא תאחריהו בפר"י לעיל וכן בשמע המירי והמאי דרביהי בה שאניה שלו

5 דללקח המירי על פקדון שלא באחרייהו דקאמור
 6 שמואל מעתה מתקן דאי באחרייהו אמאי בעת

7 מקנה:
 8 **סִיפָא** ניקא בגזל כו. מרישא צעמה היה יכול
 9 להקשות כדמקשה בסמוך אלא כמה
 10 שיכול להקשות משבח גופיה פרוי: **תריין** נמי
 11 כבעל חוב. פקדון מי שמת (כ"ב דף קנז. ושם ר"ה
 12 גיבת רעה להדיחיה דאנין קנה ומכר משתעבר
 13 מתקבץ דבני בעל חוב שבח שלא היה בעין
 14 בשעת הלקאה ודחי ר"מ היא דאמר אדם מקנה
 15 דבר שלא בא לעולם אית' ולכח משימאל
 16 דאמר בעל חוב גובה את השבח ושמואל גופיה
 17 הוא רדיעו ולא היה הקם דלא מצי למימר דשמואל
 18 נמי קבר ר"מ ומכני' ליה אליבא דרבנן דהא
 19 בפרק א"ע"פ (כתובות דף טז.) פסק שמואל כר'
 20 ויתקן א"ר הלית ליה אדם מקנה בו וי"ל
 21 דהא דאמר שמואל בעל חוב גובה את השבח
 22 היתיר לפי מהספקא דהתם דפשיטא דאנין קנה
 23 ומכר משתעבר אין לרבנן ואם האומר אחרקה
 24 לכוח מתקבץ גובה דלא משתעבר מולא סורקי ביעה
 25 ממשעבדי סורקי לוקח דאין לומר דאחרי שפרק
 26 ב"ע"ח קרקע מן הלווקח קנה המוכר קרקעות
 27 ומכרן דאיכ' גם השבח יגבה מזהו משעבדן
 28 דגם השבח יקנה קצוב פיון שבקר טוף הבעל חוב
 29 קודם שילקח או הקרקע ויר' למיירי שזה הנהגה
 30 צעאו המוכר לבעל חוב אפומיקי ולקר גובה
 31 אותו בע"ח וא"ע"פ שיש שאר משעבדן א"ר קנה
 32 אמאי דרוק להדיחי' בפרק מי שמת (כ"ב דף קנז
 33 ושם) לא קני ר"מ והאי יעמיד כשעשאו אפומיקי
 34 דאין גובה חוב גובה את היחבה היתיר על היצאה
 35 חנם כד יורד לתוך שדה חבירו כדמשמע ללקח
 36 או יעמיד בלוקח מן הגזלן נהנו שיש לו קרקע
 37 או קנו מיניו בדומיון ללקח בשמעתיה:
 38 כשעמד

1 יבול לחזור בו. ובשלא נתן מעות: אינו יבול לחזור בו. ואפילו לא נתן מעות שהקרקע
 2 נקנית בחזקה והמעות על זה מלוה: תריא. שם מלא קשריה: מבי דייש אמרי. מתקן
 3 גבולי הפרדה ומגביהם: איבא דאמרי אב"י באחרייהו נמי. א"ע"י דסוף סוף עליה הדר אין
 4 יבול לחזור בו שהמוכר מעכב עליו ולא מצי אמר הוא האויל לוסף לחלו' לו מעותיו

5 השקא לבדי אעכבב. דאמרי ליה תרפ"ב
 6 ואיכלם כו. פשיעמיקו וזכו בדין רבוחו כל
 7 הדיון שטר טורף עליו שבדין סרפיה מקם שבכיל
 8 בא ואשלם לך וכל כמה דלא עבדתן אמי
 9 רבא מזה: שאיתק ש'לו. שלא יהיה ש' מוכר
 10 שהיתה גוזלה כדו והתגלל בא ומציא מיד
 11 הלווקח: יש לו. ללוקח מן המוכר מעות: ויש לו
 12 שבה. אם זה השבח את הפרקע בגזל או כגדר
 13 קודם שהוציא גזלל מיניו ונתן לוקח מן המוכר
 14 שבה ואם האומר התגלל יתן השבח שחרי השיב
 15 קרקע משותבת כגון שזולתה משותבת והיכסיא
 16 בידי הלוקח: שבה אין לו. ללקחן פורש טעמא
 17 פירש לו את השבח. כשמוכר לו את הנתנה
 18 יסורפה מיקדף אשלם לך את השבח מה: בין
 19 דלית ליה קרקע. הואיל ואין קרקע זו שלו ומצא
 20 שאין איתו שום מכר והמעות מלוה אצלו
 21 והשמשלם יותר ממה שנטל מחו' רבית: אין
 22 ולי. ותיקלה אמר אין לו יורד ונתן לאר רפח קנה
 23 דברך בידו שלא היה יורד ועמנו של דבר יפה
 24 לאיבילת: שבה כו. מפרש להו ללקח: לישון
 25 האשה וקנהו. תמיא כתובה שמקבל עליו את
 26 הנתנה. תהא בביתו מיתוהא מנכס' וכן הגהות כן
 27 נתקן א"ר ר' לייב מניא אינן יתו' ויתן מנכס' בביתו
 28 מיתוהן מנכס' ש' דהללקחן לעוברין אין מוציאין
 29 לאחור מכל אלא מנכסים משועבדים: מפני תיקון
 30 העולם. שאם אהא אומר יסורף לדחות על כך
 31 אין לו דאין שילוקח שדה חבירו דהא אין לך
 32 אדם שאין חוב זה מוטל עליו ודבר שאין לו
 33 קצבה היא ואיבילת פירות ושבח קרקעות נמי
 34 דבר שאינו ידוע איתו ויתן איתו ללקוח וידע
 35 להודיר בכך: מאי לאו בלוקח שדה מנוקל.
 36 והשביחה ובא גזלן וקפשה חזרו לוקח ונזכה כן
 37 מן המוכר אפילו מנכסים משועבדים שקבר
 38 אתו מבכרין זו דשטרין ש' זה קודם שכתב בו
 39 אדריית והשבח מנכסים בני חורין ולא
 40 ממשועבדים מפני תיקון העולם כשחשבו
 41 היה קצוב בשעת מכירתו כשקבל עליו אחריית
 42 אלקא אית ליה ללוקח שבה מנוקל: לא כבעל
 43 חוב. שתרפח בעל חוב ממנו בשכיל חובו ולא
 44 גזלן היתה דהיהוה אית אית ליה שבתא
 45 דמכירה מליקאתהוה אהי על של סרפיה עמנו
 46 שאם פרע המוכר מעותיו לבעי' הרי הוא
 47 ממוקל מן הלקוחות הלכך כי משלם ליה יותר
 48 ממה שקיבל השקא הוא אחר דהרי קנו מניה קרקע
 49 מבכרין לו ולא מחויי בשבר מעותיה: לאיבילת
 50 פירות: ס"ד מירי' בשדה שתרפח מליאה
 51 פירות מיד הלווקח וחזרו לוקח לגבות מן המוכר
 52 וכל הקרקע טורף מיד הלווקח כגון שרואה משותבת
 53 ע"י הלווקח. בגזל ונגזל. ובגן שזולתה עם פירותיה ומכרה אי נמי גזלה פירות ומכרה ונתן לו את היצאה
 54 התגול שחרי מתוך כך והשביחה יותר ואם אין השבח יותר אלא היצאה יתיר ונתן לו יצאה שיעור שבת דהי: הא כדאימא בו. רישא בגזלן ורישא כבעל חוב ללקימה מוחיב לה
 55 מרישא: והא לא תני. כדריחא גזלה דרוק מותחין וזין מוציאין דתוקמה כבעל חוב: והרי היא יוצאה סתת. ידו. שבית דין מוציאין אותה מידו: כשהוא נזכר. לקמייה מפרש לה
 56 אימיא בפרקין. שגול מוכרה ונתן מירי היא יוצאה ברוי: זילן מציאן גבי. ממאן יש לו לגבות וכי מה נתן בה: והשביחה. והרי היא ביה יוצאה מתחת ידו של לוקח אלקא אית ליה
 57 שכחה ללוקח מנוקל: שגול שדה חבירו ומכרה לאחר והשביחה. ונעשה פירות מנוקל לוקחה עם פירותיה ואינו נתון אלא יצאה דקאמר ארעאי אשבח וקמי' דלוקח חזרו ונזכה
 58 מנוקל מן המורחריין: אמר רבא כו. האי כשהוא גובה לאו בלוקח קאמר דבשלא מכרה עסקין ונתנה את הטרף דקאמר נגזלן אר' נתן אמאי גובה מנכסים משועבדים הרי קרקע
 59 לקחן כגון שתרפח בה בורות דאפחתה משוקייה:

28 גובה מנכסים בני חורין הכי דמי אלימא בפרקתני גזלן ממאן גבי אלא לאו כגון
 29 שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה א"ל לאו תרופי קא מתרצת תריין נמי
 30 כבעל חוב ת"ש לאיבילת פירות פיצד הרי שגול שדה מחבירו והרי היא יוצאה מתחת
 31 ידו כשהוא גובה גובה את הטרף מנכסים משועבדים פירות גובה מנכסים בני חורין
 32 הכי דמי אלימא בפרקתני גזלן ממאן גבי אלא לאו שגול שדה מחבירו ומכרה
 33 לאחר והשביחה אמר רבא הוה כמאי עסקין כגון שגול שדה מחבירו מליאה פירות
 34 ואכל את הפירות ותרפ בה בורות פירות שחיון ומערות כהן נגזל לגבות קרו גובה מנכסים
 35 משועבדים בא נגזל לגבות פירות גובה מנכסים בני חורין רבה בר רב הונא אמר כגון
 שנטולה

בבא מציעא. שנים אווזין – פרק ראשון דף טו עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" קפג

תוספות

שְׁנֵי עֲבָרִים נִטְלוּ מן הַגּוֹלָן וְהַתְּחִיב וְהוּן בְּבָבָא קָמָא (דף טו) הַגּוֹל
שָׂדֶה מְחִיבֵיהּ נִטְלוּהוּ מִסְּקִינָא אִם מִתְּחַת הַגּוֹלָן יָחִיב לְהַעֲמִיד וְשָׂדֶה אַחַר וְרַבִּי הָיָא
יֹוצֵא מִתְּחַת יָדוֹ לְרַבִּינָא בְּנִיטְלָא מִסְּקִין הָוּא: דְּרִיבָא מִשְׁמַע. הַלְפֵי בְּדוּרְעָא נִגְזַל קָאָמֵר
וְגַבְהָ אֵת הַתְּרָן דְּקָאָמֵר כְּשֹׁפֵר בּו בְּדוּרְעָא בְּעִינָא מִשְׁמַע. כַּמּוּ שְׁהִיתָה וְלֹא שֹׁפֵר פֶּה

בְּשִׁעְמָד בְּדוֹן עַל הַתְּרָן וְלֹא עַל הַפִּירוּת. תִּמְנָה אֵם בּוּ מֵאֵי מִפְּנֵי חִיקוֹן הַעֲלֵם הָלֵא בְּדוֹן
דְּלֹא גָבִי דְמִלְוָה עַל פֶּה לֹא גָבִי מִשְׁמַעְבֵּד וְנֵשׁ לֹמֵר דְּרֵי אֵלֵי מִפְּנֵי חִיקוֹן הַעֲלֵם
תְּרָה אֲמַיקָא וְהוּא יִגְמַל בְּדוֹן עַל הַתְּרָן וְשׁוֹל עַל לִפְתּוֹ:
בְּגוֹן שְׁקֵנוּ מִיָּדוֹ. וְאִתְ' א"כ אֲמַאי קָאָמֵר אֲמַלְרִין הָלֵא סַחֲמֵן קָנָן לְחִתְבֵיהּ עֲמִיד רַחֵל הִמֵּי
כַּמּוּ שְׁהִיתָה לֹא דְכָר שְׂהוּא בְּעִין דְּלִיָּן דְּרִיבָא כְּחוֹ
קַלְמוֹת וְרַבִּי זְבוּנִי שִׁכְחֵהוּ לוֹ:

שְׁמַלְמֵיהּ מִסְּקִין בָּא נִגְזַל לְגַבְתָּא קָרָן גֻּבְהָ מִנְכָּסִים
מִשְׁוַעְבָּדִים בָּא נִגְזַל לְגַבְתָּא פִירוּת גֻּבְהָ מִנְכָּסִים
בְּנֵי חוֹרִין רְבָא לֹא אֲמַר פְּרַבְהָ בַר רַב הוּנָא הֲרִי
הִיא יֹוצֵא מִתְּחַת יָדוֹ בְּרִינָא מִשְׁמַע וְרַבָּה בַר רַב
הוּנָא לֹא אֲמַר כְּרַבָּא הֲרִי הִיא יֹוצֵא מִתְּחַת יָדוֹ
בְּעִינָא מִשְׁמַע רַב אֲשִׁי אֲמַר לְצַדְרִין תְּמִינִי בְּגוֹן שְׂעוֹל
שָׂדֶה מְחִיבֵיהּ מִלְוָה פִירוּת וְאִכְלֵ אֵת הַפִּירוּת וּמְכַר
אֵת הַשְּׂדֵה בָּא לֹאֲקֵה לְגַבְתָּא קָרָן גֻּבְהָ מִנְכָּסִים
מִשְׁוַעְבָּדִים בָּא נִגְזַל לְגַבְתָּא פִירוּת גֻּבְהָ מִנְכָּסִים בְּנֵי
חוֹרִין בֵּין לְרַבָּא בֵּין לְרַבָּה בֵּין רַב הוּנָא מִלְוָה עַל פֶּה
הוּא יֹוצֵא מִלְוָה עַל פֶּה אִינוּ גֻּבְהָ מִנְכָּסִים מִשְׁוַעְבָּדִים
הָבָא בְּמֵאֵי עַסְקִינוּ בְּשִׁעְמָד בְּדוֹן וְתִיר וּבִין א"ל הִכִּי
פִירוּת נִמְי בְּשִׁעְמָד בְּדוֹן עַל הַתְּרָן וְלֹא עֲמִד בְּדוֹן
עַל הַפִּירוּת וּמֵאֵי פְסָקָא סַחֲמָא דְמִילְתָא פִי חֲבַע
אִינִישׁ קָרְנָא תְּבַע בְּרִישָׁא וְסַבְר שְׂמוּאֵל לֹאֲקֵה מִגּוֹלָן
לִית לִיה שְׁבָחָא וְהוּא א"ל שְׂמוּאֵל לְרַב חִינְנָא פַר
שְׂלִית אֲמַלְרִיךְ וְכַתּוּב שׁוֹפְרָא שְׁבָחָא וְפִירוּ בְּמֵאֵי אִי
בְּבַעַל חוֹב מִי אִית לִיה פִּירוּ וְהִמְרָא שְׂמוּאֵל בְּעַל
חוֹב גֻּבְהָ אֵת הַשְּׁבָחָא שְׁבַח אִין אֲבָל פִּירוּת לֹא
אֲלָא לֹא בְּלֹאֲקֵה מִגּוֹלָן אֲמַר רַב יוֹסֵף וְכִי בְּמֵאֵי
עַסְקִינוּ בְּגוֹן שֵׁשׁ לוֹ קָרְקַע א"ל אֲפִי רַב מוֹתֵר
לְלוֹת סָאָה בְּקִימָא בְּמִקּוּם שֵׁשׁ לוֹ קָרְקַע א"ל הֲתָם
הַלּוּאָהּ הָבָא וְכִינֵי אִיכָא דְאֲמָרוּ אֲמַר רַב יוֹסֵף הֲתָם
בְּמֵאֵי עַסְקִינוּ בְּגוֹן שְׁקֵנוּ מִיָּדוֹ א"ל אֲבִי וְכִי מוֹתֵר
לְלוֹת סָאָה בְּקִימָא בְּמִקּוּם שְׁקֵנוּ מִיָּדוֹ א"ל הֲתָם
הַלּוּאָהּ הָבָא וְכִינֵי: גּוֹפָא אֲמַר שְׂמוּאֵל בְּעַל חוֹב
גֻּבְהָ אֵת הַשְּׁבָחָא אֲמַר רַבָּא תְּרַע שְׁפֵר כּוֹתֵב לֹא
מוֹכֵר לְלֹאֲקֵה אֲנָא אִיקוּם וְאֲשַׁפִּי וְאֲדַרְבִּי וְאֲמַרְקִין וְכִינֵי
אִילִין אִינוּן וְעַמְלִילוֹן וְיִשְׁבְּחִילוֹן וְאִיקוּם דְּרָדְרָךְ וְכִינֵי
יְבִינָא דְגֵן וְקִבְלוּ עֲלוּהִי א"ל רַב חִינְנָא בַר אֲבִין לְרַבָּא
אֲלָא מַעֲתָה מִתְּנֵהּ דְלֵא פְּתִיב לִיה הִכִּי ה"ג דְלֵא
מִרְרִיף שְׁבָחָא א"ל אִין וְכִי יָפֵה כַּח מִתְּנֵהּ מִתְּנֵהּ
א"ל אִין יָפֵה וְיָפֵה אֲמַר רַב רַחֲמֵן הָא מִתְּנֵהּ
מִסְּבִיעֵי לִיה לְמַר שְׂמוּאֵל וְהוּנָא חִבְרִין מוֹקִים לֵהּ
בְּמִילֵי אַחֲרֵינֵי תִמְנֵי הַמּוֹכֵר שָׂדֶה לְחִבְרֵיהּ וְהִרֵי הִיא יֹוצֵא מִתְּחַת יָדוֹ כְּשֹׁהוּא גֻּבְהָ
גֻּבְהָ אֵת הַתְּרָן מִנְכָּסִים מִשְׁוַעְבָּדִים וְשְׁבַח גֻּבְהָ מִנְכָּסִים בְּנֵי חוֹרִין וְהוּנָא חִבְרִין מוֹקִים
לֵה בְּמִילֵי אַחֲרֵינֵי בְּלֹאֲקֵה מִגּוֹלָן תִּגְנֵי אֲרִידֵךְ הַמּוֹכֵר שָׂדֶה לְחִבְרֵיהּ וְהִשְׁבִּיתָהּ וְכָא בְּעַל
חוֹב וְכָרְפֵה כְּשֹׁהוּא גֻּבְהָ אִם הַשְּׁבָחָא יוֹתֵר עַל הַיִּצְיָאָה נִטְמַל אֵת הַשְּׁבָחָא מִבְּעַל הַיִּצְיָאָה וְכָא בְּעַל
יְתִירָה עַל הַשְּׁבָחָא אִין לוֹ אֲלָא הוּצְיָאָה שְׁעוּר שְׁבַח מִבְּעַל חוֹב וְהָא שְׂמוּאֵל בְּמֵאֵי מוֹקִים לֵה אִי בְּלֹאֲקֵה מִגּוֹלָן קָשְׂיָא רִישָׁא
דְאֲמַר שְׂמוּאֵל לֹאֲקֵה מִגּוֹלָן לִית לִיה שְׁבָחָא אִי בְּבַעַל חוֹב קָשְׂיָא רִישָׁא וְסַפְּא דְאֲמַר שְׂמוּאֵל בְּעַל חוֹב גֻּבְהָ אֵת הַשְּׁבָחָא
אֲבִיעִית אִמָּא בְּלֹאֲקֵה מִגּוֹלָן בְּגוֹן שֵׁשׁ לוֹ קָרְקַע אִי נִמְי בְּשִׁעְמָד מִיָּדוֹ אִיבְעִית אִמָּא בְּבַעַל חוֹב וְלֹא קָשְׂיָא כַּאן בִּישְׁבַח
רַחֲמֵינֵי

בְּעַל חוֹב גֻּבְהָ אֵת הַשְּׁבָחָא וְרַבִּי זְבוּנִי שִׁכְחֵהוּ לוֹ:
הַשְּׁבַח הַשְּׁחִיבֵיהּ תוֹמִים אִינֵשׁ אֵין שְׁאֵן לָבִים
עַל מִי לְחִזּוֹר וְתָהּ לִיֵּה כְּמִתְּנֵהּ דְאֲמַרְקֵן לִקְנוֹן
דְלֵא גָבִי שְׁבָחָא מִמ גֻּבְהָ מִתְּנֵן מִשְׁמַע בְּדוּרְעָה
דְאִבְחָוּן נִינְיֵו דְמוֹכְתָב פְּקִירֵשׁ בְּכּוֹר (כְּבוֹרוֹת דף
גב. ושם) דְתֵגֵן אִין הַכְּבוֹר טוֹטֵל פִּי שְׁנֵים כְּרִינָא
כְּמִוֹתוֹק וְלֹא בִשְׁבַח וְלֹא תִמְנֵי וְלֹא תִאשְׁבַּח כְּבוֹתוֹת וְלֹא
הִבְטֵה כְּמוֹתוֹתֶיהּ וְפִירִיךְ בְּגִיקָא וְהִמְרָא שְׂמוּאֵל
עַל חוֹב גֻּבְהָ אֵת הַשְּׁבָחָא וְתִמְנֵי מִקְוִילֵי חֲתוּבָה
שֵׁשׁ כָּאן וְמוֹזֵן גּוֹת נִמְי תִמְנֵי חֲתוּבָה כְּבוֹתוֹת
דְמִי הִתְקִים מִשְׁבַּח יְתוּמִים מִיָּדוֹ דְאִי מִשְׁבַּח
לְקַחוֹת אֵם בּוּ מֵאֵי אֲרֵא לִיה סַרְפֵי גּוֹת מִשְׁבַּח
וְהִלֵּא מִנּוּף הַקְּרָא נִמְי דְאִי סַרְפֵי דְאִין מִצְאִין
לְמוֹן וְאִשְׁרֵה וְהִבְטֵה מִנְכָּסִים מִשְׁוַעְבָּדִים אֲלָא
דְרֵאִי בִשְׁבַח יְתוּמִים מִיָּדוֹ וְדוֹקָא כְּחוֹבָה אִשְׁה
מִזְמוֹת וְקִדְלֵי לֹא גָבִי מִשְׁבַּח אֲבָל שְׂאִי בֵיעַת
גָבִי וְרִישִׁי פִירֵשׁ הִתְקֵם מִזֵּן הִבְטֵה כַּמּוּן לֵשׂא אִשְׁה
וּפְסַק לִזֵּן בְּתַהּ לֹא שְׁעִי לְפִירוּתָא אִין רִתְקָה
דְרַמְי מִיָּדוֹ בִשְׁבַח לְקַחוֹת אֲךָ לֹא נִדְרָא דְלֵא
שִׁיר כְּחוֹב תִמְנֵי חֲתוּבָה וְהָא דְאֲמַר בְּרַמְבַּם
(לְקַמֵּן דף ק"ג) וְתוֹמִים אֲמַרְקֵינֵי וְנִי מִשְׁבַּח וְאִין
הַשְּׁבַח שִׁלְף מִשְׁמַע דְלֵא גָבִי מִשְׁבַּח יְתוּמִים הִתְקֵם
מִיָּדוֹ כְּשִׁעְשָׁע אֲפִתְרִיךְ וְאֲמַרְקֵי אֲנִי שְׁחִבְטֵנִי
וְתֵן לֵנו הִצְיָאָה בְּדוֹן יוֹרֵד לִחוֹךְ שְׂדֵה תִבְרוּ
שְׂלֵא בְרִיתֵךְ וְכֵן מוֹכֵר הִתְקֵם בְּמִסְתָּא כְּשִׁעְשָׁעָה
אֲפִתְרִיךְ: **תְּרַע** שְׁפֵר כְּתוּב כּו. אִין לְקִרְשׁ דְהִכִּי
מוֹכֵר בְּדִיעַת גֻּבְהָ אֵת הַשְּׁבָחָא וְשִׁבְעֵל בְּדִיעַת
גֻּבְהָ אֵת הַשְּׁבָחָא כּוֹתֵב מוֹכֵר לֹאֲקֵה שְׁבָחָא לֹא אֵת
הַשְּׁבָחָא בְּרִיתֵךְ וְכֵן מֵאֵי פִירוּת מִתְּנֵהּ לִי חִיב כַּח הִכִּי
נִמְי דְלֵא טִרְפָּה שְׁבַח וְהִלֵּא אִין תְּמִילֵי גִבְהִיתָה בִיעַת
לְלֹאֲקֵה אֵת הַשְּׁבָחָא אִין לְחֹשֶׁם אִין יִבְחַד בְּעַל חוֹב
מִמְנֵה דְרִין הַלּוֹקֵחַ מִפְּסִידֵי כַּח כָּר וְאִתְ' וְתֵאִי
רִנְיָה דְלֵא דְלִקָא מִיָּדוֹ בְּלֹאֲקֵה מִגּוֹלָן דְגִנְזֵל וְגִנְזֵל
אֵת לִיֵּה שְׁבָחָא וְיֵל דְאִי בְּלֹאֲקֵה מִן הַגּוֹלָן אִינְרִי
תְּרָה לֵיֵּה לְמַכְתֵּב נִמְי פִּירוּתוֹן אֲלָא מִיָּדוֹ בְּעַל
חוֹב דְלִית לִיה פִּירוּי אִין נִמְי מִדְּקָאָמֵר וְעַמְלִילוֹן
הִינֵי דְרֹעָא וְשְׁחִיבוֹן הִינֵי הַשְּׁבָחָא הִינֵי עַל
הַיִּצְיָאָה וְאִי בְּגוֹזֵל אִין גְּזוּל וְנִפְשֵׁי הָדִיב לֵיֵּה
יִצְיָאָה בְּדוֹן יוֹרֵד לִחוֹךְ שְׂדֵה חִבְרֵיהּ שְׂלֵא בְּרִישׁוֹת:
הָא

חוֹב וְכָרְפֵה כְּשֹׁהוּא גֻּבְהָ אִם הַשְּׁבָחָא יוֹתֵר עַל הַיִּצְיָאָה נִטְמַל אֵת הַשְּׁבָחָא מִבְּעַל הַיִּצְיָאָה וְכָא בְּעַל
יְתִירָה עַל הַשְּׁבָחָא אִין לוֹ אֲלָא הוּצְיָאָה שְׁעוּר שְׁבַח מִבְּעַל חוֹב וְהָא שְׂמוּאֵל בְּמֵאֵי מוֹקִים לֵה אִי בְּלֹאֲקֵה מִגּוֹלָן קָשְׂיָא רִישָׁא
דְאֲמַר שְׂמוּאֵל לֹאֲקֵה מִגּוֹלָן לִית לִיה שְׁבָחָא אִי בְּבַעַל חוֹב קָשְׂיָא רִישָׁא וְסַפְּא דְאֲמַר שְׂמוּאֵל בְּעַל חוֹב גֻּבְהָ אֵת הַשְּׁבָחָא
אֲבִיעִית אִמָּא בְּלֹאֲקֵה מִגּוֹלָן בְּגוֹן שֵׁשׁ לוֹ קָרְקַע אִי נִמְי בְּשִׁעְמָד מִיָּדוֹ אִיבְעִית אִמָּא בְּבַעַל חוֹב וְלֹא קָשְׂיָא כַּאן בִּישְׁבַח
רַחֲמֵינֵי

המוכר

המוכר

1 **הא** דא מסיק אלא שיעור ארעא. מימה כיון דלא מסיק אלא שיעור ארעא אמאי נטיל
 2 שבת היתה על היציאה ור"ל רבלאו כהן פריך שפיר הניחא כו' ולפי הפסקא דמוקי
 3 באפותיקי איש דאע"פ דלא מסיק ביה אלא שיעור ארעא נותן לו היציאה ללוקח והשבח
 4 היתיר על היציאה לוקח חנם כדון יורד לתוך שדה חבירו שלא ברשות. ה"ה **למדי** כו'.
 5 מפורש בדבוקא לוקח דף ק"ג (וע"פ בכבודות דף

1 הפניע לפתחים. קרוב ליקצר אלא שעדיין צריכין לפרוק הנה גמירין ואין בעל
 2 חוב טובה אותו בלא יציאה. והא **מעשים** ככל יום. דינו טוריף מחוק באין לפני שמואל
 3 ומגביר לבעל חוב כל השבח עם הפרקע ואפילו מגיע לתפסים כל זמן שצריכין לפרקע
 4 הא. דקתני נטיל יציאה מבעל חוב דלא יציאה מבעל חוב דלא יציאה מבעל חוב דלא יציאה
 5 הליך דייב בעל חוב ללוקח שבחיה ומסליף ליה
 6 והאי דקתני למלמיה בלשון פתחון יציאה ולא קתני
 7 נטיל מגביר החוב מבעל הפרקע והמורכר מבע"ח
 8 לאל שמועיקו אין טופא אהא דהיא דייצאה
 9 ויתרה על השבח אין לו אלא יציאה שיעור
 10 שבת הניקא לפינא דאמר כו'. פלוגתא היא
 11 בכבודות (דף צאא) אי את ליה זווין ללוקח.
 12 לפרוע החוב: לא מציי פסול ליה לבע"ח. מן
 13 ארעא דבע"ח קרית: שפיר. ומציי למימר דהיא
 14 דיש קרקע מותר על החוב עם השבח מסלק ליה
 15 ללוקח בחייו על כרחו דלוקח ולא מציי אמר
 16 לוקח בה לו מן ארעא שיעור שבח דאמר בחילה
 17 דדייה ואת ורדך בה שלא ברשות דשויא
 18 נהילתיה ליה לבעל חוב אפותיקי להא ארעא
 19 והכל מורידו בכו דאי תהא ליה זווין ללוקח לא
 20 תהא מציי מסלק ליה תהא **בבא** עסקין. האי
 21 בריהא דלעילא חבירי גת. לוקח בקרקע זה
 22 שאיננו שלו. של מוכר שבח היתה אצלו
 23 ולקחה: מעות יש לו. מן המוכר בלשיוצאנה
 24 נגזל מידו: שבח אין לו. שוקקע זה אינו קנין לו:
 25 לא מקבל. לשמוע: מעות חזירין. הקדושין וחזין
 26 כו' לרב דאמר כו'. בלומי החי מציינו לומר
 27 טעמא דרב משום דגמר ונתן לשום פקדון
 28 ותעמא דשמואל משום דגמר ונתן לשום מתנה
 29 ואי תהא דעתיה ליה מתוך חבירי תהא נחת להאי
 30 ארעא לבעבדה ולאבול פירותיה על כרחיה
 31 כבודי תהא שיהא המכר קיים ולא יהיה קנין בדין
 32 ותעמא דפלוקתא דרב לשמואל שם אחרינא
 33 הוא: הנהו עבדי. והגזלן: לרב דאמר פקדון פקדון.
 34 בלומי אליבא דרב פקדון פקדון פקדון פקדון
 35 זווין נהוו פקדון לשמואל מפרשין דהאי אמר
 36 זווין נהוו מתנה לתקא. בפלוגתא קיימא ישי לו
 37 מעות ויש לו שבת ואע"פ דלא פירש. וליה לן
 38 דשמואל דאמר שבת צריך ליקלף. ואחריית
 39 קעות סופי הוא. וליה לן דשמואל דאמר
 40 שעבוד צריך ליקלף. תוין. גזלן ולקחה מבועלים
 41 דראשונים לאור שפכר ללוקח. ליה. להיות
 42 במקום בעלים כאילו לקחה אחר ויציאה מיד
 43 הלוקח: אמר ליה. לא מציי לאפוקיה שבשכר
 44 מכר לו כל זכות שתבא לידו ולתשקתה לא
 45 לקחה אלא כדי שמתאחד ביה הלוקח. ולא
 46 ליכרייה ונולא. שלא דתרמין לוקח זה
 47 שצייצאנה נגזל מידו וקראנו גזלן לומר חרבו
 48 להעמיד מפרקת: דמיית לוקח. לאור שלקחה
 49 גזלן מן הבעלים והגזלן בא לחיציאה מקנה
 50 למי. לא תור להעמיד ממכרד אלא דלא
 51 ליקרייה לוקח גזלן.

1 **בגוין** דשויא אפותיקי. השתא מציי אחריי דמסיק
 2 ביה אפי' שיעור ארעא ושבתא ואפיה כיון
 3 דשויא אפותיקי צריך ליתו היציאה כדון יורד בו
 4 כדארמי בפרק המקבל (ספ. ג) ויתומים אומרים
 5 אנו השבחנו ורוצים היציא' דמיירי באפותיקי
 6 ואע"ג דמסיק בהו שיעור ארעא ושבתא דהא
 7 לאמ אביהו תשבחי טובה הכל מיהו אין אריה
 8 דשאני ויתומים שאין להם על מי לחזור לישק
 9 היציאה ודיכן שעשה אביהם אפותיקי חרי זהו
 10 כיווד לתוך שדה חבירו שלא ברשות שאינו
 11 מפיסד היציאה אכל בלוקח שאינו מפיסד כלום
 12 שהמוכר משלם לו היציאה והשבח שהו פוטר
 13 מחובו מציינו למימר דאפילו באפותיקי כיון
 14 דמסיק ביה שיעור ארעא ושבתא שקיל אבל
 15 שבשילבי שעשאה אפותיקי לא יציע כחו וא"ת
 16 כיון דאמר ליה לא יהא לך פרעון אלא רביה
 17 כשומכר לאחר יתה ליה כלב כולקח מנוול שובר
 18 אינו של מוכר איכ' למה נטיל מן המוכר השבח
 19 היתיר על היציאה והא לוקח מנוול לשמואל ליה
 20 ליה שבתא ו"ל כגון שפוקד קודם שבא זמני
 21 של בעל חוב ונתן המפקח על הזמן לו ופי'
 22 לגזלן שלא עלת המפקח ככל דהוין יהו הלואה ואם
 23 יתשלם שבת שיעור ארעא ואפילו מוכרה אחר
 24 הזמן היה סבור לפיט בע"ח בחייו ונתן המפקח על
 25 שיקרפה מנובל **מעות** יש לו שבת אין לו. תימה
 26 בהנולק קפא (ביק דף עה. ושם ד"ה רלמט) קתא ד'
 27 גובין מן המחוררין שבת ומוקי לה בת"ח וידע
 28 דרקיעא איהא נגולה אלמא אפילו הכפרי בה'
 29 לו שבת ו"ל דהתם מיירי כשקבל עליו אחריית:
 30 **וגזלן** יש לו לשם מתנה. אבל בערכין פרק
 31 המוכר שוקח דף ק"ג (ועם) גבי המוכר
 32 שוקדו בשבת היובל נעשה דאמר שמואל
 33 מעות חזירין ליכא למיטרי אדם וידע שאין
 34 מוכר ביובל דאין זה פשוט דלא אמר רב
 35 מוכרה ויציאה. **תור** ולקחה כו'. הלא חבירי בה
 36 מיירי וקיימא ליה איה הגזלן יכול לבטל
 37 התקן האחרון לו מעותיו או לאו: **דמית**
 38 לוקח. פרשי' שיהא שלקחה ואין נראה מיה
 39 שקנה הגזלן ובהו בו לוקח ואטו משום דמית ליה
 40 בתר הכי פקע כחו אלא יש לומר דמית קודם
 41 שלקחה הגזלן מנוול ומית (צ"ל) בעל שיהא
 42 זעל ואו נוסס בישקעו שלקחה מנוול:
 43 מאי

37 **בה** שאינה שלו ולקחה מעות יש לו שבת אין לו אחריית מעות סופר הוא כיון בשמרי
 38 להואה כיון בשמרי' קחוק ומכמר קנא מצינה שמואל מרב חור ולקחה מבועלים הראשונים
 39 מוכר אמר ליה מה מכר לו ראשון לשני כל זכות שתבא לידו מאי מעמא מר ומכר אמר ניהא ליה דלא נקרייה גזלנא רב אשי
 40 אמר ניהא ליה דליקח בהמנוניה מאי בעיניהו איכא בינייהו דמית לוקח מאן דאמר ניהא ליה דלא נקרייה גזלנא

בבא מציעא. שנים אווזין – פרק ראשון דף טז עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
 קפז תוספות

1 **מאי** גולתא מתיר. ואית וכו' מברא גמי נמי גזלו והלא צריך לחזור לו מעותיו ור' ירמיה
 2 לאמר מתו מינו: **מאי** גולתא גזלן למן שאל יפרע לו:
 3 **אצ"ל** קמה כי היכי דליקום בהימנתייהו. משמע דהכי הלכתא מודלא נקט לישנא ולא
 4 נקרייה גזלן ועוד והלכה כרב אשי דהוא בתראי וגזלו בתמכה ובמגן: **האי**
 5 שקרא חספא בעלגתא הוא. ואית גולתא ומקמי

6 במה שהתקין בה אתר שקבא גזלן ור' לוי דמטיע
 7 ליה משקעה שקבא הנוקל היא של לוקח אע"פ
 8 שלא עשה בו שום משעה ואית מעותיו שהיו
 9 תהלה מלוה נעשו עמה מכר ור' לוי באתרא ולא
 10 קנו בכספא א"צ במלוה אינו יכול לקנות כדאמרין
 11 פ"ק דקדושין (דף טו) המקדש במלוה אינה
 12 מקדשת ובמכר לא קנה והא דאמר בהאישי
 13 מקדש (שם דף נוז) ושוקן שבמכר קנה היינו
 14 במלוה שיש לו על אחרים דאז באשה בעקן זה
 15 מקדשת לכ"ע אי לא דאשאי לא גרע מארווח
 16 ויהא שוקו וממילא אכל מלוה משאש חיבת
 17 לו אם מוחל לה ומקדשה בה אינה מקדשת
 18 ולא נתן לה כלום דמקמי הדין בהי ברישתי וכן
 19 במכר לא קנה אע"ג דבשקדשה בהנתא
 20 מחילה מלוה היא מקדשת דלא גרע מארווח
 21 לה ומגא ואדרב ע"ק לשלטון המקדשת וכן
 22 במכר אם מכר בהנתא מחילה קונה כמו בחליף
 23 דמי שר פכרה מימי לא משמע ליה שהיה מקנה
 24 לו בהנתא מחילה מלוה משאש ומשע מד
 25 שלקחה הנוקל קנה לוקח ראשון.

26 **בתיא** דהא דאמר קמיך רבי. והיא כאלו
 27 איל שדה זו תהא קנייה לך
 28 לכשאקנהה

29 **מה** שאירש מטאב כמור לך לא אמר כלום.
 30 ואית לימא דרב דאמר כרמי וברייתא
 31 כרבנן ור' ירמיהו קפריד דאית לך כרב ברייתא
 32 פרק אהור נשך (לפני דף עב) דמיתין וקרא
 33 טבאמא דלא לקרייה גולתא ותיא ליה דליק
 34 בהימנתייהו וסבירא לך כרבנן דאדם מקנה
 35 דבר שלא בא לעולם דשמואל פסיק כרבי יוחנן
 36 הפגדיל פרק אע"פ (מבכות דף נוז) ורב כחנן
 37 סבר בפרות דקל קא משבאו לעולם: וכול לחזור
 38 בו ורב האי פסק דאין הלכה כרב כהא משום
 39 דסיל דאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם וכו'
 40 ולא נהירא מנכח דאיוזי נשך ולפני דף עב:
 41 **קנייה** לך מעבשיו. חומת מה צריך מעבשיו
 42 כיון דאדם מקנה דבר שלא בא לעולם
 43 דאי לענין חזקה הא לן נמן שלא בא לעולם: וכול
 44 לחזור אע"ג דאמר מעבשיו ור' דנימ אן נקיע
 45 השטר או שאבד קודם שלקחה זה דקני כיון דאמר
 46 מעבשיו:

47 **הא מית ליה ומאן דאמר ניהא ליה דליקום**
 48 **בהימנתייהו בהרי בני נמי ניהא ליה דליקום**
 49 **בהימנתייהו סוף סוף קרו ליה בני לוקח גולתא אפא**
 50 **איפא בנייהו דמית גזלן מאן דאמר ניהא ליה**
 51 **לאיניש דלא לקרייהו גזלן הא מית ליה למ"א ניהא**
 52 **ליה דליקום בהימנתייהו ה"א אע"ג דמית ניהא ליה**
 53 **דליקום בהימנתייהו סוף סוף קרו לכניה בני גולתא**
 54 **אפא איהו בנייהו דיהבה במתנה מאן דאמר ניהא**
 55 **ליה דליקום בהימנתייהו מתנה נמי ניהא ליה דליקום**
 56 **א"ל מאי גולתא מימר: פשיטא ובנה אורתה ויהבה**
 57 **במתנה לאו לאוקמה קמי לוקח קא בעי נפלה ליה**
 58 **בירושא וירושא ממילא היא ולא איהו קא מרח**
 59 **אבתרה נבי איהו בחובו חוינא אי אית ליה ארעא**
 60 **אחריה ואמר האי בעינא לאוקמה קמיה לוקח קא**
 61 **בעי ואי לא וזו הוא דקעי אפוינע ויהבה נחליה**
 62 **במתנה פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר מתנה דאי**
 63 **בירושא דהא ממילא וחד אמר מתנה כמכר דאי**
 64 **לאו דמרח וארצי קמיה לא הוי יתיב ליה מתנה**
 65 **להכי מרח וארצי קמיה כי היכי דליקום בהימנתייהו**
 66 **ועד אימת ניהא ליה דליקום בהימנתייהו אמר רב**
 67 **הונא עד שעת העמדה בין חייא בר רב אמר עד**
 68 **דמכא אדרביתא לדידה בר פפא אמר עד דמחלל**
 69 **וימי אכריתא מתקופ לה רמי בר חמא מכרי האי**
 70 **לוקח במאי קני להאי ארעא בהאי שטרא האי**
 71 **שטרא חספא בעלמא הוא א"ל רבא תהא כמאמינו**
 72 **בההוא הנאה דלא קאמר ליה מידי וקא כמדי עליה**
 73 **מרח ומייתי ליה גמר ומקני ליה מתיב רב ששת**
 74 **מה שאירש מאבא מכור לך מה שתעלה מצדתי**
 75 **מכור לך לא אמר כלום מה שאירש מן אבא היום**
 76 **מכור לך מה שתעלה מצדתי היום מכור לך דבריו**
 77 **קיימו אמר רמי בר חמא לא נבדא והא תויבנתא**
 78 **אמר רבא נבדא קא חוינא לתויבנתא לא קא חוינא**
 79 **הכא סמכא דעתיה והכא לא סמכא דעתיה הכא**
 80 **סמכא דעתיה דאיוול מרח ומייתי ליה פי היכי דלא נקרייה גולתא והכא לא סמכא דעתיה**
 81 **שלוחה לקמיה דרבי אבא בר נבדא אמר להו זו אינה צריכה לפנים אמר רבא זו צריכה**
 82 **לפנים ולפני לפנים הכא סמכא דעתיה והכא לא סמכא דעתיה הוה עובדא בפומבדיתא**
 83 **ואותביה אמר להו רב יוסף זו אינה צריכה לפנים ואמר ליה אבני צריכה לפנים ולפני**
 84 **לפנים הכא סמכא דעתיה והכא לא סמכא דעתיה ומאי שגא רישא ומאי שגא סופא אמר**
 85 **רבי יוחנן סיפא מה שאירש מאבא היום משום פבוד אביו מה שתעלה מצדתי היום**
 86 **משום**

87 **מכור דבריו מעול לקברו ולתכריכ מנחה**
 88 **מכור**

1 **אית. לוקח ומי יתפרע עוד הלך לא נתחנן לזה אלא להעמידה בידו בחייו ולא**
 2 **לאמר מתו מינו: ור' ירמיהו גזלן. לאחר שלקחה והבנים באים להוציא מיד הלוקח הא**
 3 **מית ליה. וזה נתחנן להעמיד ממכור אלא בימי חייו שלא יתפרעהו אע"ג דמית ניהא**
 4 **לית. מעיקרא: דליקו בהימנתייהו. אפילו לאחר מיתה: סוף סוף קרו לכניה בני גולתא.**
 5 **נמנא שאף לאחר מיתה מתפרסן אותו: וקנה**
 6 **אורתא. אם קודם שלקח מן המבעלים חור המגירה**
 7 **לאיש אתר לבד מן הראשון או הורישא לאחד**
 8 **מבניו או יתבה במתנה ואחר כך לקחה הוא**
 9 **ודאי אינפל דעתיה דלא לאוקמי קמיה לוקח**
 10 **ראשון בעי ולא ניהא ליה דליקום בהימנתי**
 11 **שהרי מברא לשני: נפלה ליה. לגזלן בירושא**
 12 **שמחיליה גזלה לאחד ממורישיו ומת הגזלן:**
 13 **ירושא אע"ג דהא וקא ליכא לממר ניהא**
 14 **ליה דליקו בהימנתייהו דהא לא שרח אבתרה**
 15 **ביתא גזלן דמית ותיא ליה דליקו הלכך ה"א**
 16 **קיימא ועלמא דחיה ותיבה ונתן מעול ללוקח**
 17 **בניה בחובו. לאחר שגזלה ומכר לו וקא לו אצל**
 18 **גזלן ואמר לו הגבה לי בחובי קרקע שגזלתיך**
 19 **אי אית ליה ארעא אחרייה. לגזלן שקבל**
 20 **לגבות חובו מתנה ואמר ליה חו שגזלתי אני**
 21 **הפיך לא שרח אבתרה ואמרין לאוקמה קמיה**
 22 **לוקח בעי: דהכי יתחיל כפשתיה גזלן ללוקח**
 23 **ועד אימת. דהא ליה דליקו ותיבה ונתן מעול ללוקח**
 24 **דמיש ארעא. דהא מבעלים הראשונים דאמרת**
 25 **עד שעת העמדה בויה. עד שישפרתה מן הלוקח**
 26 **העמידו דבין אבל משעמד בירושא עד שעת**
 27 **העמדה בין גזלן איתעלה דלא מחיין הוא ואם**
 28 **לקחה אחר כך לאו לאוקמה קמיה לוקח בעי:**
 29 **עד קמא אדרביתא לדידה. עד שהתיבחה ביד**
 30 **לפרוע ללוקח מעותיו ועמד במרדו עד שכתבו**
 31 **פסק דין ונתנו ללוקח על נכסיו של גזלן שבמי**
 32 **שימצאם: דחוק ביה ותיבתי תשיעי יום לאחר**
 33 **שמעו דבין כדאמרין בהגזל (בתרא) וכ"פ דה**
 34 **קוב: עד דפתחתי איהו אדרביתא. לא מכר שטרעא**
 35 **זה קרקע משל גזלן וקא לכ"ד ותן מכוזבן שכל**
 36 **מי שירצה לקנות שטרעא יבא ויקנה כדאמרין**
 37 **בערבין (דף בא) שם היתומין שלשים יום**
 38 **מתקופ לך רבי בר חמא. אתא מה מבר ראשון**
 39 **לשני: רב תתא. הא דרב כמאמינו. שאמר לו אני**
 40 **סומך עליך שתתנהג ביה: גמר וקני. שלקחה**
 41 **מבעלים הראשונים: מעדתי. של חזות ועופת**
 42 **ושל דגים: דקרו קיימו. לקמן פריך מאי שנא**
 43 **רישא כו: הא נבדא ותא תויבנתא. הרי אדם גזול**
 44 **וכפודו תשובתו דהא אמר כלום ולכשיירש**
 45 **לא קנה לוקח כיון דתתיא משעת לא רדיה**
 46 **הוה נכסי אביו ולא אמרין מה מכר לו ראשון**
 47 **לשני כל זכות שכתבו ליה לא סמכא דעתיה.**
 48 **דלוקח האקמר מי ימר שיש מאביו כלום**
 49 **שאש ומכור אביו בעימי בחייו: שלחיה לפני**
 50 **היתובא ורב ששת דאיתוי אדרב: אינה צריכה**
 51 **לפנים. אינה צריכה ביד לתרעה להבטיחה לפני**
 52 **בני הישיבה שאין ביה זיוע לקרחה ולשבות**
 53 **האנונים פורשין לגנאי דליקא קושיא מעלמא**
 54 **אל תעלה ליה: וזה עובדא בפומבדיתא**
 55 **שבנו דין כרב ואותבין מודא ממתיחן אמר**
 56 **רב יוסף רב: משום פבוד אביו. שפדקה אביו**
 57 **גסט וצריך מעול לקברו ולתכריכ מנחה**

מכור דבריו מעול לקברו ולתכריכ מנחה
 מכור

1 **שְׂדֵה** שֵׁן לֹקֵת, לִיג וּ מְדַקְמָן אִפְלוּ הַשְּׂדֵה וּ הָלֵא כַּפִּירֵשׁ אִמְרוּ וּ׃
 2 **בְּשִׁמְרֵי** חֲלָטָא וְאֹרְכָתָא וְלֵאזוּ בְּנֵי פִרְעוֹן נִינְהוּ. מִימָה שְׂטֵרֵי אֹרְכָתָא אִמְנֵי לֵאזוּ בְּנֵי
 3 פִּרְעוֹן נִינְהוּ בִּירוֹ דְּעִדְיָן לֵאזוּ וְכֹה בְּקִרְעָה עַד שִׁמְחָבוּ לוֹ שְׂטֵרֵי חֲלָטָא וְכֹן בְּסִמְרוֹן
 4 דְּקָאָמֵר אִירוּ דְּאִפְסִי אַנְפְּשֵׁיהּ דְּבַעֵי לֵי הַלְמַכְתָּהּ אִבְּעִי לִיהּ לִמְכַבֵּת שֵׁטֵר מְכִירָה

5 בְּשֵׁטֵרֵי אֹרְכָתָא שְׂעִדְיָן תְּקַרְעָה הֵיא בִּירוּ בְּקֹה
 6 אִפְסִי אַנְפְּשֵׁיהּ וְהָלֵא יְכֹל לְטַעַן פִּרְעֵי וִירֵל
 7 הַשְּׂטֵרֵי אֹרְכָתָא וְקָט אֵילֵיכָא דְרַבָּה אִדְתֵּי לִיהּ
 8 בְּקִרְעַתְהֶם לִפְסֵן לִיהּ וְשֵׁן דְּאִכְּלֵל פִּירֵי
 9 מִזֵּי מִכֵּי אֹרְכָתָא לְדִידָהּ אִיכּ לֵאזוּ יִכְלֵל
 10 עַד פִּרְעֵי כִּיּוֹן שְׂבָכֵר וְכֹה בְּקִרְעָה לְרַבָּא אִדְתֵּי
 11 לִיהּ מִכֵּי שְׂלֵמוֹ יִזְמַן דְּאֹרְכָתָא לְרַבְרֵי וְעִמְדֵי
 12 מִתְנֵי מְחַלְטָאָתָא וְיִרְדָּא וְהֵשׁ תְּפִירִים דְּלִיג׃
 13 אֹרְכָתָא׃

14 **אֵעִיפ** שְׂכַתּוֹבוּ בּוֹ דְּנִפְסָא לֹא יְחִירֵי. מִימָה
 15 דְּמַמְעַד דְּאִירֵי בְּאִין חֵיבֵי מוּדָה
 16 כְּדָאָמֵר שְׂמָא קְטַב לֵלֹת וְלֵאזוּ לֹקֵה לֹקֵה לֹקֵה לֹקֵה
 17 דְּחִישְׁיָן לִפְרַעְוֹן אֲבָל אֵם לֹה מוּדָה יְחִירֵי דֵלֵא
 18 חִישְׁיָן לְקִנְיָא וְלֵאזוּ שְׂלֵמוֹן פִּרְעֵי וְרַבָּה לְחוּר
 19 וְלֹלוֹת בּוֹ כִּיֹּר לְחִירֵי פִּשְׁטֵי דְסַפְרָא וְקִשָּׁה דְלִפְסֵן
 20 (דף ז') אִיזוּ יוֹתֵן שְׂטֵר שְׂכַתּוֹבוּ וְנִמְנֵו בּוֹ בֵּיחִים
 21 וְכַתּוֹבוּ בּוֹ דְּנִפְסָא יְחִירֵי וּמִשְׁקֵל דֵּה רַב כְּהָנָא כְּשִׁחִיב
 22 מוּדָה וְרַבָּא שְׂכַתּוֹבוּ בּוֹ בֵּיחִים אֲבָל אִין כַּתּוֹבוּ בּוֹ
 23 בֵּיחִים לֵאזוּ וְאִיזוּ אֵם מִשּׁוֹם פִּשְׁטֵי דְסַפְרָא אֵם מִשּׁוֹם
 24 קִנְיָא וְכֹן לַעֲלֵל (דף יג) אֹוִיךְ רִי׃ מִתְנֵי דְמִדְּעָא
 25 שְׂטֵרֵי חוֹב לֹא יְחִירֵי בְּחִיבֵי מוּדָה וּמִשּׁוֹם קִנְיָא
 26 דְסַבְרֵי רַבָּן דִּאִין בּוֹ אֲחִירֵיחֵי גְבִי (לדף) נִמֵּי
 27 מִשְׁשַׁבְּדֵי (וּתְנַיִן כּוּמְתֵי דְרַבִּי יוֹחָנָן) וִירֵל
 28 דְאִמְרוּנָה נִינְהוּ וְאֵילֵיכָא דְרַבִּי יוֹחָנָן דְרַבִּי כְּהָנָא
 29 יַעֲמִידֵי חֵיבָא מְכִירָא וְרַבִּי יוֹחָנָן אִפְסֵי כְּשִׁחִיבֵי מוּדָה
 30 וּמִשּׁוֹם קִנְיָא וְכֹה אִבְדוּ וּמִפְרֵשׁ דְּרַבָּא כְּשִׁחִיב
 31 חֵיבֵי מוּדָה אֲבָל כְּשִׁחִיבֵי מוּדָה יְחִירֵי לֹא וְהֵשׁ
 32 לְקִנְיָא יַעֲמִידֵי נִמֵּי מִתְנֵי דְלַעֲלִיל כְּשִׁחִיבֵי מוּדָה
 33 מִשּׁוֹם שְׂמָא קְטַב לֵלֹת וְלֵאזוּ לֹה פִּרְבֵּי אִסִּי אֲבָל
 34 חֵיבָא וְלִיכָא מְכִירָא לְכַתֵּב לֵלֹת לֹא וְלֵאזוּ כִּיֹּר עַד
 35 בְּשֵׁטֵרֵי הַקָּהָה אוֹ כַּתּוֹבוּ בּוֹ דְּנִפְסָא כִּיֹּר יְחִירֵי
 36 דֵלֵא חִישְׁיָן לְקִנְיָא וְנִמְרָא דְנִפְסָא לַעֲלֵל טַעֲמָא
 37 דְקִנְיָא סַב כַּאֲמֵי דְאִמְרֵי עֲרִיב בְּחִתְמוּיָן וְלֵאזוּ וְלֵאזוּ
 38 אֵם אִסְרֵי חוֹבֵיכֹן לֵאזוּ אִמְרוּנָה׃

39 **וּמִשּׁוֹם** דְּהוֹחֵקוּן פְּרָן וְלֹא פִּרְעַל כְּבֵל. וְאֵף עַל
 40 גַב דְּאִמְרוּנָן לִפְסֵן דִּף (דף ז') דְּהוֹחֵקוּן פְּרָן
 41 לֵאזוּתוּ מִכֵּיֹר חֵבָא וְנִפְסָא שְׂמָא וּמְכִירָא מְלִתָּא
 42 דְּמִשּׁוֹם חֵבִי לֹא יְהִי נִזְרֵךְ לְשׁוּמְרוֹ לִפִּי פִּרְשֵׁי
 43 הַלֹּהֶה

32 **מֵאז** אִיכָא לְמִיכּוֹר אִם אִיתָא דְּפִרְעִיהּ אִיזוּ לִיהּ לְמִקְרַעֵיהּ לְשִׁמְרֵיהּ אִימְרוּ אֲשַׁתְּמוּמֵי
 33 קָא מִשְׁתַּמְיָט לִיהּ דְּאִ"ל לְמִרְחֵי וְהִכְנָא דֵּךְ דְּהִשְׁתַּף לִיתֵיהּ גְּבֵאֵי אִי נִמֵּי אֲפִשְׁטֵי דְסַפְרָא
 34 יִזְרֵי לִיהּ׃ אִ"ר אֲבָהוּ אִ"ר יוֹחָנָן הַמְצִיא שְׂטֵר חוֹב בְּשׂוֹק אֵעִיפֵי שְׂכַתּוֹבוּ בּוֹ דְּנִפְסָא לֵאזוּ
 35 יְחִירֵי לְבַעֲלֵים לֹא מִכְּעִיכָא חֵיבָא דֵלֵא כַּתּוֹבוּ בּוֹ דְּנִפְסָא דְאִיכָא לְמִיכּוֹר פִּתְבֵּי לֵלֹת וְלֵאזוּ
 36 לֹה אֵלֵא אִפִּי׃ כַּתּוֹבוּ בּוֹ דְּנִפְסָא וּמֵאז נִינְהוּ דְמִקְרַעֵים לֹא יְחִירֵי דְחִישְׁיָן לְפִרְעוֹן אוֹתִיבִיהּ
 37 רַבִּי רִמְהֵי לִי׃ אֲבָהוּ כֵּל מַעֲשֵׂה בִ"ה הֵרִיז הֵרִיז יוֹחָנָן אִ"ל וְיִמְיָהּ כֵּרִי לֹא כֵּל מַעֲשֵׂה בִ"ה
 38 שְׂוִים אֵלֵא כְּגוֹן שְׁחִיזוֹק כְּפָרָן אֲמֵר רַבָּא וּמִשּׁוֹם דְּהוֹחֵקוּן כְּפָרָן תְּרָא וּמְנָא תוֹ לֵא פִרְעֵי
 39 כֵּלֵל אֵלֵא אֲמֵר רַבָּא מִתְנֵינְיָן בְּשִׁטֵּר חֲלָטָאָתָא וְאֹרְכָתָא וְכִרְדִּי וְיִרְא וְכִפְרֵן הוֹאִיל וְאֵתָא
 40 לְרֵדֵן נִימָא בִּיהּ מִלְתָּא דְאִמְרֵי רַב יוֹסֵף רַב מִוִּימֵי אֲמֵר רַב נַחְמָן אֲמֵר לוֹ צֵא מֵן לוֹ

וְחִיב
 1 **מִשּׁוֹם כְּרִי** מִיזֵּי מִיזֵּי שְׂתַעֲלֵה מַעֲדֵינָהּ הֵיחֵן תְּקַבֵּל תְּכִימֵס שִׁיחֵי דְרַבְרֵי קִמְיִין שְׂמָא עֲרִיךְ
 2 הוֹא לְמוּחֹת דְּכֵר מוּנְעָה אֲבָל מַה שְׂתַעֲלֵה מַעֲדֵינָהּ כֵּל חוֹרֵשׁ אוֹ כֵּל שְׂנֵה אִין שְׂמִשׁ
 3 כִּיֹּר חִיָּי׃ קִנְיָה לֹךְ פִּעֲכִישׁ׃ שְׂכַשְׂקָהָה אוֹ אִוְכַל לְחוּרֵי בּוֹ קָהֵה׃ אִם יִקְרָה וְאִין יְכֹל
 4 לְחוּרֵי כְּשִׁלְקָה׃ בְּשֵׂדֵה סַבָּה׃ שְׂדֵה שְׂאִי לֹקֵחַ וְלֵאזוּ אֲמֵר וּ דְסַבְכָּא דְרַמְתֵּי וְקִמְבֵּל מִתָּהּ
 5 לְסוּר עֲלִי שְׂקֵה שְׂדֵה וְתַנְהֵן לוֹ שְׂתִרְבֵּה
 6 שִׁדוֹת מַצִּיחֵי לִיכּוֹח אֲבָל אֲמֵר לוֹ שְׂדֵה אוֹ לֵא
 7 מְכִירָא דְרַמְתֵּי וְקִמְבֵּל מִתָּהּ וְלֹא אֲמִישׁוּ וְנִמָּא
 8 נִיחָא לִיהּ דְלִיקוֹ דְּחִימְנוּתֵיהּ וְלֹא מִסְתַּבֵּר כּוּתִיחָה
 9 דְרַב כַּהֵנָּה׃ וְהָאֵלִוּים׃ בְּשׁוּבַת רַב אֲמֵרֵה אִפִּי
 10 בְּשֵׂדֵה וּ דְמַכִּירֵי רַב כְּמֵאָן אֲמֵר לְשַׁמְעִיתָה כִּרְמֵי
 11 כִּיֹּר וְהָא אִשְׁה כְּשֵׂדֵה וּ דְנִימָי׃ דֵּשׁ בִּאֵשׁוּ אִין
 12 כִּיֹּר לְכֹחֵן אֵת בַּעַל הַשְּׂדֵה לְמוּכְרָה לוֹ דְעִבְד
 13 וְשַׁקְחָה אֵת כְּרִיָּה לְשַׁחֵרֵי עַצְמֵם וְאִין כִּיֹּר אִשְׁה
 14 לְהַמִּית אֵת בַּעֲלָהּ אוֹ אֲחוּתָה וְאֲמֵר רַב מֵאִיר
 15 דְלִשְׂכָאָו לְכֵלל קְרוּשִׁין מְקִדְשֵׁתֵי אִיתֵי מְקִדְשֵׁתֵי רִימֵי
 16 שְׂטֵר הַקָּהָה׃ שְׂקֵנוּ מַעֲנֵי שְׂאִפֵי לֵאזוּ הַמְעוֹת
 17 שִׁיבְעוּ עַצְמֵן לְשַׁלְמֵן׃ כֵּל מַעֲשֵׂה בִ"ה׃ קִסְדֵי
 18 שְׂטֵר שְׂכַתּוֹבוּ בּוֹ דְנִפְסָא שְׂתַּנְקִימִים בְּבִיד אֲלֵקָא כִּיּוֹן
 19 דְלִיכָא לְמִיחַשׁ לְשַׁמְעוֹן אֵת לֹה שְׂחִירֵי אִין
 20 מְקִימִין אֵת הַשְּׂטֵר אֲבָל כְּפִי בַעַל דִּין כְּדָאָמֵר
 21 חֲלָטָאָתָא׃ שְׂטֵר שְׂכַתּוֹבוּ כִּיֹּר לְמוּצִיא שְׂטֵר לֵאזוּ
 22 חִיבֵי וְחִיבֵיהוּ לְשַׁלְמֵן וְלֹא שִׁלְמֵן וְרַדוּ לְנַכְסֵי
 23 וְכֵּל מַעֲנֵי חוֹב אֲחִירֵי מִסָּךְ וְתַנְהֵן לוֹ שְׂטֵר עֲלֵיל
 24 פִּי בִ"ה קָהֵה לוֹ׃ אֲדִרְכָתָא׃ שְׂלֵא מְצִאוֹ לוֹ עַבְדִּישׁ
 25 נַכְסִים וְכַתּוֹבוּ לוֹ שְׁרִיחֹה לְחוּרֵי לֵאזוּ לְנַכְסֵי וְאִם
 26 יִמְצָא יִגְדֵה׃ אֹרְכָתָא לְשׁוֹן רוּדֵה וּמִשְׁיָג כְּמוֹ
 27 פִּרְסָה כְּחֵלֵא וְלֹא אֹרְכָתָה כְּמִתּוֹבֵת דִּף (דף ט) לְשׁוֹן
 28 הַמְקָאָא כְּתוּרֵי אֵת כְּגִימֵן תְּרִיפְדוּהּ מַנְרָה
 29 דְחִירְכִידָהּ (וּשְׁפִטִים וּמֵי שְׂרָאָא׃ שְׂרָאָא׃ שְׂרָאָא׃ כֵּל מַעֲשֵׂה בִ"ה לְעֵיל
 30 חוֹב קְרַעַת הַלֹּהֶה׃ תְּרִי׃ אִם יִפְרַע לוֹ מִשְׁעָה
 31 שְׂדֵה׃ אֲפִסֵּר אַנְפְּשֵׁיהּ אֵת פִּרַע לוֹ קְרַע הַשְּׂטֵר
 32 וְאִם דְּחִירֵהוּ לְמוֹר כִּיֹּר נִתְקַהּ לוֹ לְמוֹר כַּתּוֹבוּ לוֹ
 33 שְׂטֵר מִיךְ שְׂאֵתָה חוֹרֵי וּמוּכְרָה לִי׃ הַרְמִינָא אֲרֵעָא
 34 לֹא כְּעֵי לְפִתְרֵיהּ׃ טַעֲמָא נִתּוּן לְרַבְרֵי שְׂרָאָה
 35 לְכַתּוֹבוּ שְׂטֵר מְכִירָה עֲלִיחָה שְׂקֵהָה לוֹ לְחֵלוֹסִין
 36 וּמוּכְרָא לֵאזוּ כְּעֵי לְמִיכּוֹרֵי כְּפִירֵין אֵם לֹא מִדְרַעֵה
 37 כְּרִישָׁא קָהָא וְכִיֹּר׃ כְּלִמְרוֹן אִין אֵת פִּרְיוֹן אֵלֵא
 38 חִירְלֵת קִנְיָן כִּאִילוֹ שְׁלוֹ תַּחְתָּה לְפִיכָר הַתּוֹבֵב
 39 שְׂטֵר מְכִירָה עֲלִיחָה אֵינוֹ מִתְקַהּ לֹה לֹה
 40 לְחַבּוֹעַ שְׂטֵר מְכִירָה חוֹאִיל וְחִירֵהוּ מְלַחְחִירֵי לוֹ
 41 שְׂטֵר שֵׁל בִּיה׃ אִי נִמֵּי אֲשַׁשִּׁי דְסַפְרָא יוֹר לִיתֵי
 42 שְׂטֵר הַלֹּהֶה לִיכּוֹח שְׂטֵר וְהוֹסַפְרוּ עַנְיָמִים שְׂאִין לוֹ
 43 מַעֲטָה לְלוֹחַ שְׂעֵת הַלֹּהֶה וְתַמְלִיחַ נִתּוּן שְׂכֵר
 44 לְכַתִּיבֵת הַשְּׂטֵר וּבְשִׁפְרֵעוֹ מַעֲכַב הַשְּׂטֵר כִּיֹּר עַד
 45 שִׁפְרֵעוֹ שְׂכֵרֵי׃ יוֹר׃ לְשׁוֹן עֲרִיב כְּמוֹ מַנְרָעֵה
 46 יְחִירֵי אֵת (דף ט) וְכֵּל מַעֲשֵׂה מְקָאָתָא חוֹרֵי אֵת מַנְרָעֵה
 47 (וּשְׁפִטִים וּמֵי כֵּל מַעֲשֵׂה בִ"ה׃ וְהֵאֵן נִמֵּי מַעֲשֵׂה בִ"ה
 48 הַמֵּי׃ יִמְיָהּ כֵּרִי גִרְסִינָן׃ שְׁחִיזוֹקֵי לִיהּ דִּף כְּפִי
 49 אֵת׃ אֲחִירֵת לְפִיכָר אֵת אֲמָן לְמוֹר פִּרְעֵי
 50 וְהַבְּהִיא עַנְן יְחִירֵי׃ וְתוֹ לֵאזוּ אֵת פִּרְעֵי כֵּלֵל׃ בְּתַמְיָה וְאִי
 51 חִישְׁיָן לְפִרְעוֹן וְהֵ שְׂלֵא נִזְרֵה לְשׁוּמְרוֹ שְׂטֵר
 52 יַפְסִידֵי׃ צֵא מֵן לוֹ׃ שְׂפִסְקוּ לוֹ דִּינֵי בְּבִיד שְׂצִיחָה
 53 עֲלִי לְמַת לוֹ׃
 54 וְאֲמֵר

בבא מציעא. שנים אוחזין – פרק ראשון דף זי עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – שטיינזולץ"
 תוספות

1 ואמר. לאחר זמן. פרעתי. ע"פ ב"ד. נאמן. והשבעת היסת: בא מלוה. לפניו לכתוב לו
 2 אדרכתא עליו אין תוחבין ונותנין לו א"ו נאמן. לשבע אלא שנקודו נשבע ונטל דבין
 3 דתחילתו הוצרך לתובע לרין או דרבו לומר לפרוע עד שישפיקו דינו פרסק גמור: ואמר
 4 פרעתי. לארז זמן ע"פ ב"ד והעדים מעידים אותו שלא פרע. בפנינו תבעו לפרוע לו ע"פ
 5 ב"ד ולא פרעו והאילו ובפניהם העיז לעבור ע"פ
 6 ב"ד אינו נאמן כול לומר פרעתינו שלא בעדים
 7 הוחזק כפרן לאוחזי כסו. שאין נאמן עד ג'לה
 8 לומר החרמי ופרעתי עד שפרע בעדים: לא
 9 הוחזק כפרן. ונשבע שפרעו ואע"פ שלא פרע
 10 מיך כשתבעו בפני עדים ואין זה מעט בב"ד
 11 דכיון דלא פסקו לו פרסק גמור נשטמ ממנו סבר
 12 כז: אצטלא. לבוש: הוחזק כפרן לאוחזי
 13 אצטלא. עד שיפרע: הוחזק כפרן לאוחזי
 14 שביעה. לומר נשבעתי עד שישבע בפנינו
 15 כשתחייב שבעתה בב"ד. דכיון דתבע בעדים
 16 לפנים דברי ב"ד ולא אלא אינו נאמן לומר עד
 17 קיימתי וחרתי כן אכל חייב עשמי שביעה
 18 שאמר לו אשבע לך ותבע בעדים ולא אבד
 19 ואמר כן אפר כשבעתי נאמן ואע"ג דקמי עדים
 20 דהיה: עבדי איניש דמסרי ואמר. לא אבד
 21 מה שלא חיבתי ב"ד אלא אני בעצמי ואין זו
 22 סתמנות ותרהי אלא דהיה בעלמא: וכתוב בו
 23 זמנו בו ביום. שביע שמוציא נכתב שכר נמחל
 24 שבעתי. ששפרע מלוה ראשונה ועל האחרונה
 25 לא נכתב ורקא לה מלוה על פה וטורף לקוחות
 26 שלא כדון דאין מלוה על פה נזכר מן הלקוחות:
 27 איבת. דפרעיה אימתי חזור וזלה אימתי. א
 28 נימא לקיה. ולא ביום שנכתב: וליזמא קרא.
 29 שתי תיבות ק"ו וליזמא חזרו וקיימו סופרים והא
 30 תיפוק ליה. דאפילו נכתב על מלוה זו אחר הזמן
 31 וכתוב בו יום מוקדם כזה וזהו ליה השטר
 32 מוקדם: דלא שכחי [אניש] דפרעי [בימייהו]
 33 קאמיא. והכרח לה שישקו למידי דלא שכיח
 34 ואי חתרסי הוצרכו לומר דאין חזר וקנה בו רב
 35 כהנא אפר. הא דארי יוחנן חזיר לבעלים:
 36 כשתביע מודה. שלא פרעו שבעני בי רבנן
 37 שנחמל שעבודו: ומספדי. לי. למטרף לקוחות
 38 משום דשטריו חוב המוקדמין פסולין דכיון דהאי
 39 דאוקאמי הכי לית ליה עדין בחתומי וכין לו אף
 40 זה מן המוקדמין. מינה נימא ליה. ברפאות תלי
 41 נפשיה כספיקא ואמר דלמא לא שרפי ואיכא
 42 רוחא: מאי קא אימא דהיה לקוחות מה שרפי וש
 43 כזה שלא יתא שטרן שחזרו וכתובו לו ונחלא
 44 שניהם ביום אחד הולך בשטר שנחמל שעבודו
 45 לא שבין שבעת אהח מעשה ב"ד. דבר שהוא
 46 תנאי ב"ד כגון כתובה ומוון האשה והכנות
 47 הועזו ואמר פרעתי שלא בעדים לא אמר
 48 כלום:

1 **חייב** אהא ליתן לו. והכא משמע דחייב אהא ליתן לו לא היה פסקו דין גמור כי אם צא ותן
 2 לו וכן משמע במרוכזה (ביק דף טו. ושם) וקשה דבפ"ק דסנהדרין (דף ו' ושם) אמרין
 3 הדי גמור דין פלוני אהא חייב פלוני אהא וצאי ויר"ל דהתם גמרי דין לענין שאסוד
 4 לבצוע לפי שיעוד לחייבן דהיו נוטה
 5 **רב** כהנא אמר כשתחייב מודה. תימא איכ למה
 6 נקט הנפק משיבתא דר' יוחנן ויר"ל דנקטיה
 7 משום דיקא דאי אין כתוב בו ביום אפילו כתוב
 8 בו הנפק דודאי לוקא לא יחזיר דחייבין לענין או
 9 למשיב דהספיקא:
 10 **המועזין** אחר מעשה ב"ד לא אמר כלום. אינו
 11 נאמן לומר פרעתי מעשה ב"ד דר' כל
 12 דבר שחייב לה אפי' לא כתב כגון קנה ומקאתים
 13 ומוון האשה והכנות לארז מונו וא"ו לקוח
 14 כותבין כותביה כיון דכלאו כותביה נמי אין נאמן
 15 לומר פרעתי ויר"ל משום תוספת אלא מנה ומקאתים
 16 גביה בלא כותביה ותוספת נראה דאפי' אתי לה
 17 הסוד דהתמה לה נאמן לומר פרעתי ואין ראיה
 18 מכלליה דר' שבחאי דתהו ממזין לומר פרעתי או
 19 לאו דהחזק פפון דר' שבחאי ע"ב היה אבל בעל
 20 שפוא לא היה נאמן ואין ראיה נמי מהדני לעיל
 21 (דף ג' קמ"א כותביה לא יחזיר ומשמע דלא יחזיר
 22 משום תוספת שרתי נאמן לומר פרעתי דלגבי
 23 קנה ומקאתים נמי מפסי דדאי נאמן לומר פרעתי
 24 קנה מנו דאי כע אמר אלמנה נשאתיו אם אין
 25 לה עדי דהימנא או אם אין לה עדי קודשין
 26 נאמן

1 **ואמר פרעתי נאמן בא מלוה לכתוב אין כותבין**
 2 **ונותנין לו חייב אהא ליתן לו ואמר פרעתי אינו**
 3 **נאמן בא מלוה לכתוב כותבין ונותנין לו רב וב"ד**
 4 **משמיהו דר"ג אמר בין צא תן לו בין חייב אהא ליתן**
 5 **לו ואמר פרעתי נאמן בא מלוה לכתוב אין כותבין**
 6 **ונותנין לו אלא אי איכא לפלוני הכי הוא דאיכא**
 7 **לפלוני אמרו לו צא תן לו ואמר פרעתי והעדים**
 8 **מעידין אותו שלא פרעו (וחזר ואמר פרעתי) הוחזק**
 9 **כפרן לאוחזי כסו חייב אהא ליתן לו ואמר פרעתי**
 10 **והעדים מעידין אותו שלא פרעו וחזר ואמר פרעתי**
 11 **לא הוחזק כפרן לאוחזי כסו מ"ט אישתמוטי הוא**
 12 **קא משתמיט מביה סבר עד דמעייני בי רבנן פריגי**
 13 **אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן מנה לי בידך**
 14 **והלה אומר אין לך בדי פלוס והעדים מעידים**
 15 **אותו שיש לו וחזר ואמר פרעתי הוחזק כפרן לאוחזי**
 16 **כמותו כי הא דשבחאי בריה דרבי מרינוס כתב לה**
 17 **לכלתיה: איצטלא דמילתא בכחותה: וקבלה עליה**
 18 **אירכס כתיבתה אמר (להו) לא היו דברים מעולם**
 19 **אמר להו פרעתיה אמתא לקמיה דרבי היא א"ל הוחזקת כפרן לאוחזי איצטלא: א"ר**
 20 **אבין א"ר אלעא א"ר יוחנן היה חייב לחבירו שבעיה ואמר נשבעתי והעדים מעידין אותו**
 21 **שלא נשבע (וחזר ואמר נשבעתי) הוחזק כפרן לאוחזי שבעיה ואמר נשבעתי קמיה דר' אביו**
 22 **ואמר מסכתא מילתא דרבי אבין שנתחייב שבעיה ב"ד אכל חייב עשמי שבעיה**
 23 **[אנאן] עבדי איניש דמסרי ואמר אתדרוה קמיה דר' אבין אמר להו אגא נמי בב"ד**
 24 **אמרו איתמר נמי א"ר אבין א"ר אלעא א"ר יוחנן היה חייב לחבירו שבעיה בב"ד ואמר**
 25 **נשבעתי והעדים מעידין אותו שלא נשבע (וחזר ואמר נשבעתי) הוחזק כפרן לאוחזי**
 26 **שבעיה א"ר אפי' א"ר יוחנן המוציא שטר חוב בשוק וכתוב בו הנפק וכתוב בו זמנו**
 27 **בו ביום יחזירו לבעלים אי משום כתב ללות ולא לוח הא כתוב בו הנפק אי משום**
 28 **פרעונו לפריעה בת יומא לא חיישינן א"ל ר' זורא לר' אפי' מי א"ר יוחנן הכי הא את**
 29 **הוא דאמרת משמיה דר' יוחנן שטר שקלוה בו ופרעו אינו חוזר ולוה בו ששכר נמחל**
 30 **שעבודו אימת אילויא למחר וליזמא קרא מאי אריא ששכר נמחל שעבודו תיפוק ליה**
 31 **דהנהו ליה מוקדם ותנן שטריו חוב המוקדמין פסולין אלא לאו ביומיה פרעי איניש**
 32 **ביומיה א"ל מי קא אמינא דלא פרעי כלל דלא שכחי איניש דפרעי ביומיה קא אמינא**
 33 **רב כהנא אמר כשתחייב מודה או הכי מאי למימרא מהו דתנימא האי מפרע פריעיה**
 34 **והאי דקא אמר לא פרעתיה משום דקבעי מהדר למוצאי ביה וזמא אחריתי ולפשיה**
 35 **דספרא תיש קמ"ל דאם פן מלוה גופיה לא שכיב סבר שמעי בי רבנן ומספדי לי מאי**
 36 **שנא מוהא דתנן מוצא שטריו חוב אם יש בהן אחריות נכסים לא יחזיר ואוקימנא כשתחייב מודה ומשום שפא כתב ללות**
 37 **בניסן ולא לוח עד תשרי ואתי למטרף לקוחות מניסן ועד תשרי שלא כדון ולא אמרין דא"כ מלוה גופיה לא שכיב**
 38 **דא"ל כתוב שטרוא אחרניא בתשרי דלמא שמעי רבנן ומספדי לי אמרי התם משום דאית ליה ורוחא דקא טריף לקוחות**
 39 **מניסן ועד תשרי מינה נימא ליה ולא אמר ולא מידי הכא פיון דלית ליה ורוחא דסוף סוף שטרוא האידנא פתיב מאי**
 40 **איכא דמטרף לקוחות בשטר שנחמל שעבודו לא שכיב: אמר רבי חניא בר אבא א"ר יוחנן המועזין אחר מעשה ב"ד**

רבי יוחנן בר כריה בעי נתערבו מלמטון מהו לחזר ולערות עליהו מלמעלו:

הלכה ג מתני' מרחיצין את הקטן לפני המילה ולאחר המילה ומזלפין עליו ביד אבל לא בכלי.

רבי אלעזר בן עזריה אומר מרחיצין את הקטן ביום השלישי שחל להיות בשבת שנאמר

(בראשית לד) **ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים.**

ספק ואנדרוגינם אין מחללין עליו את השבת

[דף ב"ח ע"א]

רבי יהודה מתיר באנדרוגינם:

אמר אנן תנינן מרחיצין את הקטן. תני דבית רבי מרחיצין את המילה. רבי אבהו בשם רבי יוחנן

הלכה כמי שהוא אומר מרחיצין את המילה.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן הלכה כמי שהוא אומר מרחיצין את הקטן.

אמר רבי יוסה על פרה אף אומר מרחיצין את הקטן. תני שמואל אין מונעין לא שמן ולא חמין מעל

גבי מכה בשבת. אמר רבי יוסי כל שעה. רבי זעירא רבי בא אמר ליה תני מתניתך ולא עוד אלא

שמזלפין מים על גבי מכה בשבת. אם אמר את שמרחיצין את המילה מה בין מכתו של גדול ומכתו

של קטן.

רבי אבהו בשם רבי אלעזר הלכה כרבי אלעזר בן עזריה. רבי בון בשם רבי אבהו טעמא דרבי

אלעזר בן עזריה **ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים** בהיותו כואב אין כתיב כאן אלא בהיותם

כואבים. מלמד שכל איכריהם כואבין עליהו.

רבי יעקב בר אחא אמר רבי אלעזר ורבי יוחנן מפקדין להיתא כל שקויין דעבדין לחולה בשבתא.

עבדין אפילו ביום השלישי שחל להיות בשבת. שמואל אמר מפני הסכנה מחמין לו חמין. רבי יוסי

בר בון בשם רבנן דתמן מחמין לו חמין בשבת. ותני בן מחמין הוא אדם אלונימית ונותנה על גבי

בני מעיים בשבת. לא וטול אדם ערבה מלאה חמין ויתננה על גבי מעיים בשבת. רבי יהושע בן לוי

אמר לית כאן אלא מתר:

ספק ואנדרוגינם אין מחללין עליהו את השבת רבי יהודה מתיר באנדרוגינם. תמן תנינן הפל תייבין

בראיה חוין מחרש שוטה וקטן מומטום ואנדרוגינם. מה אמר בה רבי יודה נשמעיה מן הדא רבי

יוחנן בן דהבאי אמר משום רבי יהודה אף הפומא. ולית בר נש אמר אף אלא מכלל דו מזדי על

קדמיתא. מחלפה שיטת רבי יהודה תמן הוא אמר פרט וכה הוא אומר לרבות. רבי יהודה ורבנן

מקרא אהד דרשו. רבי יהודה דרש **זכר**. ורבנן דרשו (בראשית לד) מה תלמוד לומר **זכר** עד שיהא פלו

זכר. ורבי יהודה דרש זכר. מה תלמוד לומר לומר ערל אפילו מקצתו ערל. ברם הכא כל זכורך פרט לאנדרוגינים:

הלכה ד מתני' מי שהיו לו שני תינוקות אחד למול בערב שבת ואחד למול בשבת, שכח ומל את של ערב שבת בשבת חייב.

אחד למול אחר שבת ואחד למול בשבת שכח ומל את של אחר שבת בשבת רבי אליעזר מחייב הטאת ורבי יהושע פוטר:

גמרא אמר רבי יוחנן דרבי מאיר היא

[דף פ"ח ע"ב]

דאמר דבר שעשיתו מצוה פטור ושאין בעשיתו מצוה במחלקת. רבי שמעון אומר דבר שיש בעשיתו מצוה חייב ושאין בעשיתו מצוה פטור במחלקת.

רבי יוסי בשם רבי יוחנן דברי רבי מאיר והוא שיהא ששה תמים וכן שנה ושלמים וראוי להשתנות לשם פסח. את שמע מנה תלת. שמע מינה דבר שאין לו קצבה. ודבר שאין דרכו להתחלף. ודבר שיש בעשיתו מצוה.

מה אית לך דבר שאין לו קצבה. רבי ירמיה סבר מימר שלא נתנה התורה קצבה בפסח פסחים ידחה את השבת בכל שנה. רבי יוסי סבר מימר שאין את יכול לעמוד על מזנינן. רבי יוסה פד הנה מטיל אילין נתנה התורה קצבה בפסח פסחים ידחו את השבת בכל השנה.

רב חסדא אמר

[דף פ"ט ע"א]

דברי רבי שמעון תפתר שהיה שם חבורה אחת שלא שחטה.

אמר רבי זעירא מלתיה דרבי ינאי אמר והוא ששכח ומל את של שבת בערב שבת.

מלו בשחרית. רבי זעירא אמר סבר רבי ינאי פטור. רבי בא אמר חייב. וליידא מילה אמרה רבי ינאי בא להודיעך איכך דרף התינוקות לחלף.

על דעתיה דרבי זעירא ברבי ינאי על דעתיה דרב ברבי מאיר.

אמר רבי מנא קומי רבי יוסי מה דמר רב חסדא ברבי שמעון. ומה דמר רבי ינאי ברבי מאיר. ומשיבין דבר בין רבי מאיר לרבי שמעון ואשבחון פליגא בין רבי מאיר לבין רבי שמעון בשנייר

אילו התנוקות ספקות

[דף פ"ט ע"ב]

מה את עבד לו כדבר שיש לו קצבה או כדבר שאין לו קצבה. אין תעבדינן כדבר שיש לו קצבה והוא שיהא שם תינוק אחד למול. אמר רבי יוסה מליהון דרבנן עבדון לון כדבר שאין לו קצבה. והוא שיש שם תינוק אחד למול.

איתא חמי הקדים זמנו פטור. אחר זמנו חייב.

רב הונא אמר הלופין היא מתניתין דתני אמר רבי שמעון לא נחלקו רבי אליעזר ורבי יהושע על מי שהיה לו למול אחר שבת ומלו בשבת שחייב. ועל מי שהיה לו למול בערב שבת ומלו בשבת שרבי אליעזר מחייב הטאת ורבי יהושע פטר. אמר רבי יוסי בי רבי בון מן קושיי מקשי לה רבי ינאי והוא ששכח ומל של שבת בערב שבת.

רב אדא בר אבהה אמר זו דברי רבי מאיר ורבי שמעון. אבל דברי רבי יוסי אפילו דבר שאין בעשייתן מצוה הואיל ומטעה בו לשם מצוה פטור.

פרש אינו חוזר אלא על ציצין המעבבין את המילה. אמר רבי יוחנן דברי רבי יוסה אפילו פירש חוזר אפילו על ציצין שאין מעבבין את המילה. הוי דין רבי יוסי הוי דתנינן תמן רבי יוסי אומר יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת שכח והוציא את הלולב לרשות הרבים פטור מפני שהוציא ברשות.

אף בסבין של מילה ואף במילה כן. ממה דמר רבי יוחנן דברי רבי יוסי אפילו פירש חוזר אפילו על ציצין שאין מעבבין את המילה הדיא אמרה אפילו בסבין של מילה כן אפילו במילה כן:

הלכה ה מתני' קטן נמול לשמונה לתשעה לעשרה לאחד עשר לשנים עשר לא פחות ולא יותר. כדרבו לשמונה נולד בין השמשות נמול לתשעה בין השמשות ערב שבת נמול לעשרה יום טוב לאחר שבת נמול לאחד עשר שני ימים טובים של ראש השנה נמול לשנים עשר.

קטן החולה אין מולין אותו עד שיבריא:

[דף צ' ע"א]

אמר יש קטן נמול ליומו. הוי עבידא. ילדה ואחר כך נתגיירה נמול ליומו. נתגיירה ואחר כך ילדה נמול לשמונה.

יעקב איש כפר נבוריא שאל לרבי חגי. מעתה נולד בין השמשות נמול בין השמשות. אמר ליה אילו הוינן אנא ואת עלין בחד תרע דילמא הוינן יכלין מפונה.

שמואל אמר אהותו חמה מתנינן לו שלשים יום. אותם שלשים יום מהו להאכילו חלב תרומה. מהו לסוכו שמן תרומה, נשמעניה מן הדיא הערל וכל הפמאין לא יאכלו בתרומה נשיהם ועבדיהן יאכלו.

ורבי אחא בשם רבי תנחום בר חייה אין ערלה אלא מיום השמיני ולהלן. ותני בן: כל שלשים יום אסור להאכילו חלב תרומה ולסוכו שמן תרומה. לילי שמיני מה את עבד ליה. ממה דתני לילי שמיני בנכנס לדידך להתעשר. הדיא אמרה ליל שמיני בשמיני. ותני בן כל שבעת הימים מתר להאכילו חלב תרומה ולסוכו שמן תרומה:

הלכה ו מתני' אלו הן ציצין המעבדין את המילה בשר החופה את רוב העטרה אינו אוכל בתרומה. אם היה בעל בשר מתקנו מפני מראית העין, מל ולא פרע את המילה באלו לא מל:

גמרא אלו ציצין המעבדין את המילה. רבי אבינא בשם רבי ירמיה: בחפה רוב גובהה של עטרה. רבי יוסה בן חנינא אומר: בחפה רוב גובה עטרה. רבי מביי בשם שמואל: בודקין אותו בשעה שמתקשה:

מל ולא פרע את המילה באלו לא מל. תני: וענוש ברת. רבי אחא בשם רבי אבהו: הדיא דתימר בשאין בו גדי למרק. אבל אם יש בו גדי למרק – מרק ואינו חושש.

תני:

[דף צ' ע"ב]

כל שעה שעוסק במילה חוזר בין על ציצין המעבדין במילה בין על ציצין שאין מעבדין, פירש אינו חוזר אלא על ציצין המעבדין במילה.

אמר רבי יוחנן דברי רבי יוסי אפילו על ציצין שאין מעבדין במילה. אם פירש חוזר. הדי דין רבי יוסה היא דתנינן תמן רבי יוסי אומר יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת ושבת והוציא את הלולב בראשות הרבים פטור מפני שהוציאו בראשות אף בסכין של מילה אף במצה בן. ממה דמר רבי יוחנן דברי רבי יוסה אפילו על ציצין שאין מעבדין במילה אם פירש חוזר. הדיא אמרה אף בסכין של מילה ואף במצה בן:

הדרן עלך רבי אליעזר

מסכת שבת פירק כ

הלכה א מתני' רבי אליעזר אומר תולין את המשפרת ביום טוב.

ונתנין לתלויה בשבת וחקמים אומרים אין תולין את המשפרת ביום טוב ואין נותנין לתלויה בשבת אבל נותנין לתלויה ביום טוב:

גמרא תני: לא נחלקו רבי אליעזר וחקמים שנומעין אזהליון בתהלה ביום טוב ועל מה נחלקו על מוספיין שרבי אליעזר אומר מוספיין ביום טוב ואין מוספיין בשבת. וחקמים אומרים אין מוספיין ביום

טוב ואין צריך לומר בשבת. וכא לא בתוספת אנו קיימין. אמר רבי אבין בר כהנא תפתר במשמרת הדשה שמכשירה לכלי. כל שבין מחלפא שימתייה דרבי אליעזר. מה אם תמן שמכשירה לכלי את אמר מתר. כאן שאינו מכשירה לכלי לא כל שבין. אמר רבי חיינא אתיא דרבי אליעזר כרבי יהודה דתני בשם רבי יהודה אף במכשירי אוכל נפש התיירו.

רבי אחא בשם רבי בא בדרברי המכשירי ובכלבד מלמעלן. ביהא בימי רבי יודה בן פוי הוה ריבעה בבי מדרשא והוון פרסין קילעיה מאתמול בארבע אמות ולמחר הוון פרסין בולחון. סברון מימר מדברי רבי יודה בן פוי בדיקון ואשכחון דלאו מדעת רבי יהודה בן פוי עד שיפרוס רבן.

רבי חייא בשם רבי יוחנן הנזמע אהלין בשבת הניב משום בונה. אמר רבי זעירא אינו אלא כפורסן ומקפלן בשבת. רבי בא בר פהן בעא קומי רבי יוסי ההוון פלה דעל ארונה מהו. אמר ליה ביון דהיא פרוסה מאתמול נעשה כפותח ונועל בשבת.

רבי זעירא, רב חייא בר אשי בשם שמואל: המשתמר – הניב משום בורר. אמר רבי זעירא: לא מסתברא אלא משום מרקד. רבי יוסי ורבי יונה תריהון אמרין: בקדמיתא הוינן אמרין ואת. אמר רבי זעירא: מה המרקד קמה למטון וסלת למעלן.

[דף צ"א ע"א]

אף המשמר ויון למטון ושמרים למעלן. ולא הוינן אמרין בלום למה? שהתר מקלל ברירה והתר מקלל שמור. התר מקלל ברירה – בורר בדרבו בתיקו ובתמחוי. התר מקלל שמור – נותנין לתלויה ביום טוב, ולא התר מקלל הרקדה. דמר ר' חנינה ברוקה בשם רב יהודה: אין שונין את הקמה אכל מרקידין לאחורי גפה, אין תיקא משום מרקיד – יהא אסור! אמר רבי יוסה בי רבי בון: ודלא כרבי יודה, דתני בשם ר' יודה: אף מכשירי אוכל נפש התיירו. בעניא דא מילתא: מהו לשנות קמה לאחורי הנפה, כרבנן:

הלכה ב מתני' – נותנין מים על גבי השמרים בשביל שיצלו.

ומסננין את היון בסודרין ובקפיפה מצרית, ונותנין ביצה במסננת של חרדל,

ועושיין וינומילין בשבת. רבי יהודה אומר, בשבת, בכוס, ביום טוב, בלגין, ובמועד, בחבית. רבי צדוק אומר, הכל לפי האורחין

גמרא – ר' בא בשם רב יהודה בשם רב: ובכלבד שלא יעשה אותה כמין תיק. בעניא דא מילתא, מהו לכפותן ונעשית תיק מאליה? אמר רבי מתניה? מטה אותה על צדה ובכלבד שלא יעשה בשבת בשעושה בחול.

כני מתניתין, מפרדין ביצה במקוננת של הרדל.

גוש של הרדל, ר' יוסי בשם רבי אליעזר: ממעדה ביד אבל לא בפלי. רבי יעקב בר אחא רבי יוחנן בשם רבי ינאי: ממעדה בין ביד בין בפלי. אמר לו רבי יוחנן: והלא הכלבים אין עושין אותה כן. רבי הונאה רבי אבהו בשם רבי יוחנן: ממעדה בין ביד בין בפלי.

ועושין יינומליון בשבת. רבי יסא בשם רבי יהודה וזן ודבש ופלפלו:

הלכה ג מתני' – אין שורין את החלתית בפושרין, אבל נותן לתוף החמין.

ואין שורין את הפרשימין ולא שפין אותה, אבל נותן לתוף הקערה או לתוף הפלפלה.

אין בוכרין את התבן בכברה, ולא יתננו על גבי מקום גבוה בשביל שיירד המזין, אבל נוטל הוא בכברה ונותן לתוף האבוב.

גמרא – אמר רבי מנא: ביני מתניתא אבל נותנה לפניו לתוף החמין.

רב הונא אמר: לא שנו אלא בפושרין, הוא בצונן – מותר. רבי יוחנן בשם רבי ינאי: אפלו בצונן – אסור. אמר לו רבי יוחנן: והלא לא שנו אלא בפושרין, אלא

[דף צ"א ע"ב]

על הנס ונגנו.

רב הונא אמר: מי חלתית מותר לשתותם בשבת. שמואל אמר חלתית עצמה מאכל בריאים הוא.

רב הונא אמר מאן דאכל מתקל זוזא מיניה מסתבין ועור נחלין. ר' בא אבל מתקל זוזא מיניה ופרש לנהר:

אין שורין את הפרשימין. משום בורר:

ואין שפין אותה. משום דש:

אין בוכרין את התבן בכברה ולא יתננה במקום גבוה בשביל שיירד המזין. משום מרקיד:

הלכה ד מתני' גורפין מלפני הפטם ומסלקין לצדדיו מפני הריעי דברי ר' יוסה וחקמים אוקרין

נומליון מלפני בהמה זו ונותניו לפני בהמה זו בשבת:

גמרא מפני מה שהפטם מותר הרעי אוכל.

בעיא דא מילתא מהו ליטול מלפני בהמה זו וליתן לפני בהמה זו. ולא מתניתא היא נטילין מלפני בהמה זו ונותנין לפני בהמה זו בשבת מתניתא מין במינו צריכא ליה מין בשאינו מינו. תני נטיל אדם מלפני החמור ונותן לפי פרה. מלפני בהמה שפיה רע ונותן לפני בהמה שפיה יפה:

הלכה ה' מתני' הקש שעל גבי המטה לא ינענענו בידו אבל מנענעו בגופו.

אם היה מאכל בהמה או שהיה עליו פר או סדין מנענעו בידו.

מכבש של בעלי בתים מתירים אבל לא פוכשין ושל פוכסין לא ינע בו ר' יהודה אומר אם היה מותר מערב שבת מתיר את כליו ושומטין:

גמרא מתניתא בשלא ישן עליו מאתמול. אבל אם ישן עליו מאתמול בגופו הוא.

אמר רבי יעקב בר אידי: ראשונים היו שואלין מהו דרף אצילי ידיו. אומר רבי ינאי: קרוח קריחה קפוח קפוחה שפוח צננים על מאן דעדי ליה נפל ביתיה על מאן דרויח עליה. תני רבי חייה הדין דין לעני. והתני מודין חכמים לרבי מאיר בהותמות שבפרקע שמפסקין ומפסקין ומתירין והותכין בשבת. מפסקין אבל לא מפסקין ולא מתירין ולא הותכין בכלים בשבת מותר ואין צריף לומר ביום טוב. הדין אמרה מכבש עשו אותו בפרקע. אומר רבי יוסי

[דף צ"ב ע"א]

מתניתא אמרה בן, של פוכסין לא ינע בו:

הדרן עלך תולין

[באלו הארבעה פרקים שלפנינו לא מצאנו להם בריתות בארבעה העתקות ישנות שהיו לפנינו:]

(א) נטיל אדם את בנו והאבן בידו,

כלפלה והאבן בתוכה.

מטילין תרומה עם המטה ו עם החליו. רבי יהודה אומר, אף מעלין את המדמץ באחד ומאה:

(ב) האבן שעל פי החבית, מטוה על צדה והיא נופלת.

היתה בין החביות, מונביהה ומטוה על צדה והיא נופלת.

מעוה שעל הכר, נוער את הכר והן נופלות.

היתה עליה לשלשת, מקנחה בסמרטוט. היתה על של עור, נותנין עליה מים עד שתכלה:

(ג) בית הלל אומרין, מנביהין מן השלחן עצמות וקלפין. ובית שמאי אומרין, נטיל את הטבלה כלה ומנערה. מעבירין מלפני השלחן פרוזין פחות מכזית ושער של אפונין ושער של עדשים, מפני שהוא מאכל בהמה. ספוג, אם יש לו עור בית אחיזה, מקנחין בו, ואם לאו, אין מקנחין בו. (וחכמים אומרין) בין כך ובין כך, נטיל בשבת, ואינו מקבל ממאה:

הלכה א' חבית שנשברה מצילין ממנה מזון שלש סעודות ואומר לאחרים בואו והצילו לכם ובלבד שלא יספגו. אין סוחטין את הפירות להוציא מהן משקין אם יצאו מעצמן אסורין. רבי יהודה אומר אם לאוכלין היוצא מהן מותר. ואם למשקין היוצא מהן אסור. חלות דבש שרסקן מערב שבת ויצאו מעצמן אסורין ורבי לעזר מתיר:

הלכה ב' כל שבא בחמין מלפני השבת שורין אותו בחמין בשבת. וכל שלא בא בחמין לפני שבת מדיהין אותו בחמין בשבת חוץ מן המליח הישן ודגים מלוחים קטנים וקילים האימפנן שהדחתן זו היא גמר מלאכתן:

הלכה ג' שובר אדם את החבית לוכל ממנה גרוגרות ובלבד שלא יתבון לעשותה בלי. אין נוקבין מנופה של חבית דברי רבי יהודה. רבי יוסי (אומר) מתיר. לא יקבינה מצידה ואם היתה נקיבה לא יתן עליה שעוה מפני שהוא ממרת. אומר רבי יהודה מעשה בא לפני רבן יוחנן בן זכאי בערב ואמר הושש אני לו מחטאת:

הלכה ד' נותנין תבשיל לתוך הכור בשביל שיהא שמור ואת המים היפים ברעים בשביל שיצננו ואת הצונין בחמין בשביל שיחמו. מי שנשרו בליו בדרך מהלך בהן ואינו חושש. הגיע לחצר החיצונה שומחן בחמה אבל לא פנגד העם:

הלכה ה' הרוחץ במי מערה ובמי טבריה ונסתפג אפילו בעשר לונטיות לא יביאם בידו. אבל עשרה בני אדם מסתפגין בלונטיות אחת פניהן ידיהן ורגליהן ומביאין אותן בידם:

הלכה ו' סכין וממשמשין בכני מעון אבל לא מתעמליו ולא מתגרדיו. אין יורדין לפילומא ואין עושין אפיקטפיזין בשבת ואין מעצבין את הקטן ולא מחזירין את השכר. מי שנפרקה ידו או רגלו לא יטרפם בצונן אבל רוחץ הוא כדרבו ואם נתרפא נתרפא: סליק פירקא

פרק כג

הלכה א' שואל אדם מחבירו בדי וין וכדי שמן ובלבד שלא יאמר לו הלויני. וכן אשה מתברתה בכרות. ואם אינו מאמינו מניח טליתו אצלו ועושה

[דף צ"ב ע"ב]

עמו השבון לאחר שבת. וכן ערב פסחים בירושלם שחל להיות בשבת מניח טליתו אצלו ואוכל את פסחו ועושה עמו השבון לאחר יום טוב:

הלכה ב' מונה אדם את אורחיו ואת פרפרותיו מפיו אבל לא מן הכתב. מפים אדם עם בניו ועם בני ביתו על השולחן ובלבד שלא יתפזן לעשות מנה גדולה כנגד מנה קטנה משום קוביא. מטילין חלשים על הקדשים ביום טוב אבל לא על המנות:

הלכה ג' לא ישכר פועלים בשבת ולא יאמר אדם להבירו לשכור לו פועלים ואין מחשיכין על התחום לשכור פועלים ולהביא פירות. אבל מחשיד הוא לשמור ומביא פירות בידו. כלל אמר אבא שאול כל שאני זכאי באמירתו רשאי אני להחשיד עליו:

הלכה ד' מחשיכין על התחום לפגת על עיסקי בלה ועל עיסקי תמת. להביא לו ארון ותכריכין. גוי שהביא חלילין בשבת לא יספוד בהן ישראל אלא אם בן באו ממקום קרוב. עשו לו ארון וספרו לו קבר וקבר בו ישראל אם בשביל ישראל לא יקבר בו עולמית:

הלכה ה' עושין כל צרכי תמת סכין ומדיחין אותו ובלבד שלא יזוז בו אבר. שומטין את הכר מתחתיו ומטילין אותו על החול בשביל שימתין. קושרין את החי לא שניעלה אלא שלא יוסף. וכן קורה שנישברה סומכין אותה בספקל או בארוכות המיטה לא שתעלה אלא שלא תוסף. אין מאמצין את תמת בשבת ולא בחול עם יציאת נפש. וכל המאמץ עם יציאת נפש הרי זה שופך דמים: סליק פירקא

פרק כד

הלכה א' מי שהחשיף בדרך גותן פיסו לנכרי ואם אין עמו נכרי מניחו על התמור. הניע להצר החיצונה נוטל את הכלים הנפילים בשבת ושאין גיטלין מתיר את החבלים והשקין נופלין:

הלכה ב' מתירין פקיעי עמיר לפני בהמה ומפספסין את הכפין אבל לא את הזירין: אין מרסקין לא את השחת ולא את ההרובין לפני בהמה בין דקה בין גסה. רבי יהודה מתיר בהרובין לרקה:

הלכה ג' אין אוכסין את הנמל ולא דורסין אבל מלעיטין. אין מפרין את העגלים אבל מלעיטין אותן. מהלקטין לתרנגולים ונותנין מים על גבי מורסן אבל לא גובלין ואין נותנין מים לפני דבורים ולפני יונים של שוקה אבל נותנין לפני אוזין ותרנגולים ולפני יונים הירודוסיות:

הלכה ד' מהתכין את הדילועין לפני הבהמה ואת הנבילה לפני הכלבים. רבי יהודה אומר אם לא היתה נבילה מערב שבת אסורה לפי שאינה מן המוכן:

הלכה ה' מפירין נדרים בשבת ונשאלין נדרים שהן לצורך השבת. פוקקין את המאור ומודדין את המטילת ואת המקוה. מעשה בימי אביו של רבי צדוק וכימי אבא שאול בן בטנית שפקקו את המאור בטפח וקשרו את המקידה בגמי לידע אם יש בגיגית פותח טפח ואם לאו. מדברייהו למדנו שפוקקין ומודדין וקושרין בשבת:

סליק פירקא וסליקא לה מסכתא שבת בריה רחמנא דסייען מריש ועד פנו

הדרן עלה מסכת שבת, והדרן עלה דעתו עלה מסכת שבת, ודעתה עלה. לא נתניש מנה מסכת שבת, ולא תתניש מנה, לא בעלמא הדיו ולא בעלמא דאתי: (ג' פעמים)

יהי רצון מלפניה ואלהי אבותינו, שתהא תורתה אמונתנו בעולם הזה, ותהא עמנו לעולם הבא. חנינא בר פסא, רמי בר פסא, נחמן בר פסא, אחאי בר פסא, אבא מרי בר פסא, רבא בר פסא, אבא בר פסא, אדא בר פסא, דרו בר פסא:

הערב נא ואלהינו את דברי תורתך בפינו ובמפיית עמך בית ישראל, ונהיה פלנו אנתנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל פלנו וידעי שמך ולומדי תורתך:

מאנבי תחפני מותך, פי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בהקרה, למען לא אבוש: לעולם לא אשפח פקודיה, פי כם חיותי: ברוך אתה וי, למדני הקרה: אמן אמן אמן סלה ועד:

מזדים אנתנו לפניך ואלהי אבותינו, ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש, ולא שמת חלקנו מיושבי קהלות. שאנו משמימים והם משמימים, אנו משמימים לדברי תורה והם משמימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים, אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים, אנו רצים להי' העולם הבא, והם רצים לבאר שחת, שאומר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת, אנשי דמים ומרמה לא ירצו ומיהם, ואני אבטח בה.

יהי רצון מלפניה ואלהי, פשם שעורתי לסיים מסכת שבת, פן תעזוני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסיים, וללמוד וללמוד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה, וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים, יעמוד לי ולרעי, שלא תמוש התורה מפני ומפי רועי ורוע רועי עד עולם, ותתקום בי, בהתהלך תנהא אתה, בשכבה תשמר עליה, ונקיזות היא תשיחה: פי בי ירבו מיה, ויוסיפו לה שנות חיים: אורך ימים בימינה, בשמאלה עשר וקבוד: וי עז לעמו יתן, וי יברך את עמו בשלום:

מסכת ערוזבין

[דף א' ע"א]

הלכה א' מתני' מבוי שהוא גבוה למעלה מעשרים אמה, ומעט. רבי יהודה אומר, אינו צריך.

והרחב מעשר אמות, ומעט. ואם יש לו צורת הפתח, אף על פי שהוא רחב מעשר אמות, אין צריך למעט.

גמרא – ר' יוסה אמר לה סתם. רבי אהא בשם רב רבנן: ולפין לה מפתחו של היכל. ורבי יודה וליף לה מפתח האולם,

[דף א' ע"ב]

אם מפתח האולם – דיו ארבעים אמה. דתנינן תמן: פתח האולם גבוה ארבעים אמה ורחב עשרים. אמר, תני רבי הוה: אפלו ארבעים המשים אמה. תני בר קפרא, אפלו מאה אמה.

אמר רבי אבין ר' יודה: כדעתיה ורבנן כדעתיהו, דתנינן תמן: וכן גשורים המפלשין מטלמלין תחתיהן בשבת; דברי רבי יודה. והכמים אוסרין.

היך מה דתימר תמן את רואה את המלתירה פלו יורדת וסותמת, אוף הכא את רואה את התקרה פלו יורדת וסותמת.

הוא דעתיה דרבי יודה בסכה, הוא דעתיה במבוי, הוא דעתיהו דרבנן בסכה הוא דעתיהו במבוי.

ולא דמ'א, יש דברים בשורים בסכה ופסולין במבוי, פשרין במבוי ופסולין בסכה. דוקרנין – פשרין בסכה ופסולין במבוי. ותני כן, הכיא ארבעה דוקרנין וסבף על גביהן סכה – פשרה. מבוי – פסול. הדיא דתימר בגבוהין ג' למעלה מפתלי המבוי, אכל אם אינן גבוהין ג' מפתלי המבוי – פשר. פשרין בהן רחב ארבעה, אכל אם יש בהן רחב ארבעה אפלו גבוהין כמה – פשר.

דפנות פשרות בסכה ופסולות במבוי. ותני כן, שתיים בהלקטן ושלישית אפלו טפח פשר. רבי הוה בשם ר' יוחנן: שתיים של ארבעה ארבעה טפחים, ושלישית אפלו טפח – פשר, ובמבוי עד שיהא

מגפף מארבע ריהותיו. רחב מעשר אמות, סכה – פשרה ומבוי פסול. הדלה עליה את הנגפן ואת הדלעת, הדיא דתימר על בית סאתים, אבל יתיר מבית סאתים נעשית במהיצה שהוקפה זרעים, שאין מטלטל בה אלא בארבע אמות.

[דף ב' ע"א]

המתה מרבה מצלתה, בסכה – פסולה, ובמבוי – פשר. סכה מקרה – פסולה, מבוי מקרה – פשר. רבי אמר בשם רב הושעיא: לא סוף דבר מקרה, אלא נתן מלתרא, יש בו רחב ארבעה טפחים – מתרת את המבוי.

רבי אהא רבי היננא בשם כהנא: הלכה פרבי יודה, דלא בן מוח אגז אמרינן, רבי יודה וחכמים תהא הלכה פרבי יודה!

אלא בגין דאמר רבי יעקב בר אידי בשם ר' יהושע בן לוי: הלכה בדברי הפקל בהלכות ערוובין,

ואמר רב נחמן בר יצחק בשם רבי יהושע בן לוי: הלכה פרבי יוחנן בן נורי. ומקשינן עליה, לא בן אמר רבי יעקב בר אידי בשם רבי יהושע בן לוי: הלכה בדברי הפקל בהלכות ערוובין? לא בן אמר רבי יצחק בר נחמן בשם רבי יהושע בן לוי: הלכה פרבי יוחנן בן נורי? וקשיינן עלה, סברין מימר יחיד אצל יחיד, הוא יחיד אצל חכמים – לא, אתא רבי יעקב בר אהא רבי יעקב בר אידי בשם ר' יהושע בן לוי, הלכה פרבי יוחנן בן נורי. ואפילו חכמים התלוקין עליו. וכא תהא הלכה פרבי יודה ואפילו חכמים התלוקים עליו.

שמואל אמר: הלכה בדברי הפקל בערוובין. אמר ליה רב הניח בר אשי: בגזן ההוא דתנינן תמן, וכן גשרים המפלשין – מטלטלין תתיתיהן בשבת; דברי רבי יודה. וחכמים אוסרין. אמר לו: לא ערוובין אמרת אלא מחיצות. סבר כהנא כהדיא דשמואל, לפום בן צריה מימר אין הלכה פרבי יודה,

לא אמר אלא למעלה מעשרים, הוא בסוף עשרים – פשר. ותניא קרב דרב אמר:

[דף ב' ע"ב]

סוף שעוירן להקל. רבי יוחנן: סוף שעוירן להחמיר. רבי הניח בשם רבי יוחנן: מבוי שפורתו למעלה מעשרים, נותן קורה בתוף עשרים וממעט בתוף עשרים. אמר רבי יוסה: והוא שיהא פל הפשר קורה בתוף עשרים. רבי חלקיה אמר בשם רבי אחא: ואפלו קרב אתיא היא, דרב אמר: שחיטה מהיצה

למחצה – בשרה. ולמה אמר פסול? מפני מראית העין, שאם תימר שיתן בתוך עשרים אף הוא נתן למעלה מעשרים:

ומעט: כיצד ומעט? עושה איסמבא על פתח המבוי ומתיר. המבוי כמה יהא בה? רבי אחא בשם רבי הושעיה: ארבעה מפהים כדי מבוי. רבי יוסה אומר: טפה כדי קורה. תריאי אמרין: כל שהיא, הרי אין כאן גבה עשרים אמה על רחב טפה, לא היה גבה עשרה מפהים – צריד לחוק.

כמה יחוק? רבי אחא אומר: ד' אמות כדי מבוי. רבי יוסה אומר: ד' מפהים כדי מקום.

ר' יעקב בר אחא ר' יוסה בשם ר' יוחנן: עושה תריין על פתח המבוי עמוק ו' ורחב ד' ומתיר המבוי בין מבפנים בין מבחוץ, והוא שיהא בתוך ג' לכתלי המבוי, ואפלו כמאן דמר תמן ארבעה – מדיי הכא בג', תמן הויץ למבוי ברם הכא בתוך המבוי.

עשה גדר בפתח המבוי גבוה עשרה ורחב ארבעה ומתיר המבוי, בין מבפנים בין מבחוץ. היה שם גדר, אם מתלקט הוא עשרה מפהים מתוך ג' – צריד קורה, ואם לאו – אין צריד. אית תני תני: 'מתוך ארבע' מאן דמר

[דף ג' ע"א]

'מתוך שלש' – רבנן. מאן דמר 'מתוך ארבע' – רבי מאיר.

היה מונדרין (מדרון) באמצע המבוי לעליונים – גדון משום תריין. לתחתונים – משום גדר: הרהב מעשר אמות ומעט: כיצד ומעט? נתן מלתרה בפתח המבוי ומתיר המבוי. לרחב איתמרת. ורבנן עבדין לה אפלו בגבוה.

ולא בפרוץ למלאו הוא?

נעשית באכסדרה. רבי מתיר אכסדרה בבית שריי. כמה עמודין היה בה? רבי יעקב בר אחא: אומר ר' היא ר' יוסה, חד אומר: ששה. וחד אומר: שמונה. אומר רבי יעקב בר אחא: ולא פליגי, מאן דמר ששה – לא מחשב אילין תרין ברייא (לא מחשיב את שני העמודים), מאן דמר שמונה – מחשב אילין תרין ברייא.

מִסְכַּת נְדָרִים פֶּרֶק חֲמִישִׁי

הא, הנודר מן הבית מן העליה, וקדם לנדרו נודע שנפלו לו בירושה, או שנתנו לו במתנה, ואמר: "אילו הייתי יודע שכן לא הייתי נודר" - הרי זה מתר.

מעשה באחד שהדיר את אשתו שלא לעלות לירושלים, ובאת והעבירוה על נדרו, ועלתה ובאת ושאלה את רבי יוסי, אמר לו: "אילו היית יודע שמבטלת את דבריך שלא בפניך, מדירה היית?" אמר לו: "לא!" והתירו רבי יוסי.

רבי ישמעאל בן רבי יוסי אומר: אומרים לו - "אלו אחד היה מפיסך, היית נודר?" אם אמר: 'לאו' - הרי זה מתר. רבי יהודה בן בתירה אומר: אומרים לו - "אילו חס היית לבזה, היית נודר?" אמר לו: 'לאו' - הרי זה מתר.

הב, רבי נתן אומר: יש נדר שמקצתו מתר ומקצתו אסור. כיצד? נדר מן הפלפלה שהיה בנות שוח בתוכה, אמר, אילו הייתי יודע שבנות שוח בתוכה, לא הייתי נודר אלא לשאר פלפלה - התר בבנות שבע ובשאר הפלפלה אסור. נדר מן הבצלים ואמר: אילו הייתי יודע שהכופרי יפה ללב לא הייתי נודר אלא משאר בצלים - התר בכופרי, ושאר בצלים - אסור. עד שבא רבי עקיבה ולמד: שהנדר שהתר מקצתו - התר כלו.

הג, כיצד? אמר: 'קונם שאינו נהנה לכלכם והתר אחד מהן' - התרו בלן. 'שאני נהנה לזה ולזה' והתר האמצעי - הימנו ולמטה מתר הימנו ולמעלה אסור. 'קונם שאני נהנה לפלוני', ושהה כדי דבור וחזר ואמר: 'לפלוני' - אסור בראשון ומתר בשני. כמה הוא כדי דבור? כדי שאלת שלום, הרב לתלמיד.

הד, 'קונם שאני נהנה לפלוני, ועוד לפלוני ופלוני', 'קונם שאני נהנה לו' - הרי אלו

שני נדרים. התר הראשון - התר השני. לא התר הראשון - לא התר השני. קונם שאני נהנה לפלוני ולכל מי שנשאלין לו עליו - נשאלין לו על הראשון, וחוזרין ונשאלין לו על השני.

הה, נתפון לדור בעולה ונדר בניזיר, בקרבן ונדר בשבועה - מתר. בעולה ונדר בקרבן, בחרם ונדר בניזיר, בקרבן ונדר בשבועה - פותחין לו פתח אחד על כלם. אם אמר: 'נדרתי ואיני יודע באיזה משניהם נדרתי' - פותחין פתח אחד על כלן.

הו, הנודר מן העיר - נשאל לחכם שבעיר, ואינו חושש שמא נשאל על פי עצמו. מישראל - נשאל לחכם שבישראל, ואינו חושש שמא נשאל על פי עצמו. רבי יהודה בן בתירה אומר: פותחין לו פתח לאדם בכבוד עצמו ובכבוד בניו. אמר לו רבי ישמעאל: זכיתה בה ובכלים שעליה. כשמת מה היו אומרים לפניו בנות ישראל? "על רבי ישמעאל בכינה המלבישכם שני עם עדי, גם המעלה עדי זהב על לבושכן".

מִסְכַּת נְדָרִים פֶּרֶק שִׁישִׁי

א, הפרת נדרים כל היום. רבי יוסי בן רבי יהודה ורבי אלעזר בן רבי שמעון אָמְרוּ: הפרת נדרים מעת לעת. כיצד? היו על אשתו חמשה נדרים, או שהיו לו חמש נשים, ונדרו בלן, ואמר: בלן מפרין, מופר ליק נדר זה - לא הופר אלא נדר זה, ולא הפר אלא לה לבד. 'מה ראית שתדורי', 'אי אפשי שתדורי', 'אין זה נדר' - לא אמר כלום. 'מופר', 'מבטל זה' - הרי זה בטל. 'קים ליק', 'יפה עשית', 'אף אני כמותך', 'אם לא נדרת מדירך אני' - אין יכול להפר.

ב, אימתי אמרו: 'מת הבעל נתרוקנה רשות לאב? בזמן שלא שמע, או ששמע והפר, או ששמע ושתק. שמע והפר ומת בו ביום, אבל שמע ושתק, שמע וקים ומת ביום של אחריו - אין יכול להפר. שמע בעלה ולא

הפר לה, ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל, זה הוא שאמרו: 'מת הבעל - נתרוקנה רשות לאב'. שמע אביה ולא הפר לה, ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת האב, זה הוא שאמרו: 'מת האב - לא נתרוקנה רשות לבעל'.

ג. שמע בעלה והפר לה, ולא הספיק אביה לשמוע עד שמת - הרי זו אסורה, שאין הבעל מפר אלא בשתפות האב. שמע אביה והפר לה, ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת, ונתארסה לאחר - יחזר האב ויפר חלקו של בעלה. אמר רבי נתן: הרי הן דברי בית שמאי. בית הלל אומרים: אין יכול להפר.

ד. נערה המאורסה - אביה ובעלה אחרון מפירין נדריה. שמע האב והפר לה, ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת, ונתארסה, אפלו לעשרה - זהו שאמרו: 'אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה'. שמע אביה והפר לה, ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת, ונתארסה, יחזר הבעל השני ויפר חלקו של ראשון. אמר רבי נתן: הן הן דברי בית שמאי. בית הלל אומרים: אין יכול להפר. במה דברים אמורים? בזמן שגרשה בו ביום, והחזירה בו ביום, או גרשה בו ביום ונתארסה לאחר, אבל אם בגרה ונשאת, או ששהתה שנים עשר חדש - אין יכול להפר.

ה. שומרת יבם, בין יבם אחד בין שני יבמין. רבי אליעזר אומר: פר. רבי יהושע אומר: לא אחד ולא לשנים. רבי יעקב אומר: לא לאחד ולא לשנים. אמר רבי אליעזר: ומה אם אשה, שאין לי בה חלק עד שלא באת לרשותו, משבאת לרשותו - אינו דין שנגמרה לו? אמר לו רבי עקיבה: לא! אם אמרת באשה שאין לו בה חלק, שכשם שאין לי בה חלק, כך אין לאחרים בה חלק, תאמר באשה שאין לו בה חלק עד שלא באת לרשותו? ומשבאת לרשותו נגמרה לו, שכשם שיש לו בה חלק, כך יש

לאחרים בה חלק. אמר לו רבי יהושע: עקיבה, דבריך בין שני יבמין, מה אתה משיב על יבם אחד? אמר לו: כשם שלא חלקת לנו בין יבם אחד לבין שני יבמין, בין שעשה בה מאמר ובין שלא עשה בה מאמר, כך בנדרים ובשבועות לא תחלק. אמר לו: 'אבל, אלו היית בימי רבי אלעזר בן ערך והשבת תשובה זו'.

ו. אמר לו רבי אליעזר: מקוה יוכיח, שמעלה את הטמאים מטמאתן ואינו מציל הטהורין מלטמא. חזר רבי אליעזר ודנו דין אחר: ומה אם במקום שאין מפר נדרי עצמו משנדר, הרי הוא מפר נדרי עצמו עד שלא ידור, מקום שמפר נדרי אשתו משנדרה אינו דין שיפר נדרי אשתו עד שלא תדור. אמרו לו: ומה למפר נדרי עצמו עד שלא ידור, שאם רצה להקים מקים, פר, נדרי אשתו עד שלא תדור שאם רצה להקים אינו יכול. דבר אחר (במדבר ל'): 'אישה יקימנו ואישה יפרנו' - את שבא לכלל 'הקם' בא לכלל 'הפר', לא בא לכלל 'הקם' לא בא לכלל 'הפר'.

ז. 'שור זה הקדש לכשאקחנו', 'בית זה הקדש לכשאקחנו', 'תנו גט לאשתי לכשאקדשנה' - לא אמר כלום. 'שור זה מכור לך לכשאקחנו', 'בית זה מכור לך לכשאקחנו' - לא אמר כלום. 'שור שארש מאבא מכור לך', 'מה שתעלה מצודתי מכור לך' - לא אמר כלום, 'מה שארש מאבא היום', 'מה שתעלה מצודתי היום מכור לך' - דבריו קימין.

1 בלומר, אפלו היית בימי רבי אלעזר בן ערך שהיה מענין המתגבר - היית משיב תשובה זו.

2 בנפח ה'א': אמר: בן עזאי, חבל עליך בן עזאי שלא שמשת את רבי עקיבא.

מִסְכַּת נְדָרִים פָּרָק שְׁבִיעִי

א. כָּל דְּבַר שֵׁשׁ בּוֹ עֲנוּי נִפְשׁ בֵּין בֵּינוֹ לְבִינָה אוֹ בִּינָה לְבֵין אַחֲרִים – יָפֵר, דְּבַר שְׁאִין בּוֹ עֲנוּי נִפְשׁ – בֵּינוֹ לְבִינָה יָפֵר, בִּינָה לְבֵין אַחֲרִים – לֹא יָפֵר, כִּיצַד? אַמְרָה: קוֹנָם שְׁאִנִּי עוֹשֶׂה לְפִי אָבָא, לְפִי אָבִיךָ, לְפִי אָחִי, לְפִי אָחִיךָ, שְׁאִנִּי מִטִּילָה תְּבִין וּמִים לְבִקְרָךְ – אֵין יִכּוֹל לְהִפְרֵם מִפְּנֵי שְׁבִינָה לְבֵין אַחֲרִים, שְׁלֹא אֶכְחַל וְשְׁלֹא אֶפְרָס וְשְׁלֹא אֶתְקַשְׁט, וְשְׁלֹא אֶשְׁמַשׁ לָךְ מִטְתִּי – הֲרִי זֶה יָפֵר מִפְּנֵי שְׁבִינוֹ לְבִינָה.

ב. שְׁלֹא אֶצִּיעַ לָךְ מִפֶּה, וְשְׁלֹא אֶדִּיחַ לָךְ רַגְלִיךָ, וְשְׁלֹא אֶמְזַג לָךְ אֶת הַכּוֹס – אֵין צְרִיךְ לְהִפְרֵם, כּוֹפֶה אוֹתָהּ עַל כְּרוּחָהּ, רַבִּין גְּמִלְיָאֵל אוֹמֵר: יָפֵר, מִשּׁוֹם שְׁנַאמַר (בַּמְדָּבָר ל'): "לֹא יַחַל דְּבָרוֹ".

ג. נְדָרָה שְׁלֹא תִטְעַם אֶחָד מִכָּל הַמֵּינִין, בֵּין מֵאֶכֶל רַע בֵּין מֵאֶכֶל יָפֵה, אֶפְלוֹ לֹא תִטְעַם אוֹתוֹ הַמֵּין מִימֵיךָ – יָפֵר. אַמְרָה: קוֹנָם פְּלִפְלִין שְׁאִנִּי טוֹעַמַת, גְּלוֹסְקִין שְׁאִנִּי טוֹעַמַת, אֶפְלוֹ לֹא הִיָּה לָהּ אוֹתוֹ הַמֵּין מִימֵיךָ – יָפֵר. אַמְרָה קוֹנָם פְּרוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עָלַי, אִם יֵשׁ לוֹ בְּהֵן חֶלֶק – יָפֵר. אִם לֹא – יְבִיא לָהּ מִשְׁאָר אֶרְצוֹת. אַמְרָה: קוֹנָם פְּרוֹת הַפְּרָכִיא זֶה עָלַי, אִם יֵשׁ לוֹ בְּהֵן חֶלֶק – יָפֵר. אִם לֹא – יְבִיא לָהּ מִהַפְּרָכִיא אַחֲרַת. אַמְרָה: קוֹנָם פְּרוֹת מְדִינָה זֶה עָלַי, אִם יֵשׁ לוֹ בְּהֵן חֶלֶק – יָפֵר. וְאִם לֹא – יְבִיא לָהּ מִמְדִּינָה אַחֲרַת.

ד. אַמְרָה: קוֹנָם פְּרוֹת חֲנוּנִי זֶה עָלַי, אִם יֵשׁ שֵׁם חֲנוּת אַחֲרַת – לֹא יָפֵר. וְאִם לֹא – יָפֵר. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: אֶפְלוֹ הִיָּה שֵׁם מֵאָה חֲנוּת, הַוֵּאִיל וְלֹא הִיָּתָה פְּרוֹסְתוֹ אֶלָּא הֵימְנָה – הֲרִי זֶה יָפֵר, מִפְּנֵי שְׁבִינוֹ לְבִינָה.

ה. קוֹנָם שְׁאִנִּי נִהְגָה לְפְרִיּוֹת – אֵין יִכּוֹל לְהִפְרֵם. יְכוֹלָה לְהַנּוֹת בְּלֶקֶט בְּשִׂכְחָהּ וּבְפִאָהּ וּבְמַעֲשֵׂר עָנִי.

ו. נְדָרָה אֶשְׁתּוֹ וְהִפְרֵ לָהּ, וְסָבוּר נְדָרָה בְּתוֹ נְדָרָה בְּתוֹ וְהִפְרֵ לָהּ, וְסָבוּר אֶשְׁתּוֹ נְדָרָה –

הֲרִי זֶה יָקִים. וְאִם רָצָה – מִפְּרֵ. נְדָרָה אֶשְׁתּוֹ יָקִים לָהּ, וְסָבוּר בְּתוֹ נְדָרָה, נְדָרָה בְּתוֹ יָקִים לָהּ, וְסָבוּר אֶשְׁתּוֹ נְדָרָה – הֲרִי זֶה יָפֵר. וְאִם רָצָה לְהִקִּים – מְקִים.

ז. נְדָרָה מִן הַתְּאֵנִים וְעִנְבִים. הִפְרֵ לְתְּאֵנִים – יַחֲזוּר וְיָפֵר לְעִנְבִים. לְעִנְבִים – יַחֲזוּר וְיָפֵר לְתְּאֵנִים. לֹא הִפְרֵ לְתְּאֵנִים וְהִפְרֵ לְעִנְבִים – אֶסוּרָה לְאֶכּוֹל בְּתְּאֵנִים וְעִנְבִים. הִפְרֵ לְעִנְבִים וְלֹא הִפְרֵ לְתְּאֵנִים – אֶסוּרָה לְאֶכּוֹל בְּעִנְבִים וְתְּאֵנִים. הִפְרֵ לְתְּאֵנִים וְחִשְׁכָהּ, אֶסוּרָה לְאֶכּוֹל תְּאֵנִים וְעִנְבִים. הִפְרֵ לְעִנְבִים וְחִשְׁכָהּ – אֶסוּרָה לְאֶכּוֹל עִנְבִים וְתְּאֵנִים. אַמְרָה: קוֹנָם תְּאֵנִים שְׁאִנִּי טוֹעַמַת וְעוֹד עִנְבִים שְׁאִנִּי טוֹעַמַת – הֲרִי אֵלוֹ שְׁנֵי נְדָרִים, מִפְּרֵ אִיזָה מִהֵן שְׁרִיצָה וּמְקִים אִיזָה מִהֵן שְׁרִיצָה, שְׁנַאמַר (בַּמְדָּבָר ל'): "אִישָׁה יְקִימְנָה וְאִישָׁה יְפָרְנָה" – אִישָׁה יְקִימְנָה לְזוֹ וְאִישָׁה יְפָרְנָה לְזוֹ.

ז, ח חֲמוֹר בְּהֶקֶם שְׁאִין בְּהֶפֶר וּבְהֶפֶר שְׁאִין בְּהֶקֶם, שֶׁהַשְּׁתִּיקָה מְקַיְמַת וְאֵין שְׁתִּיקָה מְבַטֵּלַת. הָאִישׁ מְקִים בְּלָבוֹ וְאֵין הָאִישָׁה מְבַטֵּלַת בְּלָבָהּ. יֵשׁ בְּהֶקֶם שְׁאִין בְּהֶפֶר וְיֵשׁ בְּהֶפֶר שְׁאִין בְּהֶקֶם, מִשְׁהֶקֶם – אֵין יִכּוֹל לְהִפְרֵ וּמִשְׁהֶפֶר – אֵין יִכּוֹל לְהִקִּים.

ז, ט אֶשְׁתּוֹ אִישׁ שְׁאִמְרָה: 'הֲרִינִי נְזִירָה לְכַשְׁאֲתַגְרֵשׁ. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר: לֹא יָפֵר. רַבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר: יָפֵר. אֶלְמָנָה שְׁאִמְרָה: הֲרִינִי נְזִירָה לְכַשְׁאֲנִשָּׂא; רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר: יָפֵר. רַבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר: לֹא יָפֵר, שְׂרַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר (בַּמְדָּבָר ל'): "וְנָדַר אֶלְמָנָה וְגִרּוּשָׁה כָּל אֲשֶׁר אֶסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יְקוּם עָלֶיהָ" – עַד שֶׁהָא אֶסוּר נוֹדֵר בְּשַׁעֲהָ שֶׁהָא אֶלְמָנָה וְגִרּוּשָׁה. וְרַבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר: "אֲשֶׁר אֶסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יְקוּם עָלֶיהָ" – עַד שֶׁהָא אֶסוּר שַׁעֲהָ שְׁאִמְרָה עַל נַפְשָׁהּ. קוֹנָם שְׁאִנִּי עוֹשֶׂה לְפִיךָ שְׁנֵהְגָה, לֹא אָבָא וְלֹא אָבִיךָ, רַבִּין גְּמִלְיָאֵל אוֹמֵר: יָפֵר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: לֹא יָפֵר. יְטוּלָה הִיא מִן הַיְהוּדִים (אִם)

מִשְׁמֶשֶׁתָּךְ אָנִי – יָפַר חֶלְקוֹ וּמִשְׁמֶשֶׁתּוֹ. רַבִּי
נִתֵּן אוֹמֵר: לֹא יִפַּר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: יָפַר.

מִסְכַּת נְזִיר פָּרָק רֵאשׁוֹן

א, א בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: כְּנוּיֵי כְּנוּיֵין
אֶסְוִרִין. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים: כְּנוּיֵי כְּנוּיֵין
מִתְרִין. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: אֵין מִשְׁיֵאִין
עַל פִּי בֵּת קוֹל. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִין: מִשְׁיֵאִין
עַל פִּי בֵּת קוֹל.

א, ב הָאוֹמֵר 'נְזִירוֹת'; רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
גְּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הָרִי זֶה נְזִיר שְׁתִּים. הָרִינִי
נְזִיר וְאַחַת – מוֹנֶה שְׁתִּים. וְעוֹד – מוֹנֶה
שְׁלֹשׁ. אַחַת וְעוֹד וְשׁוֹב – מוֹנֶה אַרְבַּע.

סוּמְכוּס אוֹמֵר: הָרִינִי נְזִיר פּוֹנְטוּגִין – הָרִי
זֶה נְזִיר חֶמֶשׁ. טַרְרִגִּין – הָרִי זֶה נְזִיר אַרְבַּע.
טְרִיגִין – הָרִי זֶה נְזִיר שְׁלֹשׁ. דִּיגוֹן – הָרִי זֶה
נְזִיר שְׁתִּים. הֵן – אַחַת. הָרִינִי נְזִיר אִם לֹא
אֲגַלֶּה מִשְׁפָּחוֹת – הָרִי זֶה נְזִיר וְאֵל יִגְלֶה
מִשְׁפָּחוֹת.

א, ג 'הָרִינִי נְזִיר בְּשַׁעוֹת יוֹם כְּחֶדְשִׁי הַשָּׁנָה'
– הָרִי זֶה נְזִיר שְׁתִּים עֶשְׂרֵה. 'בִּימוֹת הַשְּׁבִיטָה'
כְּשֶׁנִּי שְׁבוּעַת כְּשִׁמִּיטַת יוֹבֵל' – הָרִי זֶה נְזִיר
שְׁבַעֲהָ. 'הָרִינִי נְזִיר כִּימֵי חֲמָה, כְּמִנְיַן יְמוֹת
הַחֲמָה' – הָרִי זֶה נְזִיר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים
וְחֶמֶשׁ נְזִירוֹת כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחֲמָה. 'הָרִינִי
נְזִיר כִּימוֹת הַלְּבָנָה, כְּמִנְיַן יְמוֹת הַלְּבָנָה' –
נְזִיר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְחֶמֶשִׁים וְאַרְבַּע נְזִירוֹת
כְּמִנְיַן יְמוֹת הַלְּבָנָה. רַבִּי אוֹמֵר: עַד
שְׁיֵאֵמֵר: 'נְזִירוֹת עָלֵי כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחֲמָה
וְכְּמִנְיַן יְמוֹת הַלְּבָנָה'.

א, ד רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אָמַר 'הָרִינִי נְזִיר
מִנְיַן הַלְּקָטִי קִיץ'³ וְכְּמִנְיַן שְׁבַלֵי שְׁמִיטָה' –

³ יֵשׁ מְפָרְשִׁים, הֵינּוּ כְּמִנְיַן שְׁבִילִים שְׁעוֹשִׂים
מִיבֹשֶׁי תְּאֵנִים בֵּין הַקְּצִיעוֹת, כְּדִי כַּאֲשֶׁר הֵם
הוֹלְכִים בִּינֵיהֶם – לֹא תִהְיֶינָה הַקְּצִיעוֹת נִדְרָסוֹת
בְּרַגְלֵיהֶם. וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים כִּהְלָקְטִי קִיץ – הֵינּוּ,
כַּאֲשֶׁר מִיבֹשֶׁים אֶת הַתְּאֵנִים עוֹשִׂים תְּלִים תְּלִים

הָרִי זֶה נְזִיר לְעוֹלָם וּמְגַלַּח אֶחָד לְשָׁלְשִׁים
יוֹם, עַד שְׁיֵאֵמֵר: 'לֹא לְכַךְ נִתְּכַנְּנִיתִי'. 'הָרִינִי
נְזִיר כְּשֶׁעָר ראשִׁי, כְּעַפְרֵי הָאָרֶץ, כַּחֲלוֹל הֵימָּן'
– הָרִי זֶה נְזִיר לְעוֹלָם, וּמְגַלַּח אֶחָד
לְשָׁלְשִׁים יוֹם. רַבִּי אוֹמֵר: אֵין זֶה מְגַלַּח
אֶחָד לְשָׁלְשִׁים יוֹם. 'שְׂאִין זֶה נְזִיר עוֹלָם,
הָרִינִי נְזִיר מִכָּאֵן וְעַד הַתְּהוֹם מִן הָאָרֶץ וְעַד
לְרִקִיעַ' – הָרִי זֶה נְזִיר עוֹלָם. 'הָרִינִי נְזִיר כָּל
חַיִּי, הָרִינִי נְזִיר עוֹלָם' – הָרִי זֶה נְזִיר עוֹלָם.
מֵאָה שָׁנָה, אוּ מֵאָתִים שָׁנָה, אֶפְלוּ אֶלֶף
שָׁנָה – אֵין זֶה נְזִיר עוֹלָם.

א, ה כֶּשֶׁם שְׁכְּנוּיֵי נְזִירוֹת כְּנְזִירוֹת, כֶּךָ כְּנוּיֵי
שְׁמִשׁוֹן כְּשְׁמִשׁוֹן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: נְזִיר
שְׁמִשׁוֹן מְטַמֵּא לְמִתִּים שְׁשִׁמְשׁוֹן עֲצָמוֹ
טַמֵּא לְמִתִּים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: הָאוֹמֵר
'הָרִינִי נְזִיר שְׁמִשׁוֹן' – לֹא אָמַר כְּלוּם, שְׁלֹא
נִמְצָא בְּשְׁמִשׁוֹן שְׁיֵצְאָה נְזִירוֹת מִפִּיו עֲלוּיֹ.

א, ו נְזִירוֹת נוֹהֲגִת בְּאָרֶץ וּבְחוּץ לְאָרֶץ, בֵּין
שֵׁשׁ לוֹ שְׁעָר בֵּין שְׂאִין לוֹ שְׁעָר, אִף עַל פִּי
שְׁנְאָמֵר (בַּמִּדְבָּר ו, יח): 'וְלָקַח אֶת שְׁעָר
רֵאשׁ נְזוֹר', בֵּין שֵׁשׁ לוֹ כְּפִים וּבֵין שְׂאִין לוֹ
כְּפִים, אִף עַל פִּי שְׁנְאָמֵר (בַּמִּדְבָּר ו, יט):
'וְנָתַן עַל כְּפֵי הַנְּזִיר'.

א, ז הַמּוֹרֵט – בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: צָרִיךְ
לְהַעֲבִיר תַּעַר עַל כָּל בְּשָׂרוֹ. בֵּית הֵלֵל
אוֹמְרִים: אֵין צָרִיךְ, וְכֵן בְּמִצְרָע, וְכֵן בְּלוּיִם.

א, ח חָמֵר בְּנְזִיר שְׂאִין בְּמִצְרָע, וְחָמֵר
בְּמִצְרָע שְׂאִין בְּנְזִיר – נְזִיר. אִם גָּלַח כְּיוֹם
מְלֵאת סוּפֵג אֶת אַרְבָּעִים, מֵה שְׂאִין בֶּן
בְּמִצְרָע. מִצְרָע מְגַלַּח רֵאשׁוֹ וְזָקְנוֹ וְגִבּוֹת
עֵינָיו, מֵה שְׂאִין בֶּן בְּנְזִיר. חָמֵר בְּנְזִירוֹת
מִבְּשׁוּבוֹת וּבְשׁוּבוֹת מִבְּנְזִירוֹת, שֵׁשׁ
נְזִיר בְּתוֹךְ נְזִיר וְאֵין שְׁבוּעָה בְּתוֹךְ שְׁבוּעָה,
חָמֵר בְּשׁוּבוֹת, שְׁשִׁגְגַת שְׁבוּעוֹת – אֶסְוִרָה.
וְשִׁגְגַת נְזִירוֹת – מִתְּרַת.

מִתְּאֵנִים. וְאוּלַי יֵשׁ לְפָרֵשׁ בְּלָקַט הַנוֹשֵׂר בְּשַׁעַת
קְצִירָה בְּעוֹנַת הַקִּיץ'.

מסכת נזיר פרק שני

בא בית שמאי אומרים: כנוזי כנוזיין – אסורין. כיצד? אמר: הריני נזיר מן הגורגרת ומן הדבלה. בית שמאי אומרים: נזיר. ובית הלל אומרים: אינו נזיר. אמר: 'הריני נזיר על מנת שאהא שותה יין ומטמא למתים' – הרי זה נזיר, ובטל תנאו, שהוא מתנה על מה שכתוב בתורה, כל המתנה על מה שכתוב בתורה – תנאו בטל. יודע אני שיש נזירין אבל אני יודע שהנזירין אסורין ביין, שאסור לשתות יין ולטמא למתים. רבי שמעון אומר: אין לך פתח גדול מזה.

בב 'הרי עלי לגלח חצי נזיר' – הרי זה מגלח נזיר שלם; דברי רבי מאיר. רבי שמעון פוטר, שלא התנדב כדרך המתנדבים. 'הריני נזיר, ועלי לגלח נזיר, ואם גלח לעצמו' – לא יצא. 'הרי עלי לגלח חצי נזיר ועלי לגלח נזיר, ואם גלח לעצמו' – לא יצא.

בג 'אלו קרבנות שאזיר עליהן' – לא אמר כלום, שנאמר: 'קרבנו לה' על נזרו' – ולא נזרו על קרבנו. 'הרי עלי חטאתו ואשמו של פלוני', מדעתו – יצא. 'שלא מדעתו' – לא יצא. 'הרי זה חטאתו ואשמו של פלוני', והלך הלה והביא בעצמו – הרי זה כחטאת כאשם שכתרו בעליה.

בד 'הרי עלי לגלח חצי נזיר', ושמע חברו ואמר: 'ואני', ועלי לגלח חצי נזיר – זה מגלח נזיר שלם וזה מגלח נזיר שלם; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: 'זה מגלח חצי נזיר וזה מגלח חצי נזיר'. 'הריני נזיר כשיהא לי בן' ונולד לו בן. ספק שהוא בן קימא ספק אינו בן קימא; רבי יהודה פוטר, ששגגת נזירות מתרת. רבי שמעון מחיב, ששגגת נזירות אסורה, ויאמר: 'אם היה בן קימא, הריני נזיר חובה, ואם לאו הריני נזיר נדבה'. 'הריני נזיר על מנת שיהא בכרי זה מאה כור', והלך ומצאו שנגנב או שאבד, ספק היו בו ספק לא היו

בו, רבי יהודה פוטר, ספק נזירות להקל, ורבי שמעון אומר ספק נזירות להחמיר, ויאמר: 'אם היו כדברי הריני נזיר חובה', ואם לאו 'הריני נזיר נדבה'.

בה 'הריני נזיר לאחר עשרים יום' – נזיר מעכשיו מאה יום. מונה עשרים ואחר כך מונה שלשים, ומספק – מונה שמונים וחוזר ומונה שלשים – להשלים נזירותו ראשונה.

בו אמר רבי שמעון בן אלעזר: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל, על שגדר נזיר שלשים יום, שאם גלח ביום שלשים – שלא יצא, על מה נחלקו? על שגדר סתם לבית שמאי, שאם גלח ביום שלשים יצא. ובית הלל אומרים: אם גלח ליום שלשים – לא יצא.

בז שתי נזירות. ראשונה נזירות סתם, ושנייה נזירות שלשים, מגלח את הראשונה ביום שלשים ואחד, ואת השנייה ביום שלשים ואחד, ואם גלח את הראשונה יום שלשים, וגלח את השנייה ביום שלשים – לא יצא. ראשונה נזירות שלשים, ושנייה נזירות סתם, ומגלח את הראשונה ביום שלשים ואחד, והשנייה ביום שלשים ואחד, ואת הראשונה ביום שלשים ואת השנייה ביום שלשים – יצא.

בח מי שאמר: 'הריני נזיר' ונטמא ביום שלשים – סותר את הכל. רבי יהודה אומר משום רבי אליעזר: לא סתר אלא שבעה. 'הריני נזיר שלשים יום', ונטמא יום שלשים – סותר את הכל. 'הריני נזיר מאה יום' ונטמא יום מאה – סותר את הכל. רבי יהודה אומר משום רבי אליעזר: לא סתר אלא שלשים יום. נטמא ביום מאה ואחד – סותר שלשים. רבי יהודה אומר משום רבי אליעזר: לא סתר אלא שבעה. זה הפלל שאמר רבי יהודה משום רבי אליעזר: כל שנטמא ביום שראוי להביא בו קרבן, ויש לו לספור, סותר שלשים יום, וכל שנטמא ביום שלשים, שאין ראוי להביא בו קרבן,

יֵשׁ לוֹ לִסְפֹּר – לֹא סִתַּר אֶלֶּא שִׁבְעָה יָמִים,
חֵזֶן מִיָּמֵי טַמְאָתוֹ בְּלִבָּד.

ב,ט מִי שֶׁהָיָה טָמֵא, וְנָזַר – אֶסוּר לְגַלַּח
וְלִשְׁתּוֹת יַיִן וְלִטְמֵא לְמִתִּים, וְאִם גִּלַּח
וְשָׁתָה – סוֹפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים. מִזֶּה וְשׁוֹנָה –
הַטְּמֵאִין לֹא עָלוּ לוֹ, וְאִין יוֹם שְׁבִיעִי עוֹלָה
לוֹ מִן הַמִּנְיָן. כָּל אֱלוֹ שְׁאֲמָרוֹ: אִין מִתְחִיל
לְמִנּוֹת עַד שִׁיטְהֵר, אִין יוֹם שְׁבִיעִי עוֹלָה לוֹ.
כָּל אֱלוֹ שְׁאֲמָרוֹ: מִתְחִיל מוֹנֵה מִיד, יוֹם
שְׁבִיעִי עוֹלָה לוֹ מִן הַמִּנְיָן.

ב,י מִנֵּה נִזְרוֹתוֹ וְלֹא הִבִּיא קִרְבָּנוֹתָיו –
אֶסוּר לְגַלַּח וְלִשְׁתּוֹת יַיִן וְלִטְמֵא לְמִתִּים.
הִבִּיא קִרְבָּנוֹתָיו וְלֹא גִלַּח – אֶסוּר לִשְׁתּוֹת
יַיִן וְלִטְמֵא לְמִתִּים. אִם גִּלַּח וְשָׁתָה יַיִן
וְנִטְמֵא לְמִתִּים – הָרִי זֶה סוֹפֵג אֶת
הָאֲרָבָעִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: כִּיּוֹן שֶׁנִּזְרַק
עָלָיו אֶחָד מִן הַדָּמִים – הִתֵּר לְנִזְיֹר לִשְׁתּוֹת
יַיִן וְלִטְמֵא לְמִתִּים.

ב,יא מִי שֶׁנָּזַר שְׁתֵּי נִזְרוֹת, מִנֵּה רֵאשׁוֹנָה
וְלֹא הִבִּיא קִרְבָּנוֹתָיו, וְאַחֵר כִּךְ נִשְׁאֵל עַל
הָרֵאשׁוֹנָה לְחֻכָּם, וְהִתִּיר לוֹ – יִצְתָה נִזְרוֹת
שְׁנִיָּה כְּרֵאשׁוֹנָה. מִנֵּה שְׁתֵּי הֵן וְהִבִּיא
קִרְבָּנוֹת שְׁתֵּי הֵן כְּאַחַת – לֹא עֲלָתָה בִּידוֹ
אֶלֶּא אַחַת. הַפְּרִישׁ שֶׁל זוֹ בַּפְּנֵי עֲצָמוֹ וְשֶׁל
זוֹ בַּפְּנֵי עֲצָמוֹ, וְהִלֵּךְ וְהִקְרִיב אֶת שֶׁל זוֹ בְּזוֹ
וְאֵת שֶׁל זוֹ בְּזוֹ – לֹא יִצָּא.

מִסְכַּת נִזְיֹר פֶּרֶק שְׁלִישִׁי

ג,א אָמַר רַבִּי יִשְׁמַעֵאל בֶּן רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן
בְּרוּקָה: לֹא נִחְלְקוּ בֵּית שְׁמַאי וּבֵית הֵלֵל,
עַל שֶׁהָיוּ שְׁתֵּי כַּתֵּי עֵדִים, אַחַת אוֹמֵרֶת:
שְׁתֵּים, וְאַחַת אוֹמֵרֶת: חֲמֵשׁ, שֶׁהוּא נִזְיֹר
כִּקְטָנָה שְׁבָה, עַל מַה נִּחְלְקוּ? עַל שֶׁהָיוּ שְׁנֵי
עֵדִים מְעִידִין אוֹתוֹ. כַּת אַחַת אוֹמֵרֶת:
שְׁתֵּים. וְאַחַת אוֹמֵרֶת: חֲמֵשׁ, שְׁבִית שְׁמַאי
אוֹמְרִים: נִחְלָקָה עֲדוּתָן, וְאִין נִזְרוֹת. וּבֵית
הֵלֵל אוֹמְרִים: יֵשׁ בְּכֹלל חֲמֵשׁ שְׁתֵּים – יֵהֵא
נִזְיֹר שְׁתֵּים.

ג,ב מִי שְׁאָמַר: 'הֲרִינִי נִזְיֹר', וְשָׁהָה כְּדִי
דְּבוּר, וְשָׁמַע חֲבֵרוֹ, וְאָמַר: 'וְאֲנִי' – הוּא

אֶסוּר וְחִבְרוֹ מִתֵּר. כִּמָּה הוּא כְּדִי דְּבוּר?
כְּדִי שְׁאֵלַת שְׁלוֹם.

ג,ג 'הֲרִינִי נִזְיֹר', וְשָׁמַע חֲבֵרוֹ וְאָמַר: 'פִּי
כָּפוּי, וְשַׁעֲרֵי כְּשַׁעְרוֹ' – הָרִי זֶה נִזְיֹר. 'יָדִי
כְּפִידוֹ, רִגְלֵי כְּרַגְלוֹ' – הָרִי זֶה נִזְיֹר. 'יָדִי נִזְיֹרָה
וְרִגְלֵי נִזְיֹרָה' – לֹא אָמַר כְּלוֹם. 'רֵאשִׁי
נִזְיֹרָה, כְּכַדִּי נִזְיֹרָה' – הָרִי זֶה נִזְיֹר. זֶה
הַכֹּלֵל: דְּבַר שֶׁהִנְשָׂמָה תְּלוּיָהּ בּוֹ – הוּא
נִזְיֹר. דְּבַר שְׁאִין הִנְשָׂמָה תְּלוּיָהּ בּוֹ – אִין זֶה
נִזְיֹר.

ג,ד הָאוֹמֵר לֹא שָׁתוּ: 'הֲרִינִי נִזְיֹר! וְאַתָּה?'
אִם אָמְרָה: 'הֵן'! – שְׁנֵי הֵם אֶסוּרִין. אִם
רָצָה לְהִפְרֹ – מִפֵּר לָהּ, מִפְּנֵי שֶׁקָּדַם נִדְרוֹ
לְהֵקֵם. וְאִם לֹאוֹ – הוּא אֶסוּר וְהִיא מִתְּרָת.

הָאוֹמֵר לֹא שָׁתוּ: 'הֲרִינִי נִזְיֹר וְאַתָּה?'⁴ אִם
אָמְרָה: 'הֵן' – שְׁנֵי הֵן אֶסוּרִין. וְאִם לֹאוֹ –
שְׁנֵי הֵן מִתְּרִין, מִפְּנֵי שֶׁתְּלָהּ נִדְרוֹ בְּנִדְרוֹ.

אָמְרָה לוֹ אִשְׁתּוֹ: 'הֲרִינִי נִזְיֹרָה', וְאִם אָמַר
'הֵן' – אֶסוּרִין. אִם רָצָה לְהִפְרֹ – אִינוּ יָכוּל,
מִפְּנֵי שֶׁקָּדַם 'הֵקֵם' לְנִדְרָה. וְאִם לֹאוֹ – הִיא
אֶסוּרָה וְהוּא מִתֵּר.

אָמְרָה לוֹ אִשְׁתּוֹ: 'הֲרִינִי נִזְיֹרָה, וְאַתָּה?', אִם
אָמַר 'הֵן' – שְׁנֵי הֵן אֶסוּרִין. וְאִם לֹאוֹ –
שְׁנֵי הֵן מִתְּרִין, מִפְּנֵי שֶׁתְּלָתָהּ נִדְרָה בְּנִדְרוֹ.

הָאוֹמֵר לְחִבְרוֹ: 'הֲרִינִי נִזְיֹר, וְאַתָּה?', אִם
אָמַר: 'הֵן' – שְׁנֵי הֵן אֶסוּרִין. וְאִם לֹאוֹ – הוּא
אֶסוּר וְחִבְרוֹ מִתֵּר.

הָאוֹמֵר לְחִבְרוֹ: 'הֲרִינִי נִזְיֹר, וְאַתָּה?'⁵, אִם
אָמַר: 'הֵן' – שְׁנֵי הֵן אֶסוּרִין. וְאִם לֹאוֹ –
שְׁנֵי הֵן מִתְּרִין, מִפְּנֵי שֶׁתְּלָהּ נִדְרוֹ בְּנִדְרוֹ.

⁴ הוּא נִזְר בְּנִזְיֹר בְּנִדְאוֹתָי, וְתוֹךְ כְּדִי כִּךְ הוּא
שׁוֹאֵל אוֹתָהּ, אִם גַּם אֵת רוֹצֵה לְדוֹר נִזְרוֹת.

⁵ לֹא בְּנִדְרָה שְׁאֵלָה כְּמוֹ בְּאִפְסֵי הַקְּדָם, אֶלֶּא שֶׁתְּלָהּ
אֵת הַנִּדְרָה שֶׁלוֹ בְּנִדְרָה שְׁלֵחָה, וּמִתְּכַוֵּן לִזְמַר לָהּ:
הֲרִינִי נִזְיֹר אִם גַּם אֵת תְּחִי כְּמוֹנִי.

ג,ה האשה שְנִדְרָה בְנִזִיר, וְשִׁמְעָה חֲבֵרְתָהּ, וְאָמְרָה: 'וְאֵנִי'. וְאַחַר כֵּךְ בָּא בַעֲלָהּ שֶׁל רֵאשׁוֹנָה וְהִפְרָ לָהּ - הִיא מִתְרַת וְחֲבֵרְתָהּ אֲסוּרָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: אִם אָמְרָה: 'אֵף אָנִי' - לֹא נִתְכַוְּנָה אֲלֵא כְמוֹתָהּ, וְשִׁתִּיחֶן מִתְרוֹת. 'שְׁבוּעָה לְבֵיתִי שְׁאֵנִי נִכְנַסְתִּי, וְשִׁגְגָה וְנִכְנַסָּה - מִתְרַת לְשַׁעֲבֵר, וְאֲסוּרָה לְעֵתִיד לְבָא.

ג,ו האשה שְנִדְרָה בְנִזִיר, וְשִׁמְעָה בַעֲלָהּ וְלֹא הִפְרָ לָהּ. רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמְרִים: הוּא נִתֵּן אֶצְבַּע בֵּין שְׁנֵיהֶם, שְׁאִם רָצָה לְהִפְרָ - יִפְרָ. וְאִם אָמַר: 'אֵי אֶפְשִׁי בְּאִשָּׁה נְדוּנִית' - יוֹצִיא וְיִתֵּן כֶּתֶבָהּ. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמְרִים: הִיא נִתְנָה אֶצְבַּע בֵּין שְׁנֵי, שְׁאִם רָצָה לְהִפְרָ - אֵינּוּ יְכוּלִּים. וְאִם אָמַר: 'אֵי אֶפְשִׁי בְּאִשָּׁה נְזִירָה' - תִּצָּא שְׁלֹא בְכִתְבָהּ. הָאִשָּׁה שְנִדְרָה בְנִזִיר, וְשִׁמְעָה בַעֲלָהּ וְהִפְרָ לָהּ, וְהִיא לֹא יָדְעָה שֶׁהִפְרָ לָהּ בַעֲלָהּ, וְהִיתָה שׁוֹתָה יַיִן וּמִטְמָאָה לַמֵּתִים - הָרִי זֶה סוֹפְגָת אֶת הָאַרְבָּעִים. כְּשֶׁהִיא רַבִּי עֲקִיבָה מְגִיעַ לְדָבָר זֶה הִיא אָמַר: וּמֵה מִי שְׁנִתְכַּוְּן לְעֵלוֹת בְּיָדוֹ בְּשֵׁר חֲזִיר וְעֵלָה בְּיָדוֹ בְּשֵׁר טֹלָה וְאֶכְלוּ - צָרִיךְ כְּפָרָה וְסְלִיחָה, הַמִּתְכַּוְּן לְעֵלוֹת בְּיָדוֹ בְּשֵׁר חֲזִיר וְעֵלָה בְּיָדוֹ בְּשֵׁר חֲזִיר, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה שְׁצָרִיךְ כְּפָרָה וְסְלִיחָה!

ג,ז בְּמָה דְּבָרִים אָמוּרִים? בְּתַגְלַחַת טְהָרָה אֲבָל בְּתַגְלַחַת טְמֵאָה - יִפְרָ שְׁמֵפֵר לְעֵתִיד לְבָא, שְׁיִכּוּל לֹמַר: 'אֵי אֶפְשִׁי בְּאִשָּׁה מְגֻלַּחַת'. רַבִּי אָמַר: אֵף בְּתַגְלַחַת טְהָרָה, עַד שְׁלֹא גִלַּחָה - יִפְרָ, שְׁיִכּוּל לֹמַר: 'אֵי אֶפְשִׁי בְּאִשָּׁה מְגֻלַּחַת'. מִי שְׁנִדְרָה בְנִזִיר, וְהִיא שׁוֹתָה יַיִן וּמִטְמָא לַמֵּתִים וְאַחַר כֵּךְ נִשְׁאַל לְחִכְסָּהּ וְהִתֵּר לָהּ - אֵינִי סוֹפֵג אֶת אַרְבָּעִים. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אִם אֵינִי סוֹפֵג אֶת אַרְבָּעִים - יִסְפַּג מִכַּת מְרָדוֹת.

ג,ח הַמְּפָרִישׁ מַעוֹת לְנִזִירוֹתוֹ - לֹא נִהְיִין וְלֹא מוֹעֲלִין, מִפְּנֵי שֶׁהֵן רְאוּיִן לְהִבְיָא בְּכָלֵן

שְׁלָמִים. מֵת, וְהָיָה לוֹ מַעוֹת סְתוּמִין - יִפְלוּ לְנִדְבָהּ. מַעוֹת מְפָרְשִׁין - דְּמֵי חֲטָאת יוֹלִיךְ לִים הַמֶּלַח. לֹא נִהְיִין וְלֹא מוֹעֲלִין. דְּמֵי עוֹלָה - יִבְיָאוּ עוֹלָה וּמוֹעֲלִין. דְּמֵי שְׁלָמִים - יִבְיָאוּ שְׁלָמִים, וְנִאֲכָלִין לְיוֹם אֶחָד, וְאֵינִין טְעוּנִין לְחֵם. אֵלּוּ לְעוֹלָתוֹ, וְהִשְׁאָר לְשִׁאָר. מֵת, דְּמֵי שְׁלָמִים - יִבְיָא בְהֵן שְׁלָמִים. וְהִשְׁאָר - יִפְלוּ לְנִדְבָהּ. אֵלּוּ לְחֲטָאתִי וְהִשְׁאָר לְשִׁאָר נִזִירוֹתִי - דְּמֵי חֲטָאת יוֹלִיכּוּ לִים הַמֶּלַח. וְהִשְׁאָר - יִבְיָאוּ חֲצִיָּה לְעוֹלָה וְחֲצִיָּה לְשָׁלָמִים, וּמוֹעֲלִין בְּכָלֵן וְאֵינִין מוֹעֲלִין בְּמִקְצָתָן. אֵלּוּ לְעוֹלָה, וְהִשְׁאָר לְשִׁאָר נִזִירוֹת, דְּמֵי עוֹלָה יִבְיָאוּ בְהֵן עוֹלָה, וּמוֹעֲלִין בְּהֵן, וְהִשְׁאָר - יִפְלוּ לְנִדְבָהּ, וּמוֹעֲלִין בְּכָלֵן, וְאֵינִין מוֹעֲלִין בְּמִקְצָתָן. אֵלּוּ לְעוֹלָתִי וְאֵלּוּ לְחֲטָאתִי וְאֵלּוּ לְשָׁלָמִים וְנִתְעַרְבוּ - הָרִי זֶה לּוֹקַח בְּהֵן שְׁלֹשׁ בְּהֵמוֹת, בֵּין מִמָּקוֹם אֶחָד בֵּין מִשְׁלֹשׁ מְקוֹמוֹת, וּמְחַלֵּל דְּמֵי חֲטָאת עַל חֲטָאתוֹ. דְּמֵי עוֹלָה עַל עוֹלָה, דְּמֵי שְׁלָמִים עַל שְׁלָמִים, וְנִתֵּן לְבַעֲלִים - לֹא יִתְּנֵם לְבַעֲלִים עַד שְׁיִחַלְלֵם עַל כָּלָם.

ג,ט בֵּית שְׁמַאי אָמְרִים: אֵינִי אָדָם מְדִיר אֶת בְּנֵי בְנִזִיר. וּבֵית הַלֵּל אָמְרִים: מְדִיר אֶת בְּנֵי בְנִזִיר. הַדִּירוֹ כְּשֶׁהוּא קָטָן, וְגִלַּח, אוֹ שֶׁהִבְיָא שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת - בְּטֹלָה הֵימְנוּ נִזִירוֹת אֲבִיו. אֵימְתִי אָמְרוּ 'הָאִישׁ מְגֻלַּח עַל נִזִירוֹת אֲבִיו'? בְּזִמְן שְׁנִדְרָה לְאַחַר מִיתַת אֲבִיו, אֲבָל נִזִיר בְּחַיֵּי אֲבִיו, וְהַפְּרִישׁ אֲבִיו מַעוֹתָיו לְנִזִירוֹתוֹ - הָרִי אֵלָה יִפְלוּ לְנִדְבָהּ. רַבִּי יְהוּדָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי יְהוּדָה אָמְרִים: בֵּין כֵּךְ וּבֵין כֵּךְ אֵינִי זֶה מְגֻלַּח עַל נִזִירוֹת אֲבִיו. אֵימְתִי אָמְרוּ 'הָאִישׁ מְגֻלַּח עַל נִזִירוֹת אֲבִיו'? בְּזִמְן שֶׁהֵנִיחַ אֲבִיו מַעוֹת סְתוּמִים לְנִזִירוֹתוֹ וְמֵת, אֲבָל הֵנִיחַ מְפָרְשִׁין, אוֹ בְּהֵמָה, בֵּין כֵּךְ וּבֵין כֵּךְ אֵינִי זֶה מְגֻלַּח עַל נִזִירוֹת אֲבִיו; דְּבָרֵי רַבִּי יוֹסִי. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי יְהוּדָה אָמְרִים: בֵּין כֵּךְ וּבֵין כֵּךְ מְגֻלַּח עַל נִזִירוֹת אֲבִיו.

ג,י מִי שְׁנִדְרָה בְנִזִיר, וְנִשְׁאַל לְחִכְסָּהּ וְאָסַר לוֹ; בֵּית שְׁמַאי אָמְרִים: מוֹנֶה מִשְׁעָה שְׁשָׁאֵל;

6 לֹא בְּדֶרֶךְ שְׁאֵלָה.

ובית הלל אומרים: מונה משעה שנדר, נשאל לחכם והתיר לו, אלו ואלו מודים, שאם היתה לו בהמה מפרשת - תצא ותרעה בעדר; זו טעות טעה נחום איש המדי כשפתחו בנדר.

ג,יא היו מהלכין בדרך, ואחד בא כנגדו. אמר אחד: 'הריני נזיר שזה פלוני', ואחד אמר: 'הריני נזיר שאינו הוא'. 'הריני נזיר שאחד מכם נזיר', ואחד אמר: 'הריני נזיר שאין אחד מכם נזיר'. 'הריני נזיר ששניכם נזירים'. ואחד אמר: 'הריני נזיר שכלכם נזירים'; בית שמאי אומרים: כלם נזירים. ובית הלל אומרים: אין נזיר אלא מי שלא נתקינו דבריו, ויביאו קרבן בשתפות. רבי יהודה אומר משום רבי טרפון: אין אחד מהם נזיר, שלא נתנה נזירות אלא בהפלאה. רבי יוסי אומר: היו בית שמאי אומרים: 'הריני נזיר שזה יוסף', ונמצא יוסף, שזה שמעון', ונמצא שמעון. 'שהוא נזיר'. ראה אנדרונינוס ואמר: 'הריני נזיר שזה איש'. ואחד אמר: 'הריני נזיר שאין זה איש'. 'הריני נזיר שזה אשה'. ואחד אומר: 'הריני נזיר שאין זה אשה'. 'הריני נזיר שזה איש ואשה'. ואחד אמר: 'הריני נזיר שאין זה איש ואשה'. 'הריני נזיר שאחד מכם נזיר'. 'שאין אחד מכם נזיר'. 'ששניכם נזירים'. 'שכלכם נזירים' - הרי אלו כלן נזירים, וכלם מניין תשע נזירים.

מסכת נזיר פרק רביעי

ד,א נזיר שאכל כל האסורין לו בהתראה אחת - אין חיב אלא אחת. התרו בו ואכל, התרו בו ואכל ושתה - חיב על כל אחת ואחת. וכמה שעורו? בכזית. כלן מצטרפין בכזית, יין וחמץ פיוצא בהן, כיצד הוא עושה? מביא כוס מלא יין ומביא כזית איגורו ונותן לתוכו ושופע, אם שתה פיוצא בהן - חיב. ואם לאו - פטור; דברי רבי עקיבה. רבי אלעזר בן עזריה פוטר, עד שישתה רביעית יין בין שמזוגו ושתאו, בין ששתאו חצאים. רבי אליעזר אומר: נזיר

שהניח פיו על פי חבית של יין ושתה, שתאה כלה בהתראה אחת - אינו חיב אלא אחת. מתרין בו ושותה מתרין בו ושותה - חיב על כל אחת ואחת. וכן היה רבי אליעזר אומר: נטל אשכול של ענבים ואכל כלו בהתראה אחת - אינו חיב אלא אחת. מתרין בו ואוכל, מתרין בו ואוכל - חיב על כל אחת ואחת. אכל הימנו ענבים, לחים ויבשים, או שאכל הימנו שני חרצנין וזג, או שפחט הימנו כזית יין התר - הרי זה חיב על כל אחת ואחת.

ד,ב נזיר שמירט או ששפשה, או שתלש בו בזוג, אפלו כל שהוא - הרי זה חיב. אבל אין סותר אלא בתער וברב ראשו. רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון: כשם ששתי שערות מעפכות בו - כך שתי שערות סותרות בו.

ד,ג חמר בתגלחת, שהתגלחת אין לה שעור, ועשה בה את המגלח כמתגלח, מה שאין כן בשתיחה, כיצד לא התר בכלל היוצא מן הגפן? נזיר ששתה יין של תרומה ושל מעשר שני, שבויעה שאשתה יין ושתה - הרי זה חיב על כל אחד ואחד. כיצד התר מכלל תגלחת? מצורע מחלט - הרי זה מגלח, ואין צריך לומר מצרעתו, אלא אפלו לתן סימן לנתקו, אם פשה ואם לא פשה.

ד,ד בין שנטמא הוא, בין שנטמאהו אחרים, בין בשוגג בין במזיד, בין באונס בין ברצון - סותר את הכל, וחיבין קרבן, בין שגלח הוא בין שגלחיהו אחרים, בין בשוגג בין במזיד, בין באונס בין ברצון - סותר את הכל וחיבין קרבן. אימתי אמרו 'תגלחת סותר שלשים יום? בזמן שאין לו לספר, הא אם יש לו לספר - הרי זה אין סותר. גלח על הזבח ונמצא פסול - תגלחתו פסולה וסותר שלשים יום.

7 שפורט בידו שערות מעקרן.

שְׂיבִיא חֲטָאתוֹ. הִבִּיא חֲטָאתוֹ וְנִטְמָא, וְהִבִּיא חֲטָאתוֹ וְנִטְמָא - מִבִּיא קָרְבָן עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. הִבִּיא חֲטָאתוֹ וְלֹא הִבִּיא אֲשָׁמוּ - מוֹנֵה. הִבִּיא אֲשָׁמוּ וְלֹא הִבִּיא חֲטָאתוֹ - אִינוּ מוֹנֵה. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה אוֹמֵר: כִּשֶׁם שֶׁחֲטָאתוֹ מֵעַכְבוּ, כֵּךְ אֲשָׁמוֹ מֵעַכְבוּ.

ד, ח מוֹדֵה רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂאָם גִּלַח עַל חֲטָאתוֹ שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה, וְאַחֵר כֵּךְ הִבִּיא קָרְבָנוֹתָיו לְשִׁמָּן - תְּגַלְחָתוֹ פְּסוּלָה וְזִבְחָיו לֹא עָלוּ לוֹ. גִּלַח עַל הָעוֹלָה וְעַל הַשְּׁלָמִים שֶׁלֹּא לְשִׁמָּן, וְאַחֵר כֵּךְ הִבִּיא קָרְבָנוֹתָיו לְשִׁמָּן - תְּגַלְחָתוֹ פְּסוּלָה, וְזִבְחָיו לֹא עָלוּ לוֹ. הִרְאוּ לָבֵא בֶן שֵׁנָה וְהִבִּיא בֶן שְׁתַּיִם, בֶּן שְׁתַּיִם וְהִבִּיא בֶן שֵׁנָה, אוֹ שֶׁהִיָּה אֶחָד מֵהֶן רוֹבֵעַ, וְנִרְבַּע, מִקְצָה, וְנִעְבֵּד, אֲתַנּוּ, מִחֵיר, שְׂרוּעַ, וְקָלוּט - תְּגַלְחָתוֹ פְּסוּלָה, וְזִבְחָיו לֹא עָלוּ לוֹ, וְשֶׂאֵר שְׁלֵמֵי נִזְיֵר, שֶׁהִבְיָאן שֶׁלֹּא כְּמִצְוַתוֹ - נֶאֱכָלִין לְיוֹם וְלַיְלָה אֶחָד, וְאִינָן טְעוּנִין לֹא לַחֵם וְלֹא זְרוּעַ.

ד, ט מִי שֶׁנִּזְרַק עָלָיו אֶחָד מִן הַדָּמִים, וְנִטְמָא. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: סוֹתֵר אֶת הַכֵּל, וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: יָבִיא שְׂאֵר קָרְבָנוֹ וְיִטְהַר, מִפְּנֵי שֶׁקִּדַּשׁ שְׂעָר בְּדָם. מַעֲשֵׂה בְמַרְיָם הַתְּרַמְדִּית שֶׁנִּזְרְקוּ עָלֶיהָ אֶחָד מִן הַדָּמִים, וְכָאוּ וְאָמְרוּ לֵה עַל בִּתּוֹ שֶׁהִיָּתָה מְסַכְנַת, וְהִלְכָה וּמִצְאָתָהּ שְׁמַתָּה, וְנִטְמָאָה. עָלֶיהָ אָמְרוּ חֻכְמִים: תְּבִיא שְׂאֵר קָרְבָנָה וְתִטְהַר, מִפְּנֵי שֶׁקִּדַּשׁ שְׂעָר בְּדָם.

ד, י כֹּל מִי שֶׁנִּזְרַק שְׁתֵּי נִזְרוֹת מִנֶּה רֵאשׁוֹנָה וְלֹא הִבִּיא קָרְבָנוֹתָיו - אֲסוּר לְגַלַח וְלִשְׁתוֹת יַיִן וְלִהֲטֵמָא לְמַתִּים. נִטְמָא עַד שֶׁלֹּא גִלַח; רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: צְרִיךְ לְהִבִּיא קָרְבָן טְמָאָה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: אִין צְרִיךְ, מִפְּנֵי שֶׁיֵּצֵא מִכָּלֵל רֵאשׁוֹנָה וְלִכְלָל הַשְּׁנֵיָה לֹא בָּא.

ד, ה הַכֵּל מְשַׁלְחִין תַּחַת הַדּוּד, חוּץ מִן טְמָא שֶׁגִּלַח בְּמִדְיָנָה, מִפְּנֵי שֶׁשְׂעָרוֹ נִקְבַר; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: טְהוּרִים כָּאֵן וְכָאֵן. הֵיוּ מְשַׁלְחִים טְמָאִים כָּאֵן וְכָאֵן - לֹא הֵיוּ מְשַׁלְחִים. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: הַכֵּל לֹא הֵיוּ מְשַׁלְחִים תַּחַת הַדּוּד, חוּץ מִן הַטְּהוּר שֶׁבְּמִקְדָּשׁ, מִפְּנֵי שֶׁנִּעְשֶׂה כְּמִצְוַתוֹ. טְמָא כֵּן וְכֵן וְטְהוּר שֶׁבְּגִבּוּלִין - אִין מְשַׁלְחִין תַּחַת הַדּוּד, וְאִין לֶךְ שֶׁמְשַׁלַּח תַּחַת הַדּוּד אֵלֶּא נִזְיֵר שֶׁגִּלַח בְּטְהוּרָה וּבִפְתַח אֵהֶל מוֹעֵד, שְׁנֵאָמַר (בַּמִּדְבָר ו, יח): "וְגִלַח הַנִּזְיֵר פֶּתַח אֵהֶל מוֹעֵד" וְגו'.

ד, ו רַבִּי שְׁמַעוֹן הַשְּׁזוּרִי אוֹמֵר: הָאִישׁ מְשַׁלַּח תַּחַת הַדּוּד וְאִין הָאֵשָׁה מְשַׁלַּחַת תַּחַת הַדּוּד, מִפְּנֵי פְרָחֵי כְּהוֹנָה. כִּיצַד מְשַׁלַּחוּ? נוֹתֵן עָלָיו רֹטֵב וּמְשַׁלַּח, וְאִם שֶׁלַח תַּחַת הַדּוּד שֶׁל חֲטָאת וְאֲשָׁם - יֵצֵא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הַצַּדִּיק: מִימֵי לֹא אֶכְלַתִּי אֲשָׁם נִזְיֵר טְמָא אֵלֶּא אַחַת. מַעֲשֵׂה שְׂבָא אֵלֵי אֶחָד מִן הַדְּרוֹם, וְרֵאִיתִיו יָפֵה עֵינָיִם וְטוֹב רֵאִי, וְקוּוּצוֹתָיו סְדוּרוֹת לוֹ תַּלְתַּלִּים. אָמַרְתִּי לוֹ: בְּנִי! מַה רֵאִיתָ לְשַׁחַת שְׂעָר זֶה נָאָה? נָם לִי: רוּעָה הֵייתִי לְאָבִי, וְהִלְכַתִּי לְמִלְאוֹת מִים מִן הַמַּעֲיָן, וְנִסְתַּכְלַתִּי בְּכַבּוּאָה שְׁלִי, וּפְחָזוּ יִצְרִי עָלַי, וּבִקֵּשׁ לְהַעֲבִירֵנִי מִן הָעוֹלָם. אָמַרְתִּי לוֹ: רִיקָה! מִפְּנֵי מַה אַתָּה מִתְנַאֵה בְּעוֹלָם שְׂאִינוֹ שֶׁלֶךְ? בְּדָבָר שֶׁעֲתִיד לְהִיּוֹת עֶפְרָרָה וְתוֹלְעָה? הֲרֵי עָלֶי לְגַלַח לְשִׁמִּים! עַמְדַתִּי וְנִשְׁקַתִּיו עַל רֵאשׁוֹ, וְאָמַרְתִּי: כְּמוֹתְךָ יִרְבוּ עוֹשֵׂי רִצּוֹן מִקּוֹם בְּיִשְׂרָאֵל, עָלֶיךָ הַכְּתוּב אוֹמֵר (בַּמִּדְבָר ו, יב): "אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יִפְלִיא לְנַדֵּר נִזְיֵר לְהַזִּיר לָהּ".

ד, ז נִזְיֵר שֶׁנִּטְמָא בְּשַׁבְּעֵי, וְחָזַר וְנִטְמָא בְּשַׁבְּעֵי - אִינוּ מִבִּיא אֵלֶּא קָרְבָן אֶחָד. נִטְמָא בְּשַׁבְּעֵי וְחָזַר וְנִטְמָא בְּשַׁבְּעֵי - מִבִּיא קָרְבָן עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד; דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: קָרְבָן אֶחָד עַל הַכֵּל עַד שֶׂיבִיא אֲשָׁמוֹ. הִבִּיא אֲשָׁמוֹ וְנִטְמָא, אֲשָׁמוֹ וְנִטְמָא - חֵיב קָרְבָן עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: קָרְבָן אֶחָד עַל הַכֵּל, עַד

בְּיַד עוֹלָם יִהְיֶה צְדִיק

לְכָבוֹד נִשְׁמַת מְאוּר עֵינֵינוּ חַיִּית נִפְשָׁנוּ,

אֲשֶׁר נָשָׂא אוֹתָנוּ עַל לְבוֹ כַּאֲשֶׁר יֵשׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק, לְהַחְיֹתָנוּ בְּהַיּוֹם הַזֶּה, לְהַטְעִימָנוּ מִצּוּף עֲרֵבוֹת נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זֵיו הָאֶרֶץ שְׂכִינַת עֵצוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְהַחֲדִיר בְּרַבּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ - אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּקֶת בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְקָרַב אֵלָּפֵי נִשְׁמוֹת אֵל הַחַוּ וְהִפִּי אֲשֶׁר בְּנַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה שׁוֹרָה, הוּא נִיהוּ הָרַב הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק, אִישׁ הָאֲשׁוּכֹלוֹת - שֶׁהַכֹּל בּוֹ, הַחֲסִיד הָאֲמִתִּי עוֹבֵד ה' בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, מְסַר נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל יוֹם יוֹם מִיּוֹם עֲמָדוֹ עַל דְּעִתּוֹ, וְסָבַל יְסוּרִים קָשִׁים וּמְרִים כֹּל יְמֵי חַיָּו, רַבִּים הַשִּׁיב מֵעוֹן וְקָרַבְסָם אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, הַעֲמִיד תִּלְמִידִים רַבִּים, יְרָאֵי ה' וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ, בַּעַל הַמַּחְבֵּר סִפְרֵי שׁו"ת 'אֲשֶׁר בְּנַחַל', וְסִפְרֵי 'שְׁפַת הַנַּחַל' פְּרוּשׁ עַל הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ לְקוּטֵי מוֹהֵר"ן. וְקַבֵּץ וְלִקְטַט סִפְרֵים רַבִּים וְנִכְבְּדִים מְדַבְּרֵי רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ מוֹהֵר"ן מְבַרְסֵלְב, וְתִלְמִידוֹ הַקְּדוֹשׁ מוֹהֵר"ן תְּ - זְכוּתָם יָגוּ עֲלֵינוּ. וְהַפִּיעַם בְּכָל קִצְוֵי תַבֵּל, וּבִפְרִטִיּוֹת הַקּוֹנְטְרָסִים הַמְּפָרְסָמִים שֶׁהַחַיּוֹ אֵלְפִים וְרַבּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְחֻזְקוֹ אוֹתָם לְחַזֹּר בְּתִשׁוּבָה.

עֲטַרְת רֵאשִׁינוּ, נִגַּד תִּפְאָרְתָּנוּ, הַמְּלֹאָה הַנּוֹצֵב עַל רֵאשׁ הָרֶךְ, עֲמוּד הָאֵשׁ אֲשֶׁר

לְפָנֵי הַמַּחְנֶה, מוֹרָה הָרֶךְ וּמְשׁוּבָב נְתִיבוֹת

מוֹרְנוּ וּמְאוּרְנוּ

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שְׁלֵמָה זְצוּקְלֵה"ה

בְּנוֹ הַגָּאוֹן רַבִּי מְנַחֵם זָאב זצ"ל

הָרַב מְטֹאקָאֵי וּבַעַל הַ'מְנַחֵת זָאב' וְעוֹד

זְכוּתוֹ יָגוּ עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל

בְּחַד קְטִירָא אֲתַקְטִיר לִישִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה

לְהַתְּלוֹנוּ בְּצַל צַח הַצַּדִּיקִים אֲשֶׁר בְּגוֹ עֶדוֹן

י"ז שְׁבַט תשע"ה

תְּהֵא נִשְׁמַתוֹ הַקְּדוֹשָׁה צְרוּרָה בְּצִוּוֹר הַחַיִּים

<p>10</p> <p>ראשון Sunday</p>	<p>ל</p> <p>30</p>	<p>Rosh Chodesh Adar II, Daylight Savings Time</p> <p>עלות השחר _____ 6:02 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:34 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:45 שקיעה _____ 6:57 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:10 בבלי: בבא מציעא יא • ירושלמי: שבת פח • תוספתא: נדרים ה נ"ך: דברי הימים ב יא-יב • רמב"ם: שבועות יא</p>
<p>11</p> <p>שני Monday</p>	<p>א</p> <p>1</p>	<p>Rosh Chodesh Adar II</p> <p>עלות השחר _____ 6:01 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:33 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:44 שקיעה _____ 6:58 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:11 בבלי: בבא מציעא יב • ירושלמי: שבת פט • תוספתא: נדרים ו נ"ך: דברי הימים ב יג-יד • רמב"ם: שבועות יב</p>
<p>12</p> <p>שלישי Tuesday</p>	<p>ב</p> <p>2</p>	<p>עלות השחר _____ 5:59 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:32 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:43 שקיעה _____ 6:59 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:12 בבלי: בבא מציעא יג • ירושלמי: שבת צ • תוספתא: נדרים ז נ"ך: דברי הימים ב טו-טז • רמב"ם: נדרים א</p>
<p>13</p> <p>רביעי Wednesday</p>	<p>ג</p> <p>3</p>	<p>עלות השחר _____ 5:57 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:31 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:42 שקיעה _____ 7:00 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:13 בבלי: בבא מציעא יד • ירושלמי: שבת צא • תוספתא: נזיר א נ"ך: דברי הימים ב יז-יח • רמב"ם: נדרים ב</p>
<p>14</p> <p>חמישי Thursday</p>	<p>ד</p> <p>4</p>	<p>עלות השחר _____ 5:56 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:30 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:42 שקיעה _____ 7:02 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:15 בבלי: בבא מציעא טו • ירושלמי: שבת צב • תוספתא: נזיר ב נ"ך: דברי הימים ב יט-כ • רמב"ם: נדרים ג</p>
<p>15</p> <p>ששי Friday</p> <p>Candle Lighting 6:45 הדלקת הנרות</p>	<p>ה</p> <p>5</p>	<p>עלות השחר _____ 5:54 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:29 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:41 שקיעה _____ 7:03 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:16 בבלי: בבא מציעא טז • ירושלמי: ערובין א • תוספתא: נזיר ג נ"ך: דברי הימים ב כא-כב • רמב"ם: נדרים ד</p>
<p>16</p> <p>שב"ק Shabbos</p> <p>Shabbos Ends 8:17 זמן מוצש"ק</p>	<p>ו</p> <p>6</p> <p>הפטרה: ותשלם כל המלאכה</p>	<p>פקודי</p> <p>עלות השחר _____ 5:52 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:28 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:40 שקיעה _____ 7:04 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:17 בבלי: בבא מציעא יז • ירושלמי: ערובין ב • תוספתא: נזיר ד נ"ך: דברי הימים ב כג-כד • רמב"ם: נדרים ה</p>

וְעַתָּה מֵעַן נִעְבְּטָה צְדָקָה מִיֵּא נִאֲנָעֵה הָאָרֶץ, וְזַעֲרֵט מֵעַן פְּרִיילִיךְ.

(ספר המדות אות שְׁמֹחָה סִימָן ד')